

# MUZEJ SUVREMENE UMJETNOSTI

## IZVJEŠĆE O RADU ZA 2016. GODINU

### 1. SKUPLJANJE GRAĐE

#### 1.1. Kupnja

Tijekom 2016. godine Muzej je otkupio 7 umjetničkih radova.

- Marko Vojnić, Ovaj grad je strani film bez titlova, sitotisak / papir, 50 x 70 cm, CGPP, inv.br. 6970 (1-6)
- Nenad Burcar, Konj, vepar, ptica, ulje / papir, 82 x 322 cm, Zbirka slikarstva, inv.br. 6976
- Neli Ružić, Stolen Future, HD video / video, trajanje: 5'23"; 16: 9, Zbirka filma i videa, inv.br. 6989
- Igor Eškinja, Arhitektura optimizma, digitalni tisak / poliester, metal, novinski papir, drvo, promjenjive, Zbirka skulpture, inv.br. 7158
- Ana Opalić i Vesna Mačković, Pozdrav, HD video, 9'36", Zbirka filma i videa, inv.br. 7159
- Dubravka Rakoci, Crvena, akrilik / platno, pr=435 cm, Zbirka slikarstva, inv.br. 7193
- Kristina Restović, Turisti u dubokom tisku - triptih, bakropis (na cinku) / papir, 3x(40x60 otisak / 50x70 papir), CGPP, inv.br. 7202

#### 1.3. Darovanje

Tijekom 2016. godine Muzeju je darovano/poklonjeno 80 umjetničkih radova.

- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 14,2 x 10 cm, inv.br. 6958
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 26 x 17,5 cm, inv.br. 6959
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 25 x 20,5 cm, inv.br. 6960
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 23,5 x 17,5 cm, inv.br. 6961
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 79 x 16,5 cm, inv.br. 6962
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 28 x 17 cm, inv.br. 6963

- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 29,5 x 21 cm, inv.br. 6964
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 26 x 15 cm, inv.br. 6965
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 20 x 13 cm, inv.br. 6966
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 29 x 21 cm, inv.br. 6967
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 20,5 x 29 cm, inv.br. 6968
- Josip Demirović Devj, Bez naslova, kombinirana tehnika / papir, 13,5 x 21,5 cm, inv.br. 6969
- Autor (umjetnik): Duje Jurić, Memo-chips, akrilik / platno, led diode, 100 x 150 cm, inv.br. 6971 (1-96)
- Davorin Radić, Perzej i Pegaz u spiralnom pejzažu, ulje / platno, 202 x 143 cm, inv.br. 6972
- Ivica Šiško, Crna, akrilik / platno, 140 x 200 cm, inv.br. 6973
- Ivica Šiško, Razigrano (ciklus "Rajski vrt - otvoreni prostor"), akrilik / platno, 140 x 200 cm, inv.br. 6974
- Boris Guina, Bez naziva, akrilik / platno, 250 x 135 cm, inv.br. 6975
- Anabel Zanze, Polja, ulje / platno, 100 x 150 cm, inv.br. 6977
- Anto Kajinić, Jedan je striček bio dobar i onda su od njega zakovali ruku i drugu su ruku zakovali i noge isto od tog stričeka i to je sve bilo zato što je on bio dobar, uljani lak / iverica, 103 x 150 cm, inv.br. 6978
- Anto Kajinić, Jedno se je auto šetalo po drvetu i to je bilo gdje je bila kuća i kad je se sunce sjalo, polikolor / iverica, 70 x 103 cm, inv.br. 6979
- Anto Kajinić, Striček se je šetao i njegov auto je se isto šetao i onda je se teta kuća od toga prepala i drvo je se isto bojalo, vodeni lak / iverica, 110 x 160 cm, inv.br. 6980
- Anto Kajinić, Striček je bio ljut i onda je se on popeo na drvo gdje je bio potočić i onda je on htio da ubije tetu ribicu za ručak, vodeni lak / iverica, 110 x 160 cm, inv.br. 6981
- Anto Kajinić, Jedna kuća i još jedna kuća i još jedna kućica i onda su one bile gdje je bilo jedno drvo, vodeni lak / iverica, 92 x 138 cm, inv.br. 6982
- Anto Kajinić, Jedan cuko je sve nešto gurkao drugog cuku u rep i onda je sunce bilo gladno i pojelo je za ručak kuću i drvo je isto pojela, uljani lak / iverica, 70 x 130 cm, inv.br. 6983
- Anto Kajinić, Striček je htio da uzme tetu pticu za ručak i onda ona to nije htjela i pobjegla je gdje je bilo drvo, ulje / iverica, 70 x 100 cm, inv.br. 6984
- Anto Kajinić, Mama miš i djeca od nje su se sve šetali i to je bilo kad je se svjetlo sjalo, kombinirana tehnika / papir, 70 x 100 cm, inv.br. 6985
- William Anthony, Girls on Munch's Bridge, ulje / drvo, 48 x 50,5 cm, inv.br. 6986

- William Anthony, Sade, ulje / drvo, 27 x 20 cm, inv.br. 6987
- William Anthony, Woof, olovka / drvo, 40 x 35 cm, inv.br. 6988
- Boris Bućan, Crna zastava u MSU, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6990
- Boris Bućan, Parkiralište u MSU, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6991
- Boris Bućan, Monokrom u vožnji u MSU, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6992
- Boris Bućan, Danas imamo rođendan - slavimo, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6993
- Boris Bućan, Paris 13.11.2015., akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6994
- Boris Bućan, Totem u Zagrebu, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6995
- Boris Bućan, Mučenje Europe, Bruxelles, 22.3.2016., akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6996
- Boris Bućan, MSU Cafe, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6997
- Boris Bućan, MSU inkvizicija, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6998
- Boris Bućan, Zadnja slika konceptualne umjetnosti u hotelu u Rovinju, akrilik / platno, 140 x 140 cm, inv.br. 6999
- Leonid Šejka, Kutija za Mariju Čudinu, oslikano drvo, 10 x 14 x 23 cm, inv.br. 7160
- Ana Vivoda, Tragovi, suha igla / papir, rezervaš, 5 x(50 x 35 cm), inv.br. 7161(1-5)
- Vera Fischer, Cvijet, aluminijski lim, 80 x 90 x 93 cm, inv.br. 7162
- Vera Fischer, Smrt stare dame, kombinirana; elementi instalacije; konjić (drvo, papier mache), željezna vješalica, vješalica za krzneni kaput, neobarokna fotelja (drvo, tkanina, metal), promjenjive;, inv.br. 7163
- Vera Fischer, Cvijet, željezni lim, 40 x 69 x 76 cm, inv.br. 7164
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 36 x 22 x 9 cm, inv.br. 7165
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 44,5 x 12 x 11 cm, inv.br. 7166
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 38 x 15 x 12 cm, inv.br. 7167
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 28 x 25 x 10 cm, inv.br. 7168
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 32 x 25 x 13 cm, inv.br. 7169
- Vera Fischer, Oblik, žičana mreža, 19 x 23 x 20 cm, inv.br. 7170
- Vera Fischer, Oblik, žičana mreža, 24 x 22 x 7 cm, inv.br. 7171
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 19x14x6 cm; 15x13x5 cm; 19x15x9 cm; 15x13x6 cm; 16x11x4 cm; 16x11x6 cm, inv.br. 7172 (1-6)
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 19x14x6 cm; 15x13x5 cm; 19x15x9 cm; 15x13x6 cm; 16x11x4 cm; 16x11x6 cm, inv.br. 7172-1

- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 12x10x4 cm; 12x10x4 cm; 11x8x4 cm; 11x8x6 cm; 12x8x4 cm; 14x10x6 cm; 12x8x4 cm; 12x10x4 cm; 13x11x6 cm; 14x10x5 cm, inv.br. 7173 (1-10)
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 12x10x4 cm, inv.br. 7173-1
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 14x10x5 cm, inv.br. 7173-10
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 12x10x4 cm, inv.br. 7173-2
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 11x8x4 cm, inv.br. 7173-3
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 11x8x6 cm, inv.br. 7173-4
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 12x8x4 cm, inv.br. 7173-5
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 14x10x6 cm, inv.br. 7173-6
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 12x8x4 cm, inv.br. 7173-7
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 12x10x4 cm, inv.br. 7173-8
- Vera Fischer, Ptica, žičana mreža, 13x11x6 cm, inv.br. 7173-9
- Vera Fischer, Igra sa žičanom mrežom, žičana mreža, 39 x 53 x 49 cm, inv.br. 7174
- Vera Fischer, Bez naziva, željezni lim, 36 x 74 x 36 cm, inv.br. 7175
- Vera Fischer, Nekuda, željezni lim, 77 x 54 x 27 cm, inv.br. 7176
- Vera Fischer, Bez naziva, željezni lim, 63 x 28 x 26 cm, inv.br. 7177
- Vera Fischer, Petlja, željezni lim, 39 x 27 x 25 cm, inv.br. 7178
- Vera Fischer, Bez naziva, željezni lim, 10 x 34 x 25 cm, inv.br. 7179
- Vera Fischer, Potrošačka groznica, PVC ambalaža, PVC mreža, 54 x 32 x 20 cm, inv.br. 7180
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Pečat, poliester, 225 x 115 x 50 cm, inv.br. 7181
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Bog Eros, kolaž / poliester, 185 x 85 x 104 cm, inv.br. 7182
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Spomenik najlonskoj vrećici, gips, drvo, v=185 cm, pr=55 cm, inv.br. 7183
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Gozba, poliester, keramički tanjuri, pribor za jelo, 45 x 85 x 268 cm, inv.br. 7184 (1-2)
- Ratko Petrić, Dvije minute mržnje (Orwell "1984"), poliester, koža, željezni držač, 5 elemenata: 197x55x35 cm; 187x76x35 cm; 195x75x35 cm; 200x90x35 cm; 205x80x35 cm; željezni držač: 25x85,5x70,5 cm, inv.br. 7185 (1-6)
- Ratko Petrić, Orator, poliester, kolaž, 230 x 70 x 120 cm, inv.br. 7186
- Ratko Petrić, Pejsaž, poliester, 5 x (120 cm x pr 100 cm), inv.br. 7187 (1-6)

- Ratko Petrić, Down town, drvo, gips, poliester, lim, koža, guma, pero, tkanina, kolaž, dlaka, 70 x 82 x 66 cm, inv.br. 7188
- Ratko Petrić, Izvještaj (Omladinski tjednik), kolaž / kombinirana tehnika, 49x22,5 cm; 63,5x28,5 cm; 56,5x26,5 cm; 46,5x42 cm; 73,5 x 33 cm; 59,5 x 27,5 cm; 39,5x34 cm; 42x34 cm; 63,5x34 cm; 49,5x30 cm; 56x28,5 cm; 70,7x28,5 cm; 70,5x32 cm, inv.br. 7189 (1-13)
- Ratko Petrić, Najlonska vrećica, linorez / najlonska vrećica, 41 x 32 cm, inv.br. 7190
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Natječajni rad za spomenik Marku Maruliću, drvo, lim, poliester, gips, 50 x 40 x 40 cm, inv.br. 7191
- Ratko Petrić, Maketa Muzeja suvremene umjetnosti iznad Save u Zagrebu, drvo, karton, 20 x 27 x 27 cm, inv.br. 7192-1
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Maketa Muzeja suvremene umjetnosti iznad Save u Zagrebu, drvo, karton, 7 x 12,5 x 11 cm, inv.br. 7192-2
- Autor (umjetnik): Ratko Petrić, Maketa Muzeja suvremene umjetnosti iznad Save u Zagrebu, drvo, karton, 10 x 14 x 8 cm, inv.br. 7192-3
- Julije Knifer, Bez naslova, sitotisak / papir, 50 x 70 cm, inv.br. 7194
- Ivan Picelj, Bez naziva, sitotisak / papir, 68,5 x 68,5 cm, inv.br. 7195
- Igor Lasić, Bez naziva, tuš / papir, akvarel, 18,5 x 52 cm, inv.br. 7196
- Igor Lasić, Bez naziva, tuš / papir, akvarel, 24,5 x 50 cm, inv.br. 7197
- Igor Lasić, Bez naziva, akvarel / papir, 34 x 66,5 cm, inv.br. 7198
- Igor Lasić, Bez naziva, akvarel / papir, 34 x 66,5 cm, inv.br. 7199
- Igor Lasić, Extaza, ulje / šperploča, 29,5 x 66 cm, inv.br. 7200
- Igor Lasić, Bez naziva, ulje / šperploča, 29,5 x 66 cm, inv.br. 7201

## 1.7. Ostalo

Temeljem odluke Stručnog vijeća (07-1/9-LM/RIJ) u inventarnu knjigu su upisani plakati zatečeni u muzeju, inventarni brojevi 7000-7157 (158 kom).

## 2. ZAŠTITA

- mr. art Mirta Pavić, viša konzervatorica-restauratorica, voditeljica Odjela zaštite i restauracije
- Maja Vurušić, restauratorica pripravnica – datum početka pripravništva 5.5.2014., pripravništvo završeno 4.5.2016.
- Ivana Drmić, viša konzervatorica-restauratorica, zaposlena 20.10.2016.

Pomoć vanjskih suradnika:

Kristina Matković, Tesa Horvatiček Paradi, Nives Jakovina, Ela Murseli, Petra Kursar, Petra Richter

Odjel zaštite građe i restauracije MSU sudjeluje u programskoj i izložbenoj djelatnosti; provodi preventivnu zaštitu, aktivnu i pasivnu zaštitu, i konzervatorsko-restauratorske postupke, nadgledanje stanja i održavanje izloženih predmeta u MSU (iz fundusa MSU i prema potrebi onih koje nisu u vlasništvu MSU ali su posuđene zbog izlaganja u MSU) te sudjeluje u opremanju i odlukama o načinu prezentacije.

### 2.1. Preventivna zaštita

ZBIRKE U POKRETU (stalni postav MSU)

- obilazak stalnog postava s kustosima voditeljima zbirke zbog analize i odlučivanja koja djela treba povući iz stalnog postava radi predugog izlaganja i zamijeniti ih novima
- fotodokumentacija dijela stalnog postava (1. kat) prije skidanja radova iz ZUP-a zbog postava izložbe Atelijer Kožarić: Antun Maračić „Doktor i ja“ (10.6. – 11.7.2016.)

FUNDUS MSU

N.Vigo, Cronotopo, inv.br. MSU 3024, staklo, aluminij, 1965. – fotodokumentacija oštećenog rada i komunikacija s Archiviom Nanda Vigo zbog eventualne izrade replike

ATELJE KOŽARIĆ

I.Kožarić, inv.br. MSU AK 284, objekt, najlon / konac – fotodokumentacija, čišćenje površinske prljavštine

## PROSTOR POVREMENIH IZLOŽBI

3LHD interakcije, 19. 12. 2015. – 14.2.2016.

Fotodokumentacija radova prije i poslije izlaganja, ispunjavanje zapisnika o stanju prije i poslije  
Pomoć pri pakiranju radova nakon izlaganja

Nagrada za hrvatsku suvremenu umjetnost T –HT@msu.hr, 10.3.2016. – 26.3.2016.

Fotodokumentacija radova prije i poslije izlaganja, ispunjavanje zapisnika o stanju prije i poslije  
Francuske grafike (59 radova na papiru)

Fotodokumentacija radova i ispunjavanje zapisnika o stanju

Dalibor Martinis: Data recovery (6.12.2016.-12.2.2017.)

plakat „Dalibor Martinis story“, suho čišćenje

## POSUDBE

Pregled, izrada zapisnika o stanju, zahvati

- J. Eterović, Galerija umjetnina Split (1.mj. 2016.)
- -, M7<sup>6</sup>, inv.br. MSU 5369 (1-4)/ 4, akrilik/ drvo, 1991. – podljepljivanje oštećenja nosioca
- M. Adrian inv.br. MSU759, ZKM Karlsruhe (1.mj. 2016.)
- Dulčić, Umjetnička galerija Dubrovnik (1.mj. 2016.)
- Motika, Seissel, Povijesni muzej Zagreb (1.mj. 2016.)
- Kožarić, Mestna galerija Ljubljana (23.2. – 10.4. 2016.)
- I.Kožarić, inv.br. MSU AK 1233, - podljepljivanje poderotine
- I.Kožarić, inv.br. MSU AK 2852- suho čišćenje mrlja
- I.Kožarić, inv.br. MSU AK 3676 (1-2)/ 2, Sfera, žica, 1969. – spajanje odvojenog spoja dvije žice (pomoć Zorana Vicebana)
- I.Kožarić, inv. br. MSU 1449, Skulptura S, fiberglas, 1969. – čišćenje površinske prljavštine i mrlja i otisaka prstiju
- I.Kožarić, inv.br. MSU 2744, laneno platno, boja, 1976. - ojačavanje spojeva platna i metalnih zakovica radi izlaganja
- E. Schubert Galerija likovnih umjetnosti, Osijek (2.mj. 2016.)
- J.Knifer, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek (3.mj.2016)
- I.Picelj, Cortesi Gallery, London 5.-7.mj 2016. na posudbi s radovima iz vl. Ane Picelj)
- Grupa autora (Dobrović, Rašica, Srnec, Richter), Ljubljana (4.mj. 2016.)

- M. Kumbatović, Umjetnička galerija Dubrovnik (5.-7. mj. 2016.)
- J. Dobrović, Galerija Kranjčar (5.mj. 2016.)
- inv.br. MSU 1406 (1-10) / 1, Polja, sitotisak / papir, 1969. – uklanjanje starog selotejpa s poledine
- inv.br. MSU 1406 (1-10) / 9, Polja, sitotisak / papir, 1969. – skidanje sa stare kisele podloge, uklanjanje ostataka ljepila
- inv.br. MSU 1406 (1-10) / 10, Polja, sitotisak / papir, 1969. – skidanje sa stare kisele podloge, uklanjanje ostataka ljepila
- Stupica, Moderna galerija, Ljubljana (6.mj. 2016.)
- I.Franke, Kabinet grafike (6.mj. 2016.)
- Dulčić, Umjetnički paviljon u Zagrebu (6.mj. 2016.)
- Z. Prica, Galerija Prica (6.mj.2016).
- Grupa autora (Kawara, Stilinović), Galerija umjetnina, Split (6.mj. 2016.)
- On Kawara, inv.br. MSU 1903 (1-5), I am still alive (18.05.1973., 31.05.1973., 22.06.1973., 10.07.1973., 31.07.1973.), telegrami, 1973. – uklanjanje sa stare podloge, uklanjanje ostataka ljepila, stavljanje na novu beskiselinsku podlogu

BAUNET: Černigoj / Teater i radovi iz Zbirke Marie-Luise Betlheim, Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Slovenija, 23.9.-02.01.2017.

ispunjavanje zapisnika o stanju

inv. br. KP- 826 – apliciranje fotografije na podlogu

Pregled radova pristiglih s dugotrajne posudbe Ministarstvu kulture.

Praćenje izložbi izvan MSU – vođenje zapisnika o stanju i praćenje eventualnih promjena

- London, siječanj (Bućan),
- Nottingham, siječanj (V.Fischer, S.Stilinović)
- Ljubljana, veljača (Kožarić)
- Munchen, rujan (Knifer, Picelj, Morellet, Kožarić)
- Novi Sad, rujan (Didaktička izložba)
- Beograd, prosinac (Trumbetaš)



## 2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

### POVREMENE IZLOŽBE

#### „Marija Novaković: Sjećanja jedne pijanistice“, MSU galerija (29.1. – 19.2. 2016.)

Fotodokumentacija, stavljanje radova na beskiselinski kapafiks, pomoć pri uokvirivanju, lijepljenje konzervatorskih trakica od japan papira radi uokvirivanja

- Kritičar na izložbi slika, „Što bi to trebalo predstavljati?“, flomaster / papir, 1955. - podljepljivanje poderotina, parcijalno ravnanje pomoću vlage, lijepljenje konzervatorskih kvačica od japan papira radi uokvirivanja
- Smetnje u radu, ugljen / papir, 1954. - parcijalno ravnanje pomoću vlage, lijepljenje konzervatorskih kvačica od japan papira radi uokvirivanja
- Ambicija, flomaster / papir, 1954. - parcijalno ravnanje pomoću vlage, lijepljenje konzervatorskih kvačica od japan papira radi uokvirivanja
- Večer, pastel, ugljen / papir, oko 1950. - parcijalno ravnanje pomoću vlage, lijepljenje konzervatorskih kvačica od japan papira radi uokvirivanja
- „Ilustrirane melodije“ – podljepljivanje (poderanog komadića papira u cjelinu)
- Dušni dan (Allerseelen), pastel / papir - parcijalno ravnanje pomoću vlage, lijepljenje konzervatorskih kvačica od japan papira radi uokvirivanja
- Scenarij Die Miki Maus Original, 3. list, tuš, vodene boje / papir, 1937. - parcijalno ravnanje pomoću vlage, parcijalno suho čišćenje
- Scenarij Maseov uspon i pad, Berlin 10.3., tuš, olovka u boji / papir, 1937. - podljepljivanje poderotina, parcijalno suho čišćenje
- Scenarij Maseov uspon i pad, 1. list, tuš, olovka u boji / papir, 1937. - podljepljivanje poderotina, parcijalno suho čišćenje
- Scenarij Maseov uspon i pad, 2. list, tuš, olovka u boji / papir, 1937. - podljepljivanje poderotina, parcijalno ravnanje pomoću vlage, parcijalno suho čišćenje
- Scenarij Maseov uspon i pad, 3. list, tuš, olovka u boji / papir, 1937. - podljepljivanje poderotina, parcijalno suho čišćenje
- Scenarij Maseov uspon i pad, 4. list, tuš, olovka u boji / papir, 1937. - podljepljivanje poderotina, parcijalno suho čišćenje
- Schubert. Moment Musikal, ugljen, olovka u boji / papir, 1938. - parcijalno ravnanje pomoću vlage, parcijalno suho čišćenje
- Kampf mit dem Drachen, tuš, olovka u boji / papir - podljepljivanje poderotina, parcijalno ravnanje pomoću vlage, parcijalno suho čišćenje

## **Didaktička izložba, u sklopu projekta „Izvedba Muzeja / Performing the Museum“**

MSU Galerija (20.4. – 15.5.2016.)

- Fotodokumentacija, savjetovanje s odjelom za restauraciju papira HRZ-a
- Osmišljavanje načina izlaganja radova
- Lijepljenje japan papira i magneta na poledine radova, lijepljenje magneta na beskiselinske podloge
- Uklanjanje naknadno dodane tkanine duž gornjeg ruba svih kartona

### **Konzervatorsko- restauratorski radovi na Didaktičkim kartonima:**

- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /3 - lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosilac (karton), retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /4 – suho čišćenje lica i poledine kartona, parcijalno ravnanje kartona pomoću vlage
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /5 – suho čišćenje lica i poledine kartona, podljepljivanje kartona, parcijalno ravnanje kartona pomoću vlage
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /7 – suho čišćenje lica i poledine kartona, podljepljivanje kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), mehaničko uklanjanje ljepljive trake s papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /8 –suho čišćenje lica i poledine kartona, podljepljivanje kartona, mehaničko uklanjanje selotejpa s papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92)/ 11 – suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje starog selotejpa s papira, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton)
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /13 - suho čišćenje lica i poledine kartona, parcijalno ravnanje kartona i papira pomoću vlage, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), mehaničko uklanjanje ljepljive trake
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /15 - suho čišćenje lica i poledine kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), mehaničko uklanjanje ljepljive trake s kartona, retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /16- suho čišćenje lica i poledine kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /17 – suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje selotejpa s papira, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton)
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /18 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /19 - suho čišćenje lica i poledine

- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /20 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /22 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /24 - suho čišćenje lica i poledine, parcijalno ravnanje kartona pomoću vlage
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /25 - suho čišćenje lica i poledine, mehanički potpuno uklonjena platnena traka, mehaničko uklanjanje ostataka ljepila, uklanjanje starog selotejpa s papira, uklanjanje mrlja od ljepila s papira, retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /30 – suho čišćenje lica i poledine, mehanički potpuno uklonjena platnena traka, mehaničko uklanjanje ostataka ljepila
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92)/ 33 – suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), parcijalno ravnanje kartona pomoću vlage, mehaničko uklanjanje ljepljive trake
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /35 – suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /36 – suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /39 - suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /43 – suho čišćenje lica i poledine, parcijalno ravnanje i podljepljivanje papira, mehaničko čišćenje mrlja s poledine kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /46 - suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje stare ljepljive trake, parcijalno ravnanje papira, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton)
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) / 47 – suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje selotejpa s papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /48 –mehaničko uklanjanje selotejpa s kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /50 – suho čišćenje lica i poledine, parcijalno ravnanje nosioca pomoću vlage
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /51 – suho čišćenje lica i poledine kartona, podljepljivanje kartona, parcijalno ravnanje papira pomoću vlage, uklanjanje stare ljepljive trake s papira, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton)
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /52 – podljepljivanje kartona, suho čišćenje lica i poledine, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton)
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /54 – suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje stare ljepljive trake s poledine kolaža/papira, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), podljepljivanje kartona

- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /55 - suho čišćenje lica i poledine kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92)/ 57 – suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /58 – suho čišćenje lica i poledine, parcijalno ravnanje kartona pomoću vlage, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /59 – suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje selotejpa s papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /60 - mehanički potpuno uklonjena platnena traka, mehaničko uklanjanje ostataka ljepljiva, retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /62 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /63 – suho čišćenje lica i poledine, mehaničko uklanjanje selotejpa s papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /65 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /67 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /69 – suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /70 - suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona, mehaničko uklanjanje selotejpa s papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /71 – suho čišćenje lica i poledine
- uklanjanje starog selotejpa, uklanjanje stare ljepljive trake s poledine kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) / 73 - mehanički potpuno uklonjena platnena traka, mehaničko uklanjanje ostataka ljepljiva
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /75 – suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /77 – suho čišćenje lica i poledine, retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92)/ 79 - podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /78 – suho čišćenje lica i poledine, uklanjanje prozirne folije s kartona, suho čišćenje lica i poledine kartona, mehanički potpuno uklonjena platnena traka, mehaničko uklanjanje ostataka ljepljiva, uklanjanje starog selotejpa, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /79 - suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /80 – suho čišćenje lica i poledine, uklanjanje prozirne folije s kartona

- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /81 – suho čišćenje lica i poledine kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), parcijalno ravnanje papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /83 - suho čišćenje lica i poledine
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /84 – suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /85 - suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /86 - suho čišćenje lica i poledine kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92) /87 – suho čišćenje lica i poledine kartona, podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-92)/ 88 – suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje kartona, parcijalno ravnanje kartona pomoću vlage, mehaničko uklanjanje stare ljepljive trake, retuš
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /89 - suho čišćenje lica i poledine kartona, lijepljenje odlijepljenih dijelova papira na nosioc (karton), podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /90 - suho čišćenje lica i poledine, uklanjanje stare zakrpe s papira, retuš, podljepljivanje poderotine

**Konzervatorsko-restauratorski zahvati nakon povratka Didaktička izložbe s posudbe Muzeju savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad, (23.09–16.10.2016.)**

Ispunjavanje zapisnika o stanju

- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /8 – apliciranje magneta
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /25 – podljepljivanje poderotine papira
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /69 - podljepljivanje kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /86 – podljepljivanje poderotine kartona
- inv.br. MSU DOK 1 (1-90) /88 - lijepljenje magneta

**Boris Bućan „Doručak u štampariji“, MSU povremeni postav, 14.4. – 29.5.2016.**

Fotodokumentacija, savjetovanje s odjelom za restauraciju papira iz HRZ-a. Osmišljavanje načina izlaganja radova. Spajanje plakata u cjeline (56 šesterodijelnih, 12 četverodijelnih, 2 osmerodijelna, 1 deveterodijelni, 34 dvodijelnih,), montiranje plakata na podloge. Svakodnevni obilazak i pregled izloženih plakata tokom trajanja izložbe radi nestabilnih mikroklimatskih uvjeta. Nakon izlaganja: skidanje plakata s podloga, uklanjanje samoljepljive čičak trake s poledine plakata, ponovno razdvajanje plakata u dijelove

### **Konzervatorsko- restauratorski radovi na plakatima:**

- 4. interanationale, plakat; sitotisak / papir, 1970. – podljepljivanje poderotina
- Amerika, Amerika, plakat; sitotisak / papir, 19 - suho čišćenje, podljepljivanje poderotina
- imaginarni muzej, plakat; sitotisak / papir, 19 – suho čišćenje lica i poledine, podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 6623, jabuka, plakat; sitotisak / papir, 19 – suho čišćenje
- inv.br. MSU 4480, Kaloper, plakat; sitotisak / papir, 1970. – podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4496, Boris Bućan – ovu izložbu napravio sam zbog svoje cure, plakat; sitotisak / papir, 1976. – podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4448 (1-2), Baltazar osvajač (A.Hieng), plakat; sitotisak / papir, 1971. – podljepljivanje poderotina, lijepljenje otkinutog komada plakata
- inv.br. MSU 4450 (1-2), Klupko: Pero Budak: 1940 – 1970 Povodom 30 godina umjetničkog rada, plakat; sitotisak / papir, 1971.- podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4454, Victor ili djeca na vlasti (Vitrac), plakat; sitotisak / papir, 1974. – mehaničko uklanjanje stare ljepljive trake s poledine, podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4459 (1-2), Samoubojica (Nikolaj Erdman), plakat; sitotisak / papir, 1970. – suho čišćenje, podljepljivanje poderotina, retuš
- inv.br. MSU 4471, Davor Tomičić (br. 1), plakat; sitotisak / papir, 1971. – suho čišćenje
- inv.br. MSU 4490 (1-6), Triennale hrvatskog kiparstva Konfrontacije, plakat; sitotisak / papir, 1982. – parcijalno suho čišćenje, podljepljivanje poderotina, retuš
- inv.br. MSU 4530 (1-6), 100 godina obrtne škole primjenjene umjetnosti 1882 - 1982, plakat; sitotisak / papir, 1982. – suho čišćenje mrlja
- inv.br. MSU 4558 (1-6), 31. X. Svjetski dan štednje, plakat; sitotisak / papir, 1984. – parcijalno suho čišćenje, podljepljivanje poderotina, nadoknada u sloju nosioca, retuš
- inv.br. MSU 4563 (1-2), Muzički...Studentski centar, plakat; sitotisak / papir, 1975. – mehaničko uklanjanje mrlje
- inv.br. MSU 4586 (1-4), 12. Salon mladih, plakat; sitotisak / papir, 1980. – suho čišćenje, podljepljivanje poderotina, retuš
- inv.br. MSU 4592 (1-4), Yugoslav Theater Posters Boris Bućan, plakat; sitotisak / papir, 1987. – suho čišćenje
- inv.br. MSU 4594 (1-2), Glorija (R.Marinković), plakat; sitotisak / papir, 1970. – suho čišćenje, podljepljivanje, retuš

- inv.br. MSU 4595 (1-2), Tigar (drama M.Matkovića), plakat; sitotisak / papir, 1969. – suho čišćenje, podljepljivanje poderotina, retuš
- inv.br. MSU 4641 (1-4), Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ, ciklus Petnaest doživljaja, 6. Koncert u pretplati, sezona '83./'84., plakat; sitotisak / papir, 1984. – suho čišćenje, podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4642 (1-4), Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ, ciklus Petnaest doživljaja, 6. Koncert u pretplati, sezona '83./'84., plakat; sitotisak / papir, 1984. – suho čišćenje, podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4653 (1-6), Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ, Glazbeni doživljaji, 13., 14., i 15. Koncert u pretplati + prvi i završni koncert u okviru MBZ, sezona '84./'85., plakat; sitotisak / papir, 1985. – suho čišćenje, retuš
- inv.br. MSU 4656 (1-6), Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ: Glazbeni doživljaji, 16., 17., 18. koncert u pretplati, sezona '84./'85. + poklon prijateljima, plakat; sitotisak / papir, 1985.- podljepljivanje poderotina, nadoknada u sloju nosioca, retuš
- inv.br. MSU 4686 (1-6), Zagrebački simfoničari i Zbor RTZ, Glazbeni doživljaji, Glazbeni doživljaji, 7. Koncert u pretplati, sezona '88./'89., plakat; sitotisak / papir, 1989. – parcijalno suho čišćenje
- inv.br. MSU 4712 (1-6), Otelo (Shakespeare), plakat; sitotisak / papir, 1983. – parcijalno suho čišćenje, retuš
- inv.br. MSU4717 (1-6), Nikola Šubić Zrinski (Zajc), plakat; sitotisak / papir, 1983. – podljepljivanje poderotina, retuš
- inv.br. MSU 4722 (1-6), Život i vrijeme (Tijardović), plakat; sitotisak / papir, 1983. – parcijalno suho čišćenje
- inv.br. MSU 4728 (1-6), Aida (Verdi), plakat; sitotisak / papir, 1984. – parcijalno suho čišćenje
- inv.br. MSU 4736 (1-6), Đavo u selu (Lhotka), plakat; sitotisak / papir, 1986. – podljepljivanje poderotina
- inv.br. MSU 4738 (1-6), Giselle (Adam), plakat; sitotisak / papir, 1986. – parcijalno suho čišćenje
- inv.br. MSU 4741, Put u raj (Krleža), plakat; sitotisak / papir, 1973. –podljepljivanje poderotina, parcijalno ravnanje pomoću vlage, retuš
- inv.br. MSU 4478 (1-2), Galerija SC (br.6), plakat; sitotisak / papir, 1972. - podljepljivanje poderotine

### **Aktualno u stalnom postavu: Salon de Fleurus, 1.10.- 31.10.2016., stalni postav MSU**

- V.Gecan, Nature morte, inv.br. MSU 24, ulje / platno, 1929. g. – fotografska dokumentacija, uklanjanje ukrasnog okvira radi plijesni, neutralizacija plijesni na zahvaćenom dijelu platna
- V.Gecan, Autoportret, inv.br. MSU 408, ulje / platno, 1920. g. – uklanjanje ukrasnog okvira
- V.Gecan, Pejzaž iz Gomirja, inv.br. MSU 1055, ulje / platno, 1919. g. – uklanjanje ukrasnog okvira, mjerenje pH, probe čišćenja, čišćenje i uklanjanje oksidiralog laka, parcijalno ravnjanje, zapuna oštećenja, retuš, lakiranje, retuš okvira
- V.Gecan, Park, inv.br. MSU 1153, ulje / platno, 1922. g. – uklanjanje ukrasnog okvira, demontaža platna s podokvira, konsolidacija i ravnjanje na niskotlačnom toplinskom stolu, proširivanje rubova metodom strip-lininga, napinjanje na podokvir
- L. Junek, Autoportret, inv.br. MSU 667, ulje / platno, 1925. g. – uklanjanje ukrasnog okvira, mjerenje pH, probe čišćenja, čišćenje mrlja, parcijalna demontaža platna s podokvira, parcijalno ravnjanje deformacije platna ovlaživanjem preko membrane, napinjanje na podokvir, lakiranje
- V.Becić, Mrtva priroda, inv.br. MSU 1002, ulje / platno, 1922. g. - zakrpa mehaničkog oštećenja platna, retuš, parcijalno lakiranje
- V.Becić, Priroda, inv.br. MSU 2, ulje / platno, 1947. - mjerenje pH izvorne površine boje, čišćenje, konsolidiranje slikanog sloja, apliciranje na poliestersko inertno platno i obrada na niskotlačnom stolu
- V.Becić, Portret žene sa šešikom, inv.br. MSU 1154, ulje / platno, 1910. g. - mjerenje pH, probe čišćenja, čišćenje, podljepljivanje slikanog sloja, uklanjanje letvica ukrasnog okvira, čišćenje ukrasnog okvira, demontaža s podokvira, konsolidacija i ravnjanje na niskotlačnom toplinskom stolu, proširivanje rubova metodom strip-lininga, napinjanje na podokvir, zapune nedostataka slikanog sloja, retuš, parcijalno lakiranje, vraćanje ukrasnog okvira
- K.Mijić, Drina, inv.br. MSU 2588, ulje / platno, 1926. –mjerenje pH, čišćenje, demontaža s podokvira, ravnjanje na niskotlačnom vakuum stolu, dubliranje na inertno poliestersko platno, napinjanje na podokvir, retuš
- I.Režek, Djevojka, inv.br. MSU 138, ulje / platno, 1925. –mjerenje pH, čišćenje
- N.Rojc, Autoportret sa šubarom, inv.br. MSU 214, ulje / platno, 1917. –mjerenje pH, čišćenje, demontaža s podokvira, konsolidacija i ravnjanje na niskotlačnom stolu, proširivanje rubova metodom strip liniga, napinjanje na podokvir



- S.Šumanović, Akt, inv.br. MSU 748, ulje / platno, 1921. –mjerenje pH, čišćenje
- S.Kovačić- Tajčević, Mrtva priroda, inv.br. MSU 670, ulje / platno, 1932. –mjerenje pH, čišćenje, uklanjanje mrlja, retuš, lakiranje
- M.Vanka, Autoportret, inv.br. MSU 227, ulje / platno, 1915. –mjerenje pH, čišćenje i uklanjanje oksidiralog laka, parcijalno ravnanje ovlaživanjem preko membrane, parcijalna demontaža s podokvira i ponovno napinjanje, zapuna oštećenja na ukrasnom okviru, retuš zapuna na okviru, lakiranje slike

### **Djela na papiru:**

- S.Lahovsky, Ljubomor, inv.br. MSU 4252, tempera / papir, 1930. –mehaničko uklanjanje starih zakrpa, podljepljivanje poderotina, suho čišćenje, zapuna nedostataka, retuš
- M.Steiner, Autoportret, inv.br. MSU 277, ugljen / papir, 1918. – demontaža s kisele podloge, mehaničko uklanjanje ljepljive trake i ostataka ljepila, apliciranje na novu beskišelinu podlogu radi uokvirivanja
- Ž.Hegeđušić, inv.br. MSU 2448, Vojska / Sjećam se slobodnih dana, olovka, olovka u boji, tuš / papir, 1932. - razokvirivanje, uklanjanje s kisele podloge, mehaničko uklanjanje ljepljive trake i ostataka ljepila, apliciranje na novu beskišelinu podlogu radi uokvirivanja
- Ž.Hegeđušić, inv.br. MSU 2447, Šetnja (Pigalle), olovka / papir, 1931. – razokvirivanje, uklanjanje s kisele podloge, mehaničko uklanjanje ljepljive trake i ostataka ljepila, retuš mrlja, apliciranje na novu beskišelinu podlogu radi uokvirivanja
- Ž.Hegeđušić, inv.br. MSU 2446, Bar (Vin Rouge), tuš / papir, 1930. – razokvirivanje, uklanjanje s kisele podloge, mehaničko uklanjanje ljepljive trake i ostataka ljepila, suho čišćenje, apliciranje na novu beskišelinu podlogu radi uokvirivanja

### **JULIÃO SARMENTO: Bolje ne može, MSU galerija, 15.7.**

20.8.2016.- Fotodokumentacija zatečenog stanja pristiglih radova, fotodokumentacija stanja radova nakon izlaganja, pomoć pri pakiranju

### **Divlji zapad. Neoavangarda iz Wroclawa, 16.6-15-8-2016.**

Pomoć pri raspakiravanju i pakiranju, ispunjavanje zapisnika o stanju na dolasku i odlasku izložbe, fotodokumentacija radova nakon izlaganja

### **Roger Ballen: Zemlja sjena, 6.9. – 22.9. 2016., MSU Galerija**

Ispunjavanje zapisnika o stanju, fotodokumentacija zatečenog stanja, retuš mehaničkih oštećenja okvira, podljepljivanje mehaničkog oštećenja okvira

### **Goran Fruk: Re(de)konstrukcija slike (20.12.2016.-10.1.2017.)**

priprema za izložbu, čišćenje, učvršćivanje, konsolidacija slikanog sloja i podljepljivanje na sljedećim djelima:

„Prozor u šarenost“, „Omiljeno mjesto II“, „Omiljeno mjesto I“, „Ukinuti crni kvadrat I“ „T6“, „Sjever“, „Premaz“, „Crnoprozorno I“ „Crnoprozorno II“, Bez naziva 1986, Bez naziva 1988, Sjever, Bez naziva 1989, T 196, Oslikani televizor, T 194.

### **ZBIRKA RICHTER**

- SintArt 06: Duje Jurić – NEVIDLJIVA PRISUTNOST, Zbirka Richter, 1.12.2016. – 2.4.2016.
- V. Richter, MSU ZR 155 (1-2), Kolorirani binom E + F, boja, lim, 2001. - mehaničko uklanjanje starih naljepnica
- V. Richter, MSU ZR 156 (1-2), Kolorirani binom I + K, boja, lim, 2001. - mehaničko uklanjanje starih naljepnica
- V. Richter, MSU ZR 157 (1-2), Kolorirani binom G + H, boja, lim, 2001. - mehaničko uklanjanje starih naljepnica
- V. Richter, MSU ZR 58, Prostorna slika br. 25, pleksi-staklo, 1997. - ljepljenje odlijepljenih stranica, čišćenje

### **Naziv projekta: Zbirka Richter – Konzervatorsko-restauratorski radovi**

- Kustos projekta: Vesna Meštrić, voditeljica projekta
- Suradnja: Daniela Pedišić, Alan Vlahov, Šime Perović
- Vrijeme održavanja: 1.1.2016. – 31.12.2016.
- Mjesto održavanja: Zbirka Richter

Konzervatorsko – restauratorski radovi na predmetima

U 2016. godini restaurirana su dva umjetnička rada, msu ZR 103 Vito, 1968. (aluminij), iz ciklusa sistemske skulpture i msu ZR 107 Asimetrična centra iz ciklusa Centre.

Viši konzervator Šime Perović proveo je konzervatorsko restauratorske radove na skulpturi msu ZR103 Vito, 1968. dimenzija 50x50 cm, sa postoljem od eloksiranog aluminija i sa aluminijskim

elementima dimenzija 6x6x36 mm, povezanim lijepljenjem u geometrijski raščlanjenu formu. Ukupan broj aluminijskih elemenata iznosi 6889 komada. Izvršeno je konzervacijsko čišćenje, te pripreme za osnovni restauratorski zahvat koji se sastojao u uklanjanju neadekvatnih aluminijskih pomagala koji su instalirani kao raniji restauratorski zahvat. Rastavljen prvi red aluminijskog sloga sa obje strane skulpture koji su bili onečišćeni neadekvatnim ljepljivom i grubim brušenjem tijekom ranije restauracije. Izvršeno je učvršćivanje veze između skulpture i postolja, te su prva i zadnja linija elementa složene i uz armiranje poprečnom osovinom povezane zajedno. Te dvije linije potom su integrirane u tkivo skulpture, te je nakon čišćenja izvršeno patiniranje novih dijelova kako bi bili što vjerniji izvornim dijelovima.

Nadalje restauratorsko-konzervatorski radovi na skulpturi msu ZR 107 Asimetrična centra, provela je Kristina Matković. Analizom zatečenog stanja zaključeno je da je pomakom drvenih letvica nastao nepravilan oblik kugle. Time je kugla izgubila prvobitnu formu i zaključeno je kako je potrebno rastaviti te ponovo sastaviti konstrukciju. Zbog kompleksnosti potrebnog postupka konzervatorsko-restauratorski radovi podijeljeni su u dvije faze. U prvoj fazi radova izvedeno je otkljanjanje površinske nečistoće, analiza položaja elemenata te razrađivanje slijeda postupaka od razdvajanja spojnih elemenata do sastavljanja u cjelinu, odnosno pravilan položaj. U drugoj fazi radova predviđeno je postepeno namještanje elemenata u željeni položaj sastavljanje u cjelinu pomoću kalupa.

### **Naziv projekta: Zbirka Richter – Preventivna zaštita**

- Kustos projekta: Vesna Meštrić, voditeljica projekta
- Suradnja: Marina Jurišić, Sanela Tepić, Jelena Glumac
- Vrijeme održavanja: 1.1.2016. – 31.12.2016.
- Mjesto održavanja: Zbirka Richter

Obrada građe: Vesna Meštrić, Marina Jurišić, Jelena Glumac, Tin Pugelnik Stipeč, Sanela Tepić U 2016. napravljena je preventivna zaštita i provjera podataka knjižne građe u Arhivu Vjenceslava Richtera. Prema uputama knjižničarki MSU, provjereni su i dopunjeni zapisi u programu K++, sve publikacije su inventirane i prema potrebi zaštićene beskiselinskim papirom. Ukupno je obrađeno 2075 publikacija. Također nastavljena je obrada i preventivna zaštita arhivske građe koja je obuhvatila ukupno 760 jedinica.

Riječ je većinom o rukopisnoj, strojopisnoj i tiskanoj građi koja je datirana između 1950 i 1980. Svaka jedinica pojedinačno je numerirana, povezana s pripadajućim digitalnim zapisom, a u excel tablici upisani su osnovni podaci o dokumentu (broj, autor, vrsta, sadržaj, opis, godina,

dimenzija, oznaka arhivske kutije, fascikla, naziv scana, ključne riječi, smještaj). Digitalni zapisi pripremljeni su za pregledavanje, prikazi su ujednačeni i prilagođeni za objavu u elektroničkim medijima. Dokumenti su preventivno zaštićeni beskiselinim zaštitnim papirom i pohranjeni u odgovarajuće fascikle i arhivske kutije. Nadalje, 250 nacрта je snimljeno, obrađeno, preventivno zaštićeno beskiselinim papirom te pohranjeno u arhivske ladičare. Na pomoćnim poslovima preventivne zaštite povremeno su angažirani vanjski suradnici.

### **ATELJE KOŽARIĆ**

- I.Kožarić, MSU AK 274, Oblik prostora, gips / boja, 1965. - detaljna fotodokumentacija zatečenog stanja (oštećenja)
- I.Kožarić, MSU AK 205, dio skice za Spomenik i Jajincima, gips / boja, 1960. – detaljna fotodokumentacija zatečenog stanja (oštećenja, čišćenje, spajanje krhotina u cjelinu i učvršćivanje)
- Kožarić, Širina, oko 2004. g., akrilik / platno, 100 x 140 cm, inv. br. MSU AK 3550 – suho čišćenje

### **FUNDUS MSU**

- A.Srnec, inv.br. MSU 1144, Luminoplastika I, metalna konstrukcija na drvenom postolju, elektromotor, projektor s 80 diapozitiva izrađenih različitim tenikama, 1965. – 1967. – diapozitiv br. 9 – podljepljivanje, popravak elektromotora, detaljna analiza i dokumentiranje stanja slajdova, skeniranje 80 slajdova i montiranje u niz zbog pripreme za digitalnu projekciju (izložbena kopija)
- A.Srnec, inv.br. MSU 1247, Luminoplastika 2, metalna konstrukcija, elektromotor, projektor - pregled motora (pomoć T.Jadriška), popravak elektromotora
- Ulay, Bivše fotografije ambijenta u Galeriji „De Appel“, inv.br. MSU 1807 (1-9), c/b fotografije, 1976.
- Inv.br. MSU 1807/1 – fotodokumentacija, podljepljivanje, ljepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/2 – fotodokumentacija, podljepljivanje, ljepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/3– fotodokumentacija, podljepljivanje, ljepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/4– fotodokumentacija, podljepljivanje, ljepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš

- Inv.br. MSU 1807/5 – fotodokumentacija, podljepljivanje, lijepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/6 – fotodokumentacija, podljepljivanje, lijepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, rekonstrukcija nedostajućeg sloja fotografije, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/7 – fotodokumentacija, podljepljivanje, lijepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/8 – fotodokumentacija, podljepljivanje, lijepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- Inv.br. MSU 1807/9 – fotodokumentacija, podljepljivanje, lijepljenje japan papira u kuteve fotografija na poledinu, zapuna oštećenja, retuš
- J.Sermento, Stigmat, inv.br. MSU 2171 (1-10)- lijepljenje japan papira i beskiselinskog tankog katona u kuteve radi uokvirivanja (inv.br. MSU 2171(1-10)/1-7), lijepljenje konzervatorskih trakica od japan papira radi uokvirivanja (inv.br. MSU 2171(1-10)/8-10)
- inv.br. 2171/1- mehaničko uklanjanje ostataka lijepljive trake i ljepljivosti s poledine, lijepljenje odlijepljenog sloja kartona, podljepljivanje
- inv.br. 2171/2- lijepljenje odlijepljenog sloja kartona, podljepljivanje
- inv.br. 2171/3- mehaničko uklanjanje ostataka lijepljive trake i ljepljivosti s poledine, lijepljenje odlijepljenog sloja kartona, podljepljivanje, rekonstrukcija nedostajućeg dijela sloja kartona
- J.Stošić, Golgota – možda, ako, ali, inv.br. MSU 2134 (1-6), instalacija, 1972. – podljepljivanje puknuća drva, čišćenje drvenih križeva
- Stjepan Gračan, inv.br. 1349 – mjerenje pH površine i čišćenje
- Mihajlo Arsovski - plakati - čišćenje i podljepljivanje poderotina na sljedećim plakatima: Inv. br. MSU 7029, 7024, 7000 i 7068.
- Milton Glaser, Bob Dylan – čišćenje, ravnjanje, podljepljivanje
- K. Leko, Amerika, inv. br. MSU 4390(1-20), kreda, akrilik / mediapan, 2003.-2005. – čišćenje mrlja nastalih dodirivanjem (od strane posjetitelja), retuš kredom
- Čižmek, Ispuna – Konstrukcija 1, inv.br. MSU 2416, tuš / papir, drvo – mjerenje pH vrijednosti, čišćenje, podljepljivanje odlijepljenih dijelova papira, retuš
- I.Picelj, inv.br. MSU 861- retuš mehaničkih oštećenja
- I.Picelj, inv.br. MSU 5376 - podljepljivanje poderotina, retuš

- I.Picelj, inv.br. MSU 1104 - mjerenje pH, probe čišćenja metalnih dijelova, čišćenje metalnih dijelova, mehaničko uklanjanje mrlja s okvira, učvršćivanje mehaničkih dijelova
- B. Vlahović, skulptura VII, 1976. Inv.br. MSU 1994 – fotografska dokumentacija, mehaničko uklanjanje mrlja, čišćenje površinske prljavštine Dugotrajna posudba

**Restauratorsko – konzervatorski radovi - izvođači radova: mr. art Andro Šimičić - mr. art Mirta Pavić i mr. art Ivana Drmić**

Izvedeni su slijedeći postupci:

- Izrada foto dokumentacije prije radova
- Proučavanje arhivskih novina za lakše datiranje umjetnina
- Mjerenje pH vrijednosti papirnih nositelja umjetnina
- Suho čišćenje
- Neutralizacija
- Konsolidacija oštećenja lijepljenjem na japanski papir
- Pričvršćivanje dijelova kojima prijete otpadanje
- Pričvršćivanje papira na podlogu pomoću reverzibilnog ljepljiva
- Retuš
- Izradu pisane i foto dokumentacije

Konzervatorsko-restauratorske radove pod rednim brojevima od 1-5 izveo je restaurator-konzervator mr.art Andro Šimičić.

Konzervatorsko-restauratorske radove djela pod rednim brojem 5 izvele su mr. art Mirta Pavić, viša konzervatorica-restauratorica i mr. art Ivana Drmić, konzervatorica-restauratorica:

5. Širina, oko 2004. g., akrilik / platno, 100 x 140 cm, inv. br. MSU AK 3550

Izvedeni postupak: - čišćenje površine platna školskom gumicom i restauratorskom spužvom

- Francuske grafike (59 radova)
- V. Adami, Balada, serigrafija, 1989., FNAC 89 251 – mehaničko uklanjanje ljepljive trake s poleđine
- J.Knifer, AP, diptih (vlasništvo Ane Knifer) - uklanjanje mrlja, retuš
- D.Otašević, Pušač, vl. Muzej likovnih umjetnosti, Osijek

fotodokumentacija, uzimanje uzoraka za analize, konsolidacija nosioca, probe najučinkovitijeg ljepila, podljepljivanje gipsa na mjestima puknuća, lijepljenje otpalih komadića gipsa, izrada odljeva nedostajućih elemenata pomoću dvokomponentne silikonske mase, nadoknada u sloju nosioca, obrada nadoknade, uzimanje otisaka nedostataka nosioca, uklanjanje površinske prljavštine i mrlja, retuš, lakiranje retuširanih dijelova

## **ZBIRKA BENKO HORVAT**

- voditeljica: Snježana Pintarić
- kustosica: Kristina Bonjeković Stojković

Tijekom godine nastavljena je restauracija umjetnina u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom, te su predane na restauraciju dolje navedeni radovi:

- Jan Gossaert Mabuse:"Sv. Cecilija", 16. st.,crtež tušem i bijelom temperom na papiru, 15,2 x 14 cm, INV.BR.-59 BH
- Pietro Stefanoni, studija djevojčice po Agostinu Carraciju, 17.st.,bakropis, 29,1 x 21 cm (otisak ploče 15,6 x 10,8 cm) INV.BR.-88 BH
- Giuseppe Rasaspina: "Orest progonjen od Erinija" po P. Pallagiu, 19.st.,bakropis, 39,8 x 51,8 cm,INV.BR.-110 BH
- Giusepe Rasaspina:"Božica Tetis ", po Allesandru Varotariju zv. Padovanino, 19.st.,bakropis, 52,8 x 52,7 cm,INV.BR.-108 BH
- Giacomo Giovannini:"Totila s vojnicima se klanja Sv. Benediktu" List iz knjige II Claustro di San Michele in Bosco, po Ludovicu Carracciju, 1694.g.,bakrorez, 61,2 x 45,2 (otisak ploče 55,8 37,5 cm), INV.BR.-127 BH

Nastavljeno je fotografiranje radova u visokoj rezoluciji, te je fotografirano 100 radova iz Zbirke BH koji pripadaju mediju crteža i grafika.

Knjižničarka MSU Zrinka Ivković započela je s preventivnom zaštitom i stručnom obradom knjižne građe iz Zbirke.

## **2.4. Ostalo**

- Upisivanje dokumentacije za 2015. godinu (unošenje podataka u program „Sonda“)
- Izrada tablice s mikroklimatskim podacima iz 2016. za prostore povremenih izložbi i stalnog postava
- Posjet ateljeu Jadranke Fatur zbog pregleda slika koje se pripremaju za izložbu u MSU
- Nastavak suradnje s Tefikom Murselijem na izradi programa „Sonda“ za dokumentiranje konzervatorsko-restauratorskih postupaka
- Suradnja s Paolom Mofardinom i Jovanom Kliskom zbog snimanja kratkog dokumentarnog filma vezanog za izložbu Boris Bučan „Doručak u štampariji“
- Službeni put u Duisburg zbog pripremnih radova za retrospektivnu izložbu Vjenceslava Richtera, pregled stanja i mogućnosti transporta skulpture Nada Vjenceslava Richtera u čeličani u Duisburgu.

## **3. DOKUMENTACIJA**

### **3.1. Inventarna knjiga**

U inventarnu knjigu MSU upisano je računalno u bazi M++ 87 umjetničkih radova koji su kupljeni i darovani Muzeju tijekom 2016. godine.

### **3.3. Fototeka**

Preventivno je zaštićen dio fototeke i posebno osjetljive građe pohranom u beskiselinski papir i polipropilenske vrećice.

### **3.5. Videoteka**

Audiovizualno dokumentiranje (snimanje i montaža) predstavlja jednu od temeljnih djelatnosti muzeja. Audio-vizualni odjel izrađuje av dokumentacijski materijal s godišnjom muzejskom produkcijom, te obrađuje muzejski fondus na digitalnim formatima za potrebe dokumentacije i reprodukcije. Prikupljena i producirana građa se postupno stručno obrađuje, digitalizira i informatički katalogizira da bi bila dostupna korisnicima. Kako MSU nema stalno zaposlenog snimatelja, fotografa i montažera taj se segment rada odjela rješava angažiranjem vanjskih suradnika. Prema programu rada Muzeja za 2016. godinu te u skladu s dodijeljenim sredstvima odrađeno snimanje, montiranje tj. produkcija autorskih kraćih video uradaka sljedećih projekata /



izložbi u prostoru za povremen izložbe: Boris Bućan: Doručak u štampariji – izbor iz zbirke plakata MSU, Divlji zapad. Neoavangarda iz Wrocława, Kristina Leko: Kako živi narod, Dalibor Martinis – Data Recovery 1969-2077. Od izložbi koje su održane u MSU galeriji producirani su dokumentarni video uradci za sljedeće postave: Žarko Vijatović: Na rubu; Dijagrami vremena: grupa 143 - povodom 40 godina od prve izložbe Grupe 143 u Galeriji Novoj u Zagrebu; Roger Ballen: Zemlja sjena, Dino Zrnec: Između radova, Goran Fruk: Re(de)konstrukcija slike. Snimljen je produciran cjelodnevni program dana MSU – rođendan na dar, performans Dalibora Martinisa, performans Ivana Moudova, te predavanje Ricka Poynora Rani plakati Borisa Bućana. Uz spomenutu produkciju, realiziran je i autorski promotivni rad o MSU djelatnost koji obuhvaća period od 2011-2016. Autorica svih navedenih materijala je snimateljica i fotografkinja Ana Opalić.

Navedeni su video radovi su stručno obrađeni i uvedeni u bazu S++.

### **3.6. Hemeroteka**

Tijekom godine prikupljen je i obrađen 411 novinski članak o aktivnosti muzeja, prvenstveno izložbenoj djelatnosti muzeja

### **3.8. Stručni arhiv**

U okviru trogodišnjeg program Eksperiment s avangardom – digitalizacija građe EXAT 51 i novih tendencija iz arhiva MSU (2013-2016) u 3. fazi programa u 2016. godini izvršen je odabir građe arhivske građe za scaniranje iz Arhiva i knjižnice Ivana Picelja, Arhiva Vjenceslava Richtera, dokumentacije i knjižnice MSU koji se čuvaju u Dokumentacijskom i informacijskom odjelu MSU.

Nastavljena je digitalizacija arhivske građe koja se sastoji od: rukopisne građe, privatne i poslovne korespondencije, fotografija i novinskih članaka. Digitalizirana građa je preventivno zaštićena beskiselinskim papirom, numerirana i pohranjena u beskiselinske kartonske omote i arhivske kutije.

Digitalizirana građa pripada vremenu od 1950. do 2000. i razvrstana je u tematske cjeline:

- Arhiv Ivana Picelja: Nove tendencije – poslovna korespondencija
- Arhiv Ivana Picelja: Nove tendencije - hemeroteka
- Arhiv Ivana Picelja: Nove tendencije – fotodokumentacija
- Arhiv Richter: Nove tendencije – tekstovi
- Arhiv Richter: Nove tendencije – poslovna korespondencija

- Arhiv Richter: izložbeni projekti

Građa je scanirana u TIFF formatu, rezoluciji 600 dpi, a svaki je digitalni zapis izveden u JPEG formatu, prilagođen za korištenje u bazi podataka koja je programirana za potrebe projekta BAUNET. Digitalizirani zapisi organizirani su u direktorije i numerički povezani sa originalom. Ukupno je u 2016. digitalizirano 8.700 jedinica. U realizaciji projekta sudjelovali su: Vesna Meštrić, voditeljica projekta i Sanela Tepić, vanjska suradnica za skeniranje.

### **3.9. Ostalo**

- Dokumentacijski i informacijski odjel MSU prikuplja i čuva informacije o muzejskim programima, daje na uvid i korištenje građu i surađuje s kustosima MSU te vanjskim istraživačima i umjetnicima. Redovno se prikupljaju članci o muzejskim aktivnostima i programima, dokumentiraju (fotografiraju) izložbe i razni događaji, te se u bazu podataka sekundarne dokumentacije S++ unose podaci iz tekućih i nekadašnjih programa.
- U travnju je u Tehničkom muzeju održana izložba iz Odjela dokumentacije MSU – Nove Tendencije.
- U prvoj polovici 2016. godine restaurirana je i opremljena Didaktička izložba iz Dokumentacijske zbirke. Izložba je prikazana u MSU galeriji, a pratio ju je i postav u Arhivu Ivana Picelja.
- Organizirana je izložba omota gramofonskih ploča iz Arhiva Ivana Picelja povodom MSU dan na dar, 10.12.2016.
- Fotografirane su 4 izložbe u prostoru za povremene izložbe MSU i 11 izložbi u MSU galeriji i Zbirci Richter.
- Digitaliziran je dio Arhiva Novih tendencija, i dio fotodokumentacije iz Arhiva Bože Beka. Iz Arhiva Novih tendencija digitalizirano je ukupno 1162 jedinica
- Dana 14. rujna 2016. održana je promocija knjige Armina Medoscha, *New tendencies: art at the threshold of information revolution*.
- Održana je prezentacija građe iz Arhiva Picelj za studente diplomskog studija povijesti umjetnosti.
- Marko Tadić, umjetnik, istraživao je u fototeci MSU u vezi s izvedbom novog rada u 2017. godini.

## **4. KNJIŽNICA**

Jasna Jakšić, diplomirana knjižničarka, voditeljica

Zrinka Ivković, diplomirana knjižničarka

Formirana nedugo nakon osnutka Muzeja suvremene umjetnosti (tada Galerije suvremene umjetnosti), 1954., muzejska knjižnica među naopsežnijim je specijalnim knjižnicama iz područja moderne i suvremene umjetnosti u Hrvatskoj sa preko 21.000 knjiga i sveščića stručne periodike.

Knjižnična zbirka rasla je uz fundus Muzeja, i velik dio literature o umjetnicima i pojavama zastupljenima u Zbirkama MSU nalazi se u knjižničnom fondu. Građu čini nekoliko cjelina: stručna periodika, katalozi izložaba suvremene umjetnosti u Hrvatskoj i brojnim svjetskim muzejima, teorijska literatura, kao i literatura iz područja arhitekture, fotografije, dizajna, filma, novih medija, stripa, glazbe i mode i određenu količinu audio vizualne građe.

Posebnu cjelinu čini Zbirka rijetkih i starih izdanja - Rara u kojoj se nalazi nekoliko antologijskih naslova iz vremena povijesnih avangardi, vrijedne grafičke mape te knjige umjetnika.

Knjižnica sa svojom čitaonicom prikladna je za rad s korisnicima i pohranu građe te je otvorena svima koji su zainteresirani za stručni rad, učenje, detaljnije informiranje o programu muzeja ili neobavezan pregled periodike i najnovijih knjižnih izdanja.

Posjetitelji sami mogu pretraživati katalog knjižnice na računalu, ali i konzultirati izbor iz digitaliziranih rijetkih izdanja koja se nalaze u fondu knjižnice.

Fond knjižnice pretraživ je on-line na web stranici Muzeja suvremene umjetnosti, što olakšava konzultiranje građe.

Misija knjižnice je okupljanje i promicanje znanja o suvremenoj umjetnosti, praćenje recentnih zbivanja na umjetničkoj sceni u Hrvatskoj i inozemstvu, međuinstitucionalna suradnja sa muzejima i galerijama u Hrvatskoj i svijetu u vidu razmjene kataloga izložbi i razmjene informacija o izložbama, te dostupnost i korištenje građe i otvorenost korisničkoj zajednici.

### **4.1. Nabava**

Godine 2016. knjižnica je nabavila 654 publikacije (razmjenom, kupnjom ili darom).

U skladu sa planom i programom nabave, kupnjom je knjižnica pribavila 49 knjiga, najviše iz područja teorije suvremene umjetnosti, muzeologije, kustoskih praksi, medijske umjetnosti, umjetničkih monografija, arhitekture, ali i iz drugih područja umjetnosti.

Za Zbirku rijetke i stare građe kupio se deplijan/katalog izložbe i plakat, vezano za Dimitrija Bašičevića Mangelosa. Za Raru je darovana jedna knjiga, jedan katalog izložbe, te jedan broj časopisa.

Politika kupnje vodila se prema potrebama knjižnice, a poseban naglasak bio je na knjigama sa popisa deziderata, tj. onih knjiga koje su potrebne kustosima muzeja u njihovom svakodnevnom i istraživačkom radu.

Nastavilo se sa obnovom pretplate na domaće i inozemne časopise, ukupno 11 pretplata na stručnu periodiku (Camera Austria, Flash Art International, Frieze, Kunstforum International, Leonardo, Parkett, Raw vision, Život umjetnosti, Kontura).

Razmjena izdanja sa srodnim institucijama, muzejima i galerijama čini najveći obim građe, te se na taj način pribavilo 214 knjiga, odnosno kataloga izložbi. U 2016. godini knjižnica je izvršila razmjenu vlastitih muzejskih izdanja sa ukupno 57 muzeja u zemlji i inozemstvu, od ukupno 190 institucije-stalnih partnera, ograničeno zbog visine poštanskih troškova.

Novo partnerstvo za međuknjižničnu suradnju i razmjenu kataloga ostvareno je sa 9 muzejskih knjižnica: CA2M Centro de Arte Dos de Mayo, Madrid; Universidad Católica de Valencia San Vicente Mártir; MNAC (Nacionalni muzej suvremene umjetnosti, Bukurešt); Slovenská národná galéria, Bratislava; Museum of contemporary art Skopje (Muzej na sovremenata umetnost); Garage Museum of Contemporary Art, Moscow; Umjetnička akademija u Osijeku; MARE/The museum of Recent Art Bucharest; Garage Museum of Contemporary Art, Moskva

Knjižnici je darovano 338 knjiga, uglavnom su donatori kustosi muzeja, ali i darovi umjetnika i teoretičara muzeja, koji surađuju sa muzejom, kao i onih institucija koje su posuđivale umjetnine za izložbe iz naših zbirki umjetnina.

Tijekom 2016. godine muzej je izdao 9 kataloga.

#### **4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda**

Do 31.12.2016. godine, u bazi za obradu knjižnične građe (K++) nalazi se 20479 zapisa, potpuno obrađenih kataložnih jedinica, po svim pravilima za obradu knjižnične građe.

Svi zapisi su pretraživi na web stranici Muzeja suvremene umjetnosti, što olakšava potencijalnom korisniku da ciljano konzultira građu.

2016. godine u knjižničnu bazu unešeno je, i u inventarnoj knjigu upisano 654 kataložne jedinice.

Zbirka rijetkih izdanja (Rara) ima ukupno 279 potpuno razrađenih kataložnih jedinica, od toga za 2016. godinu 5 obrađenih kataložnih jedinica.

Od 793 obrađenih naslova periodike (viša razina), 2016. godine obradilo se 50 zapisa.

U K++ bazi su 5423 obrađena članka (analitika), a 2016. obradila su se 145 nova članka.

### **4.3. Zaštita knjižnične građe**

2016. godine nastavilo se sa prevencijom i zaštitom osjetljive građe u Rari: umatanje u beskiselinski svileni papir te pohrana istih u beskiselinske kutije.

Oštećenijim knjigama na uglovima korica i hrptima su se stavljale prozirne trake i krilca za popravke istih.

Na korice knjiga, koje su češće korištene, stavljane su prozirne zaštitne folije.

Časopisi i zbornici spremali su se u arhivske kutije, te se prije samog spremanja vršilo otprašivanje prašine sa usisivačem za papirnu građu.

### **4.4. Služba i usluge za korisnike**

Knjižnica je otvorena za vanjske korisnike, uz prethodnu najavu e-mailom: građu koju korisnici žele konzultirati, najkasnije za dva dana mogu dobiti na uvid u prostoru studijske čitaonice (ovisno o dubini istraživanja).

Također se u studijskoj čitaonici mogu koristiti računala za pristup građi, kao i za pristup digitaliziranoj građi.

Po potrebi se korisnici mogu služiti i fotokopirnim aparatom, u skladu sa propisima o autorskom pravu umnažanja.

2016. godine korisnici su se služili i uslugom davanja stručnih informacija o nekoj problematici putem e-maila. Na taj način bi zatražili uslugu skeniranja dijelova kataloga, također u skladu sa propisima o autorskom pravu.

Pomoć pri izradi bibliografija najčešće su koristili kustosi MSU, a autori izložbi za svoje kataloge muzejskog izdanja su tražili uslugu izrade bibliografije za katalog, ili pomoć pri pisanju fusnota.

Tijekom 2016. godine uslugu knjižnice zatražilo je 75 vanjskih korisnika, a najviše je bilo zastupljenih hrvatskih i inozemnih likovnih teoretičara i doktoranada, usmjerenih na specifične teme istraživanja, kao i studenti Filozofskih fakulteta i Umjetničkih akademija.

Knjižnica je pomagala učenicima i studentima Kluba mladih MSU pri pretraživanju kataloga, i ostalih informacija vezanih za Zbirke u pokretu, a u sklopu projekta Translocal: Museum as Toolbox, s ciljem razvijanja novih alata i strategija komunikacije institucija sa širom publikom, a posebice mladima u dobi od 15 do 25 godina.

## **4.5. Ostalo**

### **4.5.1. Upis i bibliografska obrada u excell programu knjiga iz donacije Ruth Bethlehem**

Ruth Bethlehem potpisala je ugovor kojim je poklonila Muzeju suvremene umjetnosti Zbirku Marie-Luise i Ruth Bethlehem – radove studenata i profesora Bauhausa. Ta iznimno vrijedna donacija, osim umjetničkih radova, Zbirka Marie-Luise i Ruth Bethlehem obuhvaća arhivsku dokumentaciju i knjižnicu sa knjigama. 2016. kataloški se i bibliografski obradilo 38 publikacija, starijih i novijih izdanja knjiga vezano za temu i umjetnike iz vremena Bauhausa.

### **4.5.2. Obrada i preventivna zaštita knjiga iz knjižnice Zbirke Benko Horvat**

Tijekom cijele 2016. godine u K++ knjižničnu bazu upisivale su se knjige i časopisi iz Zbirke Benko Horvat (Zrinka Ivković).

Pronađene su i knjige bez inventarnih brojeva, koje također pripadaju zbirci jer imaju ex libris Benko Horvat.

Takvih knjiga i časopisa ima 125, te su kataloški obrađene u excell programu.

Upis građe u K++ knjižničnu bazu (časopisi i knjige sa pripadajućim inventarnim brojevima), i njihova kataloška obrada (zapisa niže i više razine: sveščići časopisa, višerazinska obrada višetomnih knjiga) za 469 jedinice.

Od tog broja, 173 kataloške jedinice čine iznimno vrijedna i stara građa od 15 – 18. stoljeća (prvotisci, rukopisne knjige). Knjige i časopisi su se pažljivo se očistili usisivačem za papirnu građu, zaštitili beskiselinim papirom, te pohranili u limene sanduke.

Također su se oprale i zaštitile, te pohranile u beskiselinke kutije i ostale knjige i časopisi, koji datiraju od 18 – prve polovine 20 stoljeća.

U 4 limena sanduka (57 x 36 x 33 cm) smještene su 173 jedinice iznimno rijetkih i starih knjiga, a u 55 beskiselnih kutija 594 (knjige koje imaju inventarni broj, i one koje nemaju) jedinice knjižnične građe.

Posudba knjiga za izložbe i istraživanje

Za izložbu Ivan Picelj: 1951 – 2011, u organizaciji Muzeja Lapidarium, Novigrad-Cittanova, a održane u Crnogorskoj galeriji umjetnosti „Miodrag Dado Đurić“ i Umjetničkoj galeriji u Dubrovniku, knjižnica je posudila 3 kataloga Ivana Picelja.

Knjižnica je Hrvatskom dizajnerskom društvu posudila časopis Rok i Časopis a/br. 6 (Ivan Picelj) za istraživanje o neoavangardnim časopisima za buduću izložbu u Beogradu.

## 5. STALNI POSTAV

### 5.1. Izmjene stalnog postava

Naziv: Zbirke u pokretu

Autor(i) stručne koncepcije: Nada Beroš i Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata): 620

Površina u m<sup>2</sup>: 3.500

#### Nova djela u postavu po cjelinama:

- Frane Rogić: f+v+∞, 2003;
- Ratko Petrić: Leterman, 1995;
- Ratko Petrić: Bog Eros, 1976;
- Vera Fischer: Bez naslova, 1968;
- Tomislav Gotovac: Valvoline Series, Go, 1965;
- Tomislav Gotovac: Valvoline Series, 1965;
- Josip Seissel: Bez naslova, 1979. ciklus od 7 kolaža
- Ulrike Rosenbach: Ples oko drveta, 1979; 3.kat
- Miroslaw Moucha: Ritual-zemlja, 1972; 3. kat
- Radomir Damjanović Damnjan, U čast sovjetskoj avangardi; 3. kat
- Josip Stošić: Golgota, 1972. 3. kat
- Josip Stošić: Premetaljka, 1971. 3. kat
- Josip Stošić: A, 1969. 3. kat
- Ivan Ladislav Galeta: Kotač (Scenarij 28), 1973/1974. 3.kat
- Ivan Ladislav Galeta: Dvosmjerni bicikl, 1978/1979, 3.kat
- Ivan Ladislav Galeta: Šah, 1977-79. 3. kat.
- Ivan Ladislav Galeta: Zrcalni ping-pong, 1978-79. 3. kat
- Željko Kipke: Redeo rebus Ante Circinum, 1989, 3.kat
- Damir Sokić: Crne oči, 1985. 3.kat
- Davor Vrankić: Scenes from the interior, 2008; 3.kat
- Davor Vrankić: J t'aime beacoup, 2008. 3.kat
- Ivan Posavec/ Mio Vesović MO: 18 fotografija iz 1980-tih godina

U skladu s redovitim predstavljanjem novonabavljenih recentnih radova s izložbe THT nagrada@msu postavili smo sljedeće radove:

- Ivana Selmani Dražić: Na ljetovanju, 2013. na 2. katu u cjelini Prvo lice, drugo lice
- Jagoda Kaloper: Žena u ogledalu, 2008-2011; na 2. katu u cjelini Prvo lice, drugo lice
- Nemanja Cvijanović: Do not fuck with socila democracy, 2011, na 1. katu u cjelini Javni prostor

U skladu s predstavljanjem donacija – izložili smo četiri nove slike Borisa Bućana, na 1. i 3. katu:

- Boris Bućan: MSU cafe, 2016;
- Boris Bućan: MSU inkvizicija;
- Boris Bućan: Mučenje Europe, 2016;
- Boris Bućan: Zadnja slika konceptulne umjetnosti u Rovinju; 2016

U proteklom razdoblju intenzivno se radilo i na uspostavi bolje komunikacije s publikom. U tu svrhu postavljen je stol i stolci za posjetitelje na 3. katu na kojem su posjetitelji pozvani da ispune anketne listiće o stalnom postavu. Ankete se neprestano dopunjavaju i ažuriraju, a na kraju godine bit će i evaluirane.

Postavljene su vješalice za nedavno nabavljene sklopive stolice koje posjetitelji mogu slobodno upotrijebiti.

### **Gostujuće izložbe u stalnom postavu u 2016:**

U okviru EU projekta Performing the Museum, umjetnici Iva Kovač i Elvis Krstulović, članovi Fokus grupe, postupno su postavljali umjetnički rad „Priče o okvirima“, koji se od 15.5.2016. nalazi na sva tri kata stalnog postava u obliku legendi. Legende prate standardne muzejske legende uz pojedine radove, ali se od njih razlikuju formatom, sadržajem i porukom. Fokus grupa bavi se pitanjem pripadnosti umjetničkih djela određenim kulturnim i povijesnim krugovima te daljnjom distribucijom simboličkih slika.

### **Naziv izložbe: Radenko Milak/ Roman Uranjek: DATES 2**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Zbirke u pokretu

Vrijeme trajanja: 5.12.2015.-10.2.2016.

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Miloavac



Opseg (broj eksponata): 28

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)

Vrsta: slikarska, umjetnička, međunarodna, studijska

Na poziv kustosa Tihomira Milovca, ovaj privremeni umjetnički tandem predstavio je Uranjekov dnevnik „Barem jedan križ dnevno“ i Milakov dnevnički zapis „365 Image of Time“, u stalnom postavu u cjelini Duchampova kabanica, komplementirajući i nadograđujući njegovu fleksibilnost, promjenljivost i slojevitost.

Radenko Milak i Roman Uranjek od 2013. objavljuju svoje umjetničke uratke na društvenoj mreži Facebook, što im je omogućilo međusobno upoznavanje. Milak je tada započeo objavljivati dnevnički ciklus crno-bijelih akvarela 365 Image of Time iz razdoblja od 1.siječnja do 31. prosinca 2013., a Uranjek svoje kolaže iz serije Barem jedan križ dnevno koju započinje 1. siječnja 2002.

Dates kao izložbeni format donio je pred publiku kompozitna djela, ravnopravna u tretmanu, ali ipak s dva koncepta Milakovih i Uranjekovih djela. Umjetnička odluka o zajedničkom nastupu i formalnom suočenju autonomnih djela jest njihova konceptualna zamisao da ih povežu datumima. Postupak formatiranja započinje Milakovim akvarelima s fotografskim motivom stvarnih povijesnih događaja s konkretnim datumom, a najčešći su izbor teme katastrofe odnosno one povezane sa svijetom umjetnosti. Tada proces preuzima Uranjek kojem su datumi s Milakovih akvarela ključ pri odabiru jednog od preko 10 000 radova crteža i kolaža iz svoje arhive Barem jedan križ dnevno. Među njima odabire adekvatan par koji prema njegovu subjektivnom viđenju najbolje odgovara motivu Milakova akvarela, a koji se pritom podudara jedino u datumu, odnosno navedenom danu i mjesecu (ali ne i godini) događaja.

### **Naziv izložbe: Salon de Fleurus**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Stalni postav

Vrijeme trajanja: 1.10.2016. – 31.1. 2016.

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac i Nada Beroš

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata): 35

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu): [www.msu.hr](http://www.msu.hr)

Realizirali smo izložbu kao umjetničko djelo odnosno suvremenu rekonstrukciju salona spisateljice Gertrude Stein iz prve polovice 20. stoljeća u suradnji sa organizacijom ICI

(Independent Curator International) iz New Yorka koja je otvorena od 1.10. 2016. do 31.1.2017. (2 kat). Izložbu čine kopije djela Cezanea, Matissa i Picassa koja je Stein kolekcionirala, a alazila su se u njenom salonu. Prostor je fizička rekonstrukcija salona s početka prošlog stoljeća sa originalnim namještajem posuđenim od HNK Zagreb, od kolekcionara Jure Gašparca te iz zbirki MSU-a. Zidovi prostor su za ovu prigodu prebojani, izgrađena je kopija kamina kako bi se stvorila što vjernija atmosfera pariškog salona.

**Naziv izložbe: Sfinga velegrada**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Stalni postav

Vrijeme trajanja: 1.10.2016. – 31.1. 2016.

Autor(i) stručne koncepcije: Tihomir Milovac i Nada Beroš

Autor(i) likovnog postava: Tihomir Milovac

Opseg (broj eksponata): 48

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu): [www.msu.hr](http://www.msu.hr)

Kao prateći program izložbi Salon de Fleurus postavili smo izložbu Sfinga velegrada sa 48 vrhunskih djela hrvatskog modernizma prve polovice 20.stoljeća iz zbirki MSU-a (2 kat). Za vrijeme trajanja izložbi organizirali smo bogat edukativni program sa nizom predavanja gostujućih predavača (Petar Prelog, Leonida Kovač, Igor Zidić, Jura Gašparac...) i umjetnika, autora projekta te vodstvima kustosa muzeja. Kao novinu uveli smo za potrebe izložbe „Salon de Fleurus“ „domaćicu salona“, vodičicu koja je posjetiteljima na raspolaganju pružajući im dodatne informacije i stručno objašnjenje.

U okviru istog projekta Performing the Museum mladi danski umjetnik Soron Thilo Funder snimio je video u suradnji s učenicima novozagrebačkih škola, koji tematizira stalni postav MSU-a i posebno Pafamu Josipa Seissela. Video pod naslovom: Nicholas Brody (Ciljana publika), 2015. predstavljen je na 2. katu.

U tzv. Black box-u na 2.katu, u sklopu projekta Performing the Museum predstavljeni su novi videoradovi: Nika Autor, Filmski zurnal 62 / Newsreel 62, 2015; Doplgenger: Kroz noć bez zvijezda, tamnu i gustu poput tinte, 2015.

Izložba Doktor i ja u okviru Atelijera Kožarić. U suradnji s kustosima Zbirki u pokretu, N. Beroš i T. Milovcem, privremeno su izmještena djela u neposrednom susjedstvu Atelijera Kožarić (fotografski radovi Toše Dabca, Mije Vesovića, Ivana Posavca), te je time omogućeno širenje Atelijera na prostor 1. kata gdje je u povodu Kožarićeva 95. rođendana postavljena posebno

osmišljena izložba vanjskog kustosa Antuna Maračića: "Doktor i ja". Izložba je dio većeg redovitog programa Laboratorij za oživljavanje koji se u Muzeju suvremene umjetnosti održava od 2009, a koji vodi kustosica Radmila Iva Janković, od kada je Kožarićev atelijer postao dijelom stalnoga postava muzeja.

### **PROGRAM „AKTUALNO U STALNOM POSTAVU“:**

U 2016. u suradnji s Pedagoškim odjelom i PR-om, započeli smo s programom Aktualno u stalnom postavu. Svake prve srijede u mjesecu, u društvu s umjetnikom/umjetnicom predstavljali smo nove radove u postavu ili akcentirali neke važne događaje i pojave (Ivana Selmani Dražić - Nada Beroš; Boris Bućan - Tihomir Milovac; Vjenceslav Richter - Vesna Meštrić; Josip Stošić - Tonko Maroević; Ratko Petrić - Tihomir Milovac) te na taj način privukli dodatnu pozornost posjetitelja na stalni postav.

Održani su i brojni drugi edukativni programi (stručna vodstava, susreti s umjetnicima, razgovori, radionice za djecu...) uz stalni postav, a najposjećeniji su bili programi stručnih vodstava uz program Djeca susreću umjetnost, ukupno 4624 osnovnoškolske djece (više u izvještaju Pedagoškog odjela).

### **Zbirke u pokretu, 13. veljače 2016. u 19 sati**

Performans "Art must be beautiful, artist must be beautiful", performans

Umjetnica Ina Sladić prva je dobila službeno odobrenje Marine Abramović za ponovno izvođenje performansa Marine Abramović iz 1975.

Slavna umjetnica Marina Abramović, 1975. na Charlottenburg Art Festivalu u Kopenhagenu, prvi je put izvela performans Art must be beautiful, artist must be beautiful fokusirajući se na tada važno pitanje koje je lebdjelo u zraku: treba li umjetnost biti lijepa prema definiciji ljepote malograđanskih salona ili umjetnost mora iskazati kritičke pozicije naspram društvene stvarnosti i ne obazirati se na klasične definicije lijepog. Tih je godina međunarodna scena bila „okupirana“ djelima konceptualnih umjetnika čije je poimanje ljepote bilo oprečno građanskom, dapače, intenzivno se radilo na prevrednovanju samog pojma lijepog u umjetničkom djelu.

Marina Abramović uz konstataciju (pitanje) „umjetnost mora biti lijepa“ dodaje i osviještenu rodnu temu „umjetnica mora biti lijepa“ relativizirajući time činjenicu da se žena, kao i umjetnica, i to ne samo u patrijarhalnim, konzervativnim društvima, već i u liberalnim umjetničkim krugovima, doživljavala kao neka vrsta „uljeza“ u muški svijet. Umjetnica je dinamizirala gestu češljanja kose tijekom jednosatnog ponavljanja teksta i radnje do ruba fizičke izdržljivosti pa se taj performans kao i nekolicina drugih iz tog vremena u kojima radikalno

postupa sa svojim tijelom, smatraju prekretnicom upravo u umjetnosti performansa kada tijelo umjetnika postaje umjetnički medij. Suradnja Ine Sladić s Marinom Abramović traje od 2012. godine, od kada je u sklopu nekoliko izložbi i festivala hrvatska izvedbena umjetnica nanovo izvela performanse Luminosity i Centerpiece.

## **6. STRUČNI RAD**

### **6.1. Stručna obrada muzejske građe**

#### **ODJEL ZBIRKI**

- Voditeljica: Nataša Ivančević

Tijekom 2016. kustosi Odjela zbirke radili su na redovitim stručnim poslovima inventarizacije, katalogizacije muzejskog fundusa, stručnoj obradi i dokumentaciji u programskom paketu M++ koji uljučuje digitalnu inventarnu knjigu muzejske građe, knjigu ulaza, knjigu izlaza i knjigu pohrane. U prosincu je započela redovita revizija Zbirke skulpture na kojoj su sudjelovali kustosi i muzejski tehničari. U Registar kulturnih dobara RH upisana je Zbirka Benko Horvat.

U računalnom programu M++: inventirano je ukupno 245 jedinica. Za Zbirke MSU donirano je 238 i otkupljeno 7 umjetnina, a sve akvizicije su inventirane i katalogizirane. Kustosi su koordinirali poslove posudbe, otkupa, donacija i ustupanja muzejske građe radi fotografiranja i stručnog rada. Tijekom godine u Knjigu ulaska MSU upisano je 419 umjetnina, knjigu izlaska 456 umjetnina, a u knjigu pohrane 154. Za izlaganje na izložbama u zemlji i inozemstvu posuđeno je 439 umjetnina. Kustosi redovito odgovaraju na upite vanjskih korisnika o atribuciji, posudbama građe, te prijedlozima za otkup ili donacije djela suvremene umjetnosti, a ustupaju građu na uvid za snimanje emisija te stručni i znanstveni rad.

Tijekom 2016. MSU je postao vlasnikom iznimno vrijednih umjetničkih djela, donacijom umjetnika i nasljednika. Nasljednici ostavštine Ratka Petrića donirali su njegove skulpture i strip table. MSU je preuzeo donaciju umjetničkih djela i archive Marije Braut, koja se sastoji od umjetničke, knjižne i arhivske građe te je u procesu obrade. Donacijom Ruth Betlheim MSU je postao vlasnikom Zbirke Marie-Luise i Ruth Betlheim, koja obuhvaća 75 umjetničkih djela studenata i profesora Bauhauusa, nastalih između 1921. i 1924. godine, na Bauhausu u Wiemaru. Ta iznimno vrijedna donacija osim umjetničkih radova, obuhvaća arhivsku dokumentaciju, fotografije, deplijane, pisma i publikacije a neki od umjetnika čiji su radovi postali dio našeg fundusa su: Paul Klee, Karl Peter Röhl, Franz Frahm-Hessler, Kurt Schwerdtfeger, Lou Scheper, Hinnerk Scheper, Farkas Molnár, Henrika Stefán, Sandora Bortnyika i drugi.

U Arhivu Tošo Dabac, kontinuirano se radilo na digitalizaciji negativa i ostale foto i dokumentarne građe Toše Dabca, te je ukupno digitalizano 6850 jedinica foto građe i 580 jedinica dokumentarne građe. Primarnu obradu građe u računalnom programu M++ obavlja kustosica Ivana Janković. Inventirano je ukupno 5416 jedinica. Preventivno je zaštićeno 10.201 jedinica (6x6 negativi, autorska povećanja) te je izvršena identifikacija tema/motiva na fotografijama i klasifikacija građe.

### **Zbirka skulpture**

- voditeljica Nataša Ivančević

Fotografije otkupljenih i doniranih radova Zbirke skulpture s pripadajućim komponentama pridružene su zapisima u M++ bazu podataka. Obavljao se je nadzor posudbi i povrata skulptura i ažuriranje podataka u M++ bazi, te nadzor i priprema dokumentacije za posudbu radova iz Zbirke skulptura, inventiranje, M++ računalna obrada i katalogizacija novih akvizicija, te dodjeljivanje podbrojeva komponentama i formiranje inventarnih omota radova iz zbirke skulpture. Ažuriranje podataka o izlaganju radova, davanju građe na uvid i u svrhu reproduciranja (sekundarna dokumentacija). Voditeljica je boravila u Zadru na terenskom radu u svrhu pregleda ostavštine Ratka Petrića, pripreme preuzimanja donacije i pripreme izložbe. Voditeljica priprema i predlaže otkupe i programe za natječaj Javnih potreba u kulturi. /Nataša Ivančević

### **Zbirka crteža, grafika, plakata i radova na papiru**

- voditeljica: Kristina Bonjeković Stojković

Tijekom 2016. godine inventarizirano je 172 radova koji pripadaju Zbirci crteža, grafika, plakata i radova na papiru. Riječ je o novopristiglim radovima u Zbirku putem donacija i otkupa. Radovi su pregledani, popisani (autor, naziv rada, signature, napomene, dimenzije, stanje, izvor nabave, smještaj) i označeni inventarnim brojem. Svaki rad zaštićen je beskiselinskim papirom i smješten u označenu ladicu u odgovarajući ladičar. Obrada građe podrazumijevala je uobičajene muzeološke pristupe obrade predmeta; atribucija, datacija djela, mjerenje dimenzija, opis stanja, opis tehnike, fotografiranje te upis u digitalnu bazu M++. Svi radovi, s pripadajućim elementima upisani su u digitalnu bazu M++ i pridružena im je identifikacijska fotografija.

Tijekom 2016 obrađeno je 150 plakata autora Borisa Bućana i Mihajla Arsovskog. Radi se o plakatima koji su zatečeni u Muzeju, a obrada građe podrazumijevala je istraživanje opusa M. Arsovskog i B. Bućana, identifikaciju plakata i dataciju kod plakata na kojima nisu navedeni

autori i godina nastanka. Nakon istraživanja i determinacije u M++ upisani su autor, naziv djela, godina nastanka, dimenzije, napomene, izvor nabave, stanje, smještaj te procjena vrijednosti. Nastavljen je kontinuirani rad na izradi temeljne fotodokumentacije koja uključuje snimanje, evidentiranje, pohranu, pridruživanje fotografija kataloškim jedinicama u bazi podataka M++. Fotografirano je 170 radova iz Zbirke koji nisu imali identifikacijsku sliku u bazi. Uz fotografiju pridružen je inventarni broj i prezime autora te je identifikacijska fotografija pridružena kataloškoj jedinici.

### **Zbirka filma i videa, fotografije, medijske umjetnosti**

- voditeljica Leila Topić

Fotografije otkupljenih i doniranih radova Zbirke filma i videa, fotografije i medijske umjetnosti s pripadajućim komponentama pridružene su zapisima u M++ bazu podataka. Obavljao se je nadzor posudbi i povrata građe Zbirke i ažuriranje podataka u M++ bazi, te nadzor i priprema dokumentacije za posudbu radova iz Zbirke, inventiranje, M++ računalna obrada i katalogizacija novih akvizicija, te dodjeljivanje podbrojeva komponentama i formiranje inventarnih omota radova iz zbirke skulpture. Ažuriranje podataka o izlaganju radova, davanju građe na uvid i u svrhu reproduciranja (sekundarna dokumentacija). Voditeljica je provela dva radna dana na terenskom radu u svrhu pregleda ostavštine Marije Braut te pripreme preuzimanja donacije. Voditeljica priprema i predlaže otkupe i programe za natječaj Javnih potreba u kulturi.

### **Zbirka slikarstva**

- Voditeljica: Snježana Pintarić
- Kustosica: Martina Munivrana

Fotografije otkupljenih i doniranih radova Zbirke skulpture s pripadajućim komponentama pridružene su zapisima u M++ bazu podataka. Obavljao se je nadzor posudbi i povrata slika i ažuriranje podataka u M++ bazi, te nadzor i priprema dokumentacije za posudbu radova iz Zbirke slikarstva, inventiranje, M++ računalna obrada i katalogizacija novih akvizicija. Ažuriranje podataka o izlaganju radova, davanju građe na uvid i u svrhu reproduciranja (sekundarna dokumentacija). Kustosica Martina Munivrana radila je na terenu, u ateljeu Gornana Fruka, radi pripreme radova za donaciju MSU-u. Voditeljica zbirke, terenski je obradila ostavštinu umjetnika Juraja Dobrovića. Voditeljica priprema i predlaže otkupe i programe za natječaj Javnih potreba u kulturi.

## **ZBIRKA BENKO HORVAT**

- voditeljica: Snježana Pintarić
- kustosica: Kristina Bonjeković Stojković

U svrhu registracije Zbirke, a prema odrednicama MDC-a za svaki predmet koji se sastoji iz više segmenata kreirane su dodatne nove kataloške jedinice u M++. Nove kataloške jedinice odnose se na svaki pojedini segment koji je dio cjeline s pripadajućim podbrojem, ispisom primarnih i sekundarnih podataka te fotografijom spomenutih segmenata.

Cjelokupna dokumentacija dostavljena je Ministarstvu kulture RH u svrhu utvrđivanja svojstva kulturnog dobra te je rješenjem Ministarstva kulture utvrđeno je da se Zbirka Benko Horvat upisuje u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 3625.

### **6.3. Revizija građe**

Revizija muzejske građe Zbirke skulpture - utvrđivanje stvarnog stanja Zbirke skulpture Muzeja suvremene umjetnosti, a na osnovu sravnjivanja muzejskih predmeta i podataka u inventarnoj knjizi. Vođenje dnevnih zapisnika koji sadržavaju sljedeće kategorije podataka: redni broj, vrsta – naziv predmeta, inventarna oznaka, odnosno b.b. (bez broja) za predmete koji nisu uvedeni u inventar.

Na posebnim listama napravljen je popis pronađenih predmeta prema Inventarnoj knjizi, popis predmeta koji nisu pronađeni, a upisani su u Inventarnu knjigu, popis predmeta koji su zatečeni bez inventarnih oznaka, odnosno do revizije nisu bili upisani u Inventarnu knjigu.

### **6.5. Posudbe i davanje na uvid**

U knjigu izlaska radi restauriranja i uokviravanja upisano je 17 umjetnina.

U knjigu pohrane MSU upisano je 154 umjetnine.

U knjigu ulaska MSU upisano je 419 umjetnina.

U knjigu izlaska MSU upisano je ukupno 456 umjetnina:

- Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, izložba „45“ (3 umjetnine)
- Galerie Belvedere, Beč, izložba „Abstract Loop Austria“ (1 umjetnina)
- Umjetnička galerija, Dubrovnik, izložba „Mediteran Ive Dulčića“, (6 umjetnina)
- Galerija umjetnina, Split, izložba Joška Eterovića „Djela i vrijeme: 1973 – 2016.“ (10 umjetnina)

- Muzej likovnih umjetnosti, Osijek, izložba "Edita Schubert" (4 umjetnine)
- Mestna galerija, Ljubljana, izložba „Ivan Kožarić, U divnim razlikama jedinstvo!“ (187 umjetnina)
- Muzej moderne i suvremene umjetnosti Istre, izložba „Julije Knifer“ (1 umjetnina)
- Cortesi Gallery London, „The concrete utopia. Ivan Picelj and New Tendencies“ (6 umjetnina)
- Pučko otvoreno sveučilište, Velika Gorica, izložba "Svatko stoji u svjetlu drugoga" (1 umjetnina)
- InterCapital, Zagreb, izložba "MeđuProstor / InterSpace" (10 umjetnina)
- Galerija likovnih umjetnosti, Osijek, izložba "Miroslav Šutej, 1936-2006" (27 umjetnina)
- Moderna galerija, Ljubljana izložba "Low Budget Utopias / Sustainable Museum" (7 umjetnina)
- Umjetnički paviljon, Zagreb, izložba „Mediteran Ive Dulčića“ (6 umjetnina)
- Kulturna ustanova Galerija Kula, Split, izložba "As good as it gets" (1 umjetnina)
- Galerija Kranjčar, Zagreb, izložba „Mentalni sklop Duje Jurić / Juraj Dobrović“ (23 umjetnine)
- Umjetnička galerija Dubrovnik, izložba "Mila Kumbatović - retrospektiva" (3 umjetnine)
- Zaklada Zlatko i Vesna Prica, Samobor, izložba "Zlatko Prica" (9 umjetnina)
- Pilonova galerija, Ajdovščina, izložba "Mušić, Pregelj, Stupica, (ne)dostupnost neke primerjave“ (1 umjetnina)
- Galerija umjetnina, Split, izložba "Kradljivci vremena" (5 umjetnina)
- Moderna galerija, izložba "Postamenti", (1 umjetnina)
- Moderna galerija / Galerija Adris, Rovinj, izložba Ive Gattina (2 umjetnine)
- Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, izložba "Put u vječnost" (3 umjetnine)
- Gliptoteka HAZU, izložba Stjepana Gračana, (1 umjetnina)
- Umjetnička galerija, Dubrovnik, izložba Ivane Dražić Selmani (1 umjetnina)
- Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Slovenija, izložba „BAUNET: Černigoj / Teater i radovi iz Zbirke Marie-Luise Betlheim“ (94 umjetnine)
- Moderna galerija, izložba „Davorin Radić“ (1 umjetnina)
- Akademia Sztuki w Szczecinie, Szczecin, Poljska, izložba „Works and Lives In“ (1 umjetnina)
- Muzej – Museo Lapidarium, izložba „Ivan Picelj: 1951-2011“ (4 umjetnine)
- Moderna galerija, Ljubljana, Slovenija, izložba „New spaces, New images“ (1 umjetnina)



- Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb izložba Ivan Kožarić / 75 godina (13 umjetnina)
- Umjetnička galerija Maribor, Slovenija, (2 umjetnine)
- Labin Art Express, Labin, izložba Bijenale industrijske umjetnosti (1 umjetnina)
- Muzej istorije Jugoslavije, Beograd, Srbija (2 umjetnine)
- Gliptoteka HAZU, Zagreb, izložba Suvremeni odjeci antike (2 umjetnine)

Vođenje poslova posudbe umjetnina iz fundusa MSU drugim ustanovama:

- Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport (4 umjetnine)
- Gradska skupština grada Zagreba (39 umjetnina)
- Hrvatska narodna stranka (13 umjetnina)
- Hrvatski sabor (15 umjetnina)
- Ministarstvo kulture RH (8 umjetnina)
- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH – Veleposlanstvo RH u Londonu (5 umjetnina)
- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH – Veleposlanstvo RH u Parizu (20 umjetnina)
- Muzeji Hrvatskog zagorja (1 umjetnina)
- Muzej grada Splita (2 umjetnine)
- Muzej hvarske baštine (1 umjetnina)
- Odvjetničko društvo Bogdanović, Dolički i partneri (3 umjetnine)
- Ured predsjednika RH (3 umjetnine)
- Ustavni sud RH (10 umjetnina)

#### **6.4. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima**

Nada Beroš

Sudjelovanje na dvodnevnoj međunarodnoj konferenciji NECE (Networking European Citizenship Education), Dvorana Vatroslav Lisinski, Zagreb, 10. i 11.11. 2016.

Interdisciplinarni simpozij – posthumano stanje i perspektive umjetnosti: Životinja–Čovjek–Stroj; MSU, Dvorana Gorgona, 15. i 16. 12. 2016.

### Daniela Bilopavlović Bedenik

Sudjelovanje na 9. Skupu muzejskih pedagoga Hrvatske „Edukacija – izazovi i rješenja novoga doba“ od 28. – 30.09. u Varaždinu

### Ivana Kancir

sudjelovanje na 20. AKM seminaru – Mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture/ GLOBAL - Zajedničko, a različito – načela interoperabilnosti u AKM zajednici, Poreč, 23.-26.11.2016.

### Vesna Meštrić

- „Vjenceslav Richter Archive in MSU Zagreb”, savjetovanje EAN – European Artists Network, Muzej suvremene umjetnosti, Ljubljana (1-3.9.2016.)
- Vesna Meštrić - Mirta Pavić, „Prezentacija i konzervacija neuhvatljivog: Luminoplastike Aleksandra Srneca iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti“, 4. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb (24.-26.11.2016.)
- Light On/Off – Reconstruction and Presentation of Light Installations, LVR Landes Museum Bonn, (8.12.2016.), sudjelovanje na savjetovanju bez izlaganja

### Tihomir Milovac

Simpozij:Contested Spheres: Actually Existing Artworlds under Socialism, Kassák Museum Budapest, 27-28. svibanj, 2016.

### Mirta Pavić

- 8. Susreti restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva, Gradski muzej Sisak, svibanj 2016. - sudjelovanje sa plakatom o konzervaciji i restauraciji prvog Reljefometra V. Richtera iz 1963/4.
- „Keep it Moving? Conserving Kintetic Art“, Milano, 30.6-1.7. 2016. - Sudjelovanje s predavanjem naslova „Preserving Performativity: Conserving the Elusive in Aleksandar Srnec’s Artwork“, M.Pavić, V.Meštrić, zbornik radova sa stručnim tekstovima izdaje Getty Foundation
- 26. IIC (International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works) kongres u Los Angelesu „Saving the Now: Crossing Boundaries to Conserve Contemporary Works“, 12-16.9.2016. - M.Pavić kao članica Organizacionog odbora sudjelujelovala u

selekciji i recenzijama prispjelih stručnih radova te moderirala sesiju na konferenciji (sudjelovanje ostvareno stipendijom Getty fundacije)

- „Light On/Off“ skup odabranih stručnjaka u organizaciji ZERO fundacija u LVR-LandesMuseum, Bonn, 8.12.2016.
- na poziv organizatora M. Pavić i V. Meštrić sudjelovale na sastanku i okruglom stolu na temu čuvanja, zaštite i prezentacije instalacija baziranih na medijima koji uključuju trajanje i luminokimetičkih objekata

#### Snježana Pintarić:

- Piran, Slovenija, sudjelovanje na I. Kongresu slovenskih muzealaca, 21.10. - 21.10. - Muzej suvremene umjetnosti Zagreb – primjeri dobre prakse prezentacije i interpretacije suvremene umjetnosti / Museum of Contemporary Art Zagreb – good practice examples of presentation and interpretation of contemporary art
- Barcelona, Španjolska, sudjelovanje na godišnjoj konferenciji CIMAM, 17.11. - 21.11.
- izlaganje na 4. Kongresu povjesničara umjetnosti Hrvatske, MSU, 24.-26.11.2016. Naslov izlaganja: majstorska radionica Krste Hegedušića – prostor obrazovanja, prostor kulture
- Milano, Italija, predavanje „Nove tendencije i Zagreb – od međunarodnog umjetničkog pokreta do zbirke Muzeja suvremene umjetnosti“ u prostoru FM Centar for Contemporary u Milanu, 20.12. - 21.12.

#### Leila Topić

Leila Topić sudjelovala je na simpoziju Posthumano stanje i perspektive umjetnosti: Životinja–Čovjek–Stroj kojeg su organizirali časopis za teoriju, kulturu i vizualne umjetnosti TVRĐA u suradnji s Centrom za vizualne studije iz Zagreba i MSU-om.

### **6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika**

#### Kristina Bonjeković Stojković

Bonjeković Stojković, Kristina; Doručak u štampariji, tekst u katalogu izložbe Boris Bučan – Doručak u štampariji / Breakfast at Printer's, MSU, 2016.

Bonjeković Stojković, Kristina; Boris Bučan – pomicanje granica, tekst u Croatia Airlines časopisu, jesen 2016

### Leila Topić

- Tekst za katalog grupne izložbe „Kradljivci vremena“ održanoj u splitskoj Galeriji umjetnina (GALUM) kao suradnički projekt MSU-a i GALUM-a od 14. 07. – 28. 08. 2016.
- Tekst i urednički posao za katalog izložbe Dalibora Martinisa „Request\_reply.DM2077“ realizirane kao partnerski projekt MSU-a i Umjetničkog paviljona u Zagrebu od 18. 03. – 17. 04. 2016.
- Tekst za deplijan samostalne izložbu Zlatana Vehabovića „Temelji u blatu“ održanoj u Muzeju grada Šibenika (12. 07. – 21. 08. 2016) i Muzeju likovnih umjetnosti Osijeka (7. 09. 2016 – 25. 09. 2016). Izložbe se realizirane u suradnji s MSU-om.
- Tekst kataloga izložbe Rogera Ballena održane u MSU Galeriji od 6. – 22. 09. 2016. (Katalog je tiskan uz financijsku podršku festivala suvremene fotografije „Organ vida“)

### Radmila Iva Janković

- Performing the Studio, tekst u katalogu izložbe „Show me yours & I'll show you mine“, Vaasta Colsona i Kati Heck i Vaast Colson, Muzej suvremene umjetnosti M HKA, Antwerpen
- Tekstovi objavljeni na 3. programu hrvatskoga radija, emisija Triptih: -Intervju s umjetnikom Ivanom Moudovom povodom njegovog gostovanja u MSU; 16. Performance Art Festival: „Politička tijela“, Osijek; Ružica Šimunović: Tijelo u dijalogu. Ženske performativne prakse u Hrvatskoj, Durieux/Hrvatska sekcija AICA, 2016.; Shape of Time – Futur of Nostalgia, Art Collection Telekom“, Muzej suvremene umjetnosti, Bukurešt

### Snježana Pintarić

Snježana Pintarić: Ateljei Ivana i Josipa Generalića – potencijal suvremenosti. Ivan Generalić: djelo, život, vrijeme. Zbornik radova znanstveno-stručnog simpozija povodom 100. obljetnice rođenja. Muzej grada Koprivnice, 2016.

## **6.8. Stručno usavršavanje**

Kristina Bonjeković Stojković

- Sudjelovanje na seminaru na temu dokumentacijske obrade muzejskih predmeta kao i grupa muzejskih predmeta koji čine cjelinu i smjernice za izradu popisa zbirke za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke – MDC, 02.06.2016.

- Sudjelovanje na radionici Qulto muzeji: prikupiti, digitalizirati, privući u organizaciji mađarske kompanija Qulto specijalizirane za software i hardware rješenja na području kulture i znanosti - MDC, 19. 10. 2016.
- Rješenjem Ministarstva kulture RH dodijeljeno zvanje – viši kustos

### **6.11. Djelovanje u strukovnim društvima**

- Nada Beroš – AICA, HMD, Sekcija za muzejsku pedagogiju HMD-a
- Daniela Bilopavlović Bedenik - Sekcija za muzejsku pedagogiju HMD-a
- Tihomir Milovac - HMD, HNK ICOM, ULUPUH, CIMAM
- Mirta Pavić – HMD (koordinatorka Sekcije restauratora i preparatora HMD-a, članica Izvršnog odbora HMD-a)
- Snježana Pintarić - HMD (članica povjerenstva za dodjelu nagrada), DPUH

### **6.12. Informatički poslovi muzeja**

#### **Digitalizacija Zbirke crteža, grafika, plakata i radova na papiru**

- Kristina Bonjeković Stojković

Digitalizacija građe Zbirke i cjelovitost dokumentacije omogućava digitalnu dostupnost radova za istraživanje i pretraživanje posredstvom mrežnih stranica MSU te omogućava zaštitu građe stvaranjem fototeke za pohranu i za on-line zbirku sustavnim nadopunjavanjem fonda digitalnih preslika. Rezultat digitalizacije je izvedena i dostupna, širokoj i stručnoj javnosti, fotodokumentacija o muzejskoj građi zbirke, kao i kvalitetna dokumentacija master snimki za potrebe izdavačke djelatnosti (kataloga, deplijana, plakata izložbi) i suradnje s medijima (promidžba događanja, tisak, časopisi) usustavljena u digitalnu bazu podataka. Digitalizacijom se posredno ostvaruje zaštita građe jer se osiguranjem pristupa digitalnim preslikama smanjuje korištenje izvornika te se pomoću master snimaka omogućava izrada preslike koje mogu nadomjestiti izvornik, odnosno izrada izložbenih kopija.

Projekt se odvija u više etapa, a tijekom 2016.g. ostvarene su slijedeće aktivnosti:

- provedena je bagatelna javna nabava za izbor vanjskog suradnika – fotografa
- izvršena je opsežna priprema metapodataka za potrebe sustavne digitalizacije građe koja je uključivala: uspoređivanje digitaliziranih radova u visokoj rezoluciji-tiff format Informacijskog i dokumentacijskog odjela iz fundusa Zbirke crteža, grafika, plakata i radova na papiru (7964 inventarnih jedinica), uspoređivanje digitaliziranih radova u

visokoj rezoluciji-tiff format Informacijskog i dokumentacijskog odjela sa dijatekom Informacijskog i dokumentacijskog odjela (5394 inventarnih jedinica), sastavljanje metapodataka radova iz Zbirke koji do sada nisu digitalizirani u visokoj rezoluciji-tiff format (3068 inventarnih jedinica)

- provedena je priprema građe za snimanje prema prethodno izrađenom kriteriju za izbor radova i prema prethodno sastavljenim metapodacima
- izrada novih metapodataka prema do sada digitaliziranim radovima
- pohranjivanje master snimki na vanjske tvrde hard discove (tiff) i izvedenih (jpeg) na mrežnu bazu podataka, u program M++
- implementacija metapodataka radova koji su digitalizirani i obrađeni u muzejsku bazu M++.

S obzirom na brojnost i na osjetljivost građe i vremena potrebnog za kvalitetnu i stručnu manipulaciju, restauraciju te fotografiranje i obradu fotografija od projektom ukupno planiranih 965 radova do sada je fotografirano i obrađeno 634 radova.

## **ATELJE KOŽARIĆ**

Voditeljica zbirke: Radmila Iva Janković

Zahvaljujući financijskoj podršci Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport u 2016. u visokim rezolucijama digitalizirano je 100 djela iz fundusa Atelijera Kožarić. Djela su snimljena za potrebe e programa m++, prikaz zbirke on line, te za potrebe publiciranja.

Radove je fotografirao Boris Cvjetanović. Dokumentacija je predana u tiskovnoj (tiff) i web rezoluciji (jpg).

- Nastanak lica (Glava), 1982. g. boja / gips /metal (postolje)/ papier mache, 37 x 18 x 19 cm, inv. br. MSU AK 429
- Glava, oko 1980. g. drvo (postolje) / papier mache, 27 x 33 cm, pr=27 cm, inv. br. MSU AK 2938
- Glava, 1980-te, boja / papier mache, 23,5 x 13,2 x 16,3 cm, inv. br. MSU AK 500
- Maska, 1980-te novinski papir / fiberglas, v=21 cm, inv. br. MSU AK 183

## **ARHIV TOŠO DABAC**

- Voditeljica: Marina Benažić
- Naziv projekta: Digitalizacija fotograđe i dokumentarne građe u zbirci Arhiv Tošo Dabac
- Kustos projekta: Marina Benažić, Ivana Janković

- Suradnja:
- Vrijeme održavanja: 1.1.- 31. 12. 2016.
- Mjesto održavanja: Arhiv Tošo Dabac

Ukupno je digitalizirano 6.850 jedinica građe.

U programu Digitalizacija fotograđe i dokumentarne građe skenirano je 6.760 negativa u JPEG formatu, preglednog karaktera, skenirano u rezoluciji 600 dpi (prema slijedu popisanih inv. brojeva, po izvornoj Dabčevoj nomenklaturi: M (inventarni brojevi M 1 - M 3304), (inventarni brojevi M 3100 - M 3178c, M 3304a - M 3999c, M 4417), s motivima Dalmacije, Plitvica i Crne Gore, ciljanom temom za izložbu Toše Dabca iz fundusa zbirke tijekom Dana fotografije ATD-a. U taj broj uključeno je 67 negativa drugih oznaka -MO, Cg, BiH; 31 kontaktna kopija (obalni i morski motivi, pretežno Trogir i Split) u JPEG formatu, preglednog karaktera i 53 + 6, ukupno 59 negativa za potrebe izložaba T. Dabca, skenirano i digitalno obrađeno u visokoj rezoluciji za ispis i tisak za potrebe izložaba: TOŠO DABAC UNUTAR OKVIRA: REPORTAŽE S OBALE (53 jedinice) i Narodne nošnje kroz objektiv Toše Dabca u Etnoart galeriji -6 jedinica (potonje navedenu digitalizaciju građe-realizirao Studio B-nula-59 jedinica).

#### Digitalizacija dokumentarne građe

Ukupno je digitalizirano 580 jedinica dokumentarne građe.

Skenirano je 354 skenova (JPEG, 300 dpi) dokumentacijske i hemerotečne građe vezane uz rad Toše Dabca, Arhiv Tošo Dabac, građa koje nije bilo u dokumentarnom fundusu zbirke Arhiv TD te dokumentacija za potrebe pripreme ovogodišnjih Dana fotografije (prema popisu 144 skena dokumentacijske i hemerotečne građe -Forum, broj 10-12, 2015; Fokus grupa - Kao što je nekad bilo/As it Once Was, 2015.; Likovna kultura, Profil, 2001.; Kolo 7-8, 1954.; S Tošom u svijet, Nedjeljna Dalmacija, 1994.; The History of European Photography; Ulupuh - 60 godina, 2010.; Velika izložba hrvatske umjetničke fotografije „Lijepa naša domovina“, Fotoklub Zagreb, 1941; dokumentacija Petra Dabca o osnivanju muzeja fotografije; dokumentacija vezana uz prostor Arhiva; kalendar Željezare Sisak, 1970., Noć muzeja 2016. - programska knjižica; 31 sken dokumentacije vezane uz prava korištenja i objavljivanja djela TD, Otto i Lise Bihalji-Merin: Jugoslavien, 1955.; Foto-kino revija broj 4, 1962.; deplijan izložbe „Mušič, Pregelj, Stupica“, Pilonova Galerija, Ajdovščina, 2016.; Foto-kino revija broj 9, 1959.; Tošo Dabac fotograf - predgovor Radoslav Putar, 1980.; Zagreb moj grad, broj 60, listopad/studen 2016.; naslovnice časopisa Fotokemika, veljača-prosinac 1955.; i reklame za Efka filmove (sve digitalizirala Tea Ivković).

Skenirano je 226 skenova (JPEG, 300 dpi) dokumentacijske građe, poslovna i privatna prepiska Toše Dabca i stranice časopisa „Jugoslavija“ tijekom istraživačkog rada za izložbu TOŠO DABAC UNUTAR OKVIRA: REPORTAŽE S OBALE (sve digitalizirala Lana Lovrenčić).

Na projektu digitalizacije radi Tea Ivković, apsolvantica studija grafike na ALU u Zagrebu.

Pohranu (back-up) scanova negativa na vanjske nosače obavlja Marina Benažić.

Primarnu obradu građe u računalnom programu M++ obavlja kustosica Ivana Janković. Inventirano je ukupno 5416 jedinica (negativi formata 6 x 6 cm, 6 x 9 cm, leica negativni te fotografska povećanja). Zbog nepravilnosti u radu na bazi podataka M++ inventiranje je ponekad bilo otežano. Također, rad na inventiranju nije se mogao obavljati prilikom dežurstva (uključujući godišnjeg odmora, slobodnih dana, bolovanja) kolegice Janković zbog nemogućnosti manipulacije s građom izvan Arhiva Tošo Dabac. Uz to, posao inventiranja zahtijeva neprestano konzultiranje s dostupnom literaturom, a u praksi se pokazalo da je postojeće informacije/datacije/nazivlje potrebno korigirati s novopronašlim saznanjima (M. Benažić i I. Janković).

### **Vesna Meštrić**

Urednica web portala [www.baunet-info.com](http://www.baunet-info.com), portal europskog istraživačkog i izložbenog projekta „Bauhaus – umrežavanje ideja i prakse“.



## 9. IZLOŽBENA DJELATNOST

### **Naziv izložbe: T-HT@MSU.HR, Nagrada za hrvatsku suvremenu umjetnost**

- Mjesto održavanja i prostor: Muzej Suvremene umjetnosti, Zagreb, Prostor za povremene izložbe
- Vrijeme trajanja: 10.3.-26.3.2016.
- Kustosica i autorica likovnog postava: Ivana Kancir
- Opseg: 38 radova (instalacije, video, slike, fotografije, crteži, multimedija)
- Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/20909/>
- Vrsta: umjetnička, skupna

Muzej suvremene umjetnosti Zagreb i Hrvatski Telekom devetu su godinu za redom organizirali natječaj za dodjelu četiri nagrade za radove s područja hrvatske suvremene vizualne umjetnosti pod nazivom: T-HTnagrada@msu.hr – nagrada za hrvatsku suvremenu umjetnost. Ova jedinstvena suradnja MSU-a i HT-a omogućila je pravovremeni otkup nekih od najznačajnijih recentnih djela nastalih u kontekstu hrvatske umjetničke scene. Nagrađeni i otkupljeni radovi našli su svoje mjesto kako u stalnom postavu muzeja tako i u međunarodnim prezentacijama muzeja i muzejskih zbirki. Recentnost prijavljenih radova, dinamika projekta i odabir pozvanih autora čine ovaj iznimno uspješan projekt sponzorstva i partnerstva u kulturi zapravo jednim relevantnim presjekom suvremenog hrvatskog stvaralaštva na polju vizualne kulture.

Na otvoreni natječaj koji je trajao od 1.12.2015. do 7.1.2016. ove je godine pristiglo 172 radova, a peteročlano stručno povjerenstvo u sastavu sastavu mr. sc. Snježana Pintarić, ravnateljica MSU-a, Zagreb, muzejska savjetnica, predsjednica stručnog povjerenstva, Nataša Ivančević, muzejska savjetnica MSU-a, Zagreb, Rainald Schumacher, kustos, Office for Art, Berlin, Marco Scotini, likovni kritičar i nezavisni kustos, pročelnik Odsjeka za vizualnu, izvedbenu i multimedijalnu umjetnost, NABA, Milano i izv. prof. Sandra Vitaljić, fotografkinja, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb odabralo je 35 radova za ovogodišnju izložbu. Zajedno s tri pozvana umjetnika na izložbi je izlagalo 38 autora, te jedan umjetnički dvojac. Stručno povjerenstvo je za izložbu 2016. odabralo sljedeće umjetnike: Željko Badurina, Nina Bešlić, Miran Blažek, Tanja Dabo, Ivan Dujmušić, Stanko Herceg, Luka Kedžo, Željko Kipke, Vladislav Knežević, Davor Konjikušić, Ana Kovačić, Zlatko Kozina, Nina Kurtela, Vesna Mačković, Božica Dea Matasić, Ljiljana Mihaljević, Bojan Mrđenović, Nadija Mustapić, Marina Paulenka i Borko Vukasov, Branko Pašić, Predrag Pavić, Neven Petrović, Viktor Popović, Ivan Posavec, Maja Rožman, Neli Ružić, Lada Segar, Lana Stojićević, Josipa Štefanec, Daniel Šuljić, Marko Tadić, Ana Vivoda,

Mirjana Vodopija, Marko Vojnić i Dino Zrnec. Troje odabranih umjetnika ove su godine bili Jelena Blagović, Igor Eškinja i Goran Petercol.

Budući da nije riječ o izložbi s unaprijed zadanom problemskom okosnicom, zbog velikog postotka visokokvalitetnih djela, koja svake godine pristignu na natječaj T-HTnagrada@msu.hr, posve je opravdano reći kako ova manifestacija predstavlja relevantni presjek trenutačnog stanja u hrvatskoj suvremenoj umjetnosti u kojoj su ravnopravno zastupljene sve generacije umjetnika. Otkupne nagrade su dodijeljene slijedom: 1. nagrada – Igor Eškinja za instalaciju „Arhitektura urbanizma“, 2015., 2. nagrada – Neli Ružić za video rad pod nazivom „Stolen Future“, 2015., 3. nagrada – Vesna Mačković za video rad pod nazivom „Pozdrav“, 2015. Nagradu publike, četvrtu nagradu koja se dodjeljuje u sklopu projekta T-HTnagrada@msu.hr – Nagrada za hrvatsku suvremenu umjetnost osvojila je Jelena Blagovića za seriju fotografija pod nazivom „O Njoj“ iz 2014. godine.

#### **Naziv izložbe: Boris Bućan - Doručak u štampariji**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU, prostor za povremene izložbe
- Vrijeme trajanja: 14.4. do 29.5. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Kristina Bonjeković Stojković
- Autor(i) likovnog postava: Kristina Bonjeković Stojković, Oleg Hrzić
- Opseg (broj eksponata): 150
- Vrsta: umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna, tuzemna, međunarodna, studijska, retrospektivna, edukativna, informativna, skupna, samostalna, pokretna

Retrospektivna izložba plakata Doručak u štampariji do sada je najopsežnija realizirana izložba Bućanovih plakata koja je i ujedno bila jedinstvena prilika da se na jednom mjestu, u originalu i izvornoj veličini, sagleda plakatni opus jednog od najvažnijih hrvatskih umjetnika koji baštinimo u fondusu Muzeja. Izložba je predstavila izbor Bućanovih plakata u kojem je svojim autentičnim pristupom mijenjao standardne oblike poimanja grafičkog oblikovanja, poput redefiniranja pojma plakata kao medija uvođenjem novih nestandardiziranih formata i slikarskih elemenata. Izbor je obuhvatio plakate koji su realizirani u dugom i plodnom razdoblju od kraja šezdesetih do kraja prošlog stoljeća prezentirajući presjek plakatnog opusa u kojem se iščitava razvoj Bućanovog autentičnog pristupa plakatu raznovrsnošću postupaka i načina vizualizacije ideje. U kronološkom postavu predstavljeno je 90 tak plakata rađenih od 70 – 80 godine, te 60 plakata velikih dimenzija rađenih u 80tina pa nadalje. Bućanovi plakati dio su vizualne memorije

mnogih generacija. Njihova je važnost u proširenju percepcije plakata i unošenju inovacija u polje grafičkog oblikovanja ali i poruke koju prenose u kontekstu određenog prostora i vremena. Koristeći reference iz svakodnevnog života, masovne kulture, kao i reference iz mnogih povijesnih umjetničkih stilova Boris Bućan je u mediju plakata pronašao jedinstven način preispitivanja odnosa i granica između likovnih umjetnosti i grafičkog oblikovanja.

Za ovaj opsežan projekt radovi u 2016. g. uključivali su selekciju radova i pregled te restauraciju i pripremu za izlaganje u suradnji s konzervatorsko-restauratorskim odjelom i vanjskim suradnicama, stručnu obradu građe - datacija i atribucija pojedinih nedatiranih i nepotpisanih plakata, izradu kataloških jedinica (150), pripremu plakata za fotografiranje, fotografiranje u visokoj rezoluciji i naknadna digitalna obrada, pripremu i uređivanje dvojezičnog kataloga (korekture, prijevodi, lekture), koordinaciju i postav izložbe. Budući da su Bućanovi plakati velikih nestandardnih dimenzija njihovo izlaganje tražilo je posebnu prilagodbu i posebnu pripremu.

Uz izložbu tiskan je dvojezični katalog na 204 str, uz više od 200 ilustracija u boji. U katalogu su tekstovi inozemnih stručnjaka poput Ricka Poynora, međunarodno cijenjenog britanskog pisca, kritičara, predavača koji se specijalizirao za dizajn, medije i vizualnu kulturu te Georges Raillarda, francuskog akademika, pisca i kritičara koji se specijalizirao za slikarstvo modernizma. Njihova ekspertiza i tekst u izložbenom katalogu zasigurno su ponudili novi uvid u Bućanov opus te su pridonijeli većoj internacionalnoj vidljivosti stvaralaštva Borisa Bućana. Seadeta Midžić, muzikologinja, u svom se tekstu osvrnula na Bućanove koncertne plakate i previranja na glazbenoj sceni tijekom nekoliko desetljeća.

Uz uvod kustosice izložbe i tekstove navedenih autora za ovaj katalog napravljeni su recentni popisi izložaba B. Bućana (samostalne i grupne), popisi nagrada i priznanja, kataloški popisi radova zastupljenih na izložbi (150), popis radova u kolekcijama te biografija B. Bućana uz biografije autora tekstova.

**Naziv izložbe: Divlji zapad. Neoavangarda iz Wroclawa.**

- Mjesto održavanja i prostor: Muzej Suvremene umjetnosti, Zagreb, Prostor za povremene izložbe
- Vrijeme trajanja: 16.6.-15.8.2016.
- Autor stručne koncepcije: Dorota Monkiewicz, ravnateljica Suvremenog muzeja Wroclaw

- Ko-kustosi: Michal Duda, Anka Herbut, Anna Mituś, Pawel Piotrowicz, Adriana Prodeus, Sylwia Serafinowicz, Piotr Stasiowski
- Autor likovnog postava: Robert Rumas
- Koordinacija projekta: Jola Bielańska (MWW), Jasna Jakšić i Ivana Kancir (MSU Zagreb)
- Opseg: 413 (slike, skulpture, objekti, multimedijalne instalacije, plakati, fotografija, film, video, časopisi)
- Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/20962/>
- Vrsta: umjetnička, studijska, retrospektivna, skupna

Izložba Divlji zapad. Neoavangarda iz Wroclawa predstavila je avangardne umjetničke pojave koje su se razvijale u Wroclawu od 1966. do 1981. godine (vizualna poezija, izložbe avangardnih umjetnika u galerijama Mona Lisa, galeriji Permafo, mail art, radovi umjetničkog kolektiva LUXUS). Izložba je dio projekta Wroclaw- Europska prijestolnica kulture 2016. U prostoru za povremene izložbe nalazilo se više od 400 umjetničkih djela i dokumentarnih fotografija i filmova koji ilustriraju povijest i kulturnu scenu jednog od najživljih središta kulture u Poljskoj od šezdesetih godina prošlog stoljeća, grada u kojemu je cvala filmska industrija i koji je prepoznatljiv po kontinuitetu avangardnog teataru, jazz festivala, eksperimentalne kontrakulturne scene, performansa i vizualne poezije. Na izložbi je, između ostalog, predstavljena iznimno vrijedna građa vezana uz Simpozij umjetnosti 1970. na kojemu je otpočela konceptualna umjetnost u Poljskoj, arhitektonski simpozij Terra, te rijetki dokumentarni materijali vezani uz Teatar Laboratorium koji je u Wroclawu vodio Jerzy Grotowski.

Izložba je otvorena 17.6. 2016., a otvorenju je, uz autoricu projekta i direktoricu Suvremenog muzeja Wroclaw Dorotu Monkiewicz, nazočila čuvena umjetnica i jedna od prvih umjetnica performansa u Istočnoj Europi, Natalia Lach Lachowicz, te umjetnici iz kolektiva LUXUS, Jacek Janowski i Pawel Jarodzki.

Nakon otvorenja održan je koncert avangardne skupine Koromorany, čije su aktivnosti iz osamdesetih godina prošlog stoljeća predstavljene na izložbi.

Izložba je javnosti predstavljena na konferenciji za medije održanoj 16. lipnja na kojoj je govorila autorica izložbe, Dorota Monkiewicz, predstavnik Veleposlanstva Republike Poljske i umjetnici. plakatima (billboard i citylight) postavljenima u gradskom prostoru. Izložbu prati deplijan i promotivni letak.

Izložbu je organizirao Muzej suvremene umjetnosti Wroclaw u okviru programa Europska prijestolnica kulture Wroclaw 201

## **Naziv izložbe: Kristina Leko: Kako živi narod – izvještaj o pasivnosti**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU prostor za povremene izložbe
- Vrijeme trajanja: 8.9.-21.10. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Kristina Leko
- Autor(i) likovnog postava: David Smithson
- Kustosica izložbe: Jasna Jakšić
- Asistentica: Ana Bedenko
- Opseg (broj eksponata): 124
- Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)
- Vrsta: kompleksna
- Tema (kratak opis)
- Korisnici (kome je izložba namijenjena) učenici srednjih škola, studenti, stručna i generalna publika

Izložba autorice Kristine Leko, *Kako živi narod*, kao jedinstvena je cjelina u prostoru za povremene izložbe Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu nastojala objediniti suvremene prakse participativne umjetnosti sa muzeološkim nastojanjima ka razvoju publike. Izložba je predstavila istraživanje autorice o ekonomskim i društvenim okolnostima u kojima ljudi žive na prostoru Republike Hrvatske, ali i susjedne Bosne i Hercegovine, sa sadržajnim i geografskim uporištem u djelu Rudolfa Bićanića *Kako živi narod*, objavljenom 1936. Izložba je, kroz priče o osam obitelji i osam lokacija, uglavnom seoskih, s iznimkama Visa i Vukovara, publiku nastojala senzibilizirati za životne uvjete i probleme s kojima se obični građani susreću. Iza svake predstavljene priče stoji kontekst pasivnosti koju je trebalo nadvladati, kao i određeni ekonomski uspjeh. No te su priče tek okvir za raspravu, na koju su prije svega bili pozvani učenici završnih razreda gimnazija i stručnih škola, ali i cjelokupno građanstvo. Izložba je za cilj imala otvoriti prostor javne ustanove u kulturi, poput Muzeja suvremene umjetnosti, za raspravu o temama koje se tiču svakodnevnog života i preživljavanja i tako doprijeti do nove publike.

Izložba je predstavljena kao jedinstveni model zajedničkog promišljanja ekonomije i ekonomske stvarnosti, te kao prostor razgovora i rasprave o sadašnjosti i budućnosti. Publika je pozvana na aktivno sudjelovanje, i u tu svrhu obučeno je i angažirano 40 vodiča-aktivista.

Za vrijeme izložbe održani su sljedeći popratni programi:

Radionica i okrugli stol o društvenom poduzetništvu u suradnji sa Zadrugom za etično financiranje, 24. rujna 2016.

Okrugli stol, radionica i predavanje Ponovo o Marxu / Rethinking Marx, 30.9. i 1.10. 2016.

Projekcija filma Kako živi narod i razgovor sa suradnicama na filmu, 14.10.

Predavanje dr.sc. Tihane Rubić Proizvodnje krize, prakse i strategije preživljavanja, 15.10.2016.

### **Naziv izložbe: Dalibor Martinis Retrospektivna izložba „Data Recovery“ 1969 - 2077**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU, prostor povremenih izložbi
- Vrijeme trajanja: 6. 12. 2016.– 12. 02. 2017.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Dalibor Martinis / Ana Dana Beroš
- Opseg (broj eksponata): 200 radova različitih tehnika
- Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/21147/>
- Vrsta: problemska samostalna izložba

Data Recovery naziv je samostalne problemske izložbe Dalibora Martinisa koja je predstavila njegove pionirske video radove uz recentne multimedijske projekte i eksperimentalne filmove koji su realizirani u posljednjih deset godine. Nazivom izložbe Martinis se referira na termin iz područja informatičke tehnologije koji, pojednostavljeno, označava postupak „spašavanja“ informacija, odnosno podataka iz oštećena računala. Postupak oporavka informacija služi Martinisu da bi istražio mreže odnosa između osobne povijesti, vlastitih ranih radova i kolektivnih sjećanja unutar konstrukcije ili brisanja kolektivne memorije, odnosno utiskivanja vlastitog iskustva u povijesne ili povijesno-umjetničke činjenice duhovito parafrazirajući Marxovu ideju da se povijest ponavlja prvo kao tragedija potom kao farsa.

Osim toga, izložba problematizirati (i)relevantnost autorskog originala u vrijeme post-objektne, medijske umjetnosti jer postupcima oporavka, odnosno apropijacije digitalnih informacija Martinis naglašava važnost procesa stvaranja otvorenog informacijskog djela bez obzira koristi li medij video umjetnosti, performans, tekst, film, ready-made, fotografiju ili instalaciju. Usto, riječ je o umjetniku čije stvaralaštvo izaziva promatrača da bude sudionikom događaja stvaranja umjetničkog djela, odnosno da participira u komunikacijama s umjetničkim radom do točke aktivne uzajamnosti.

Strategiju Data Recovery valja iščitati kao otklon od pojma retrospektive jer se umjetnik protivi dovršenosti vlastitog opusa. Takvo negiranje dovršenosti razvidno je, primjerice, iz njegove prve izložbe-ambijenta, Modul N & Z, izvorno predstavljene u Galeriji SC-a 1969. Naime, Martinis taj rad sada naziva Rad za izložbu 1969, i tretira ga kao radni proces, nikad dovršen.

Krajnja godina iz naziva izložbe označava godinu nastanka posthumanog entiteta DM2077. Godina nije odabrana nasumično jer je posrijedi točno 99 godina od prvog vremenski

uvjetovanog razgovora koji je Dalibor Martinis iz 1978. započeo s pretpostavljenim D. Martinisom iz 2010.

Izložba negira kronološko vrijeme kao neupitnu danost jer se umjetnik kreće kružnim formacijama kroz vrijeme, naglašavajući tako nemogućnost utvrđivanja značenjske jezgre ili pravog, osnovnog značenja. Tako umjetnik postaje istraživač, medijski arheolog i reinterpretator vlastita opusa, kojeg shvaća kao nelinearnu stvaralačku evoluciju. Takav je pristup očit u radu *Obraćam vam se kao čovjek čovjeku*, akciji izvedenoj sredinom sedamdesetih u kojoj umjetnik stavlja letke s istovjetnim tekstom u poštanske sandučice u svom susjedstvu. Upravo taj letak postaje polazišna točka istoimene akcije iz 2004. u kojoj umjetnik „obilazi“ svoju fiktivnu izbornu bazu izjednačavajući vlastiti politički program s umjetničkom akcijom.

Za Martinisa je svako ponovno postavljanje njegovih radova, prvo ili ponovljeno, uvijek nova igra, nova mogućnost provjere konteksta i okruženja u kojem funkcionira. Tako, primjerice, rad *Vječna vatra gnjeva* Martinis izvodi kao performans, potom postavlja kao muzealiziranu instalaciju, i usto kao video instalaciju na Medijskoj fasadi Muzeja.

Posjetitelj je u izložbi doveden u situaciju da sam mora meandrirati i prostorom i kronologijom (što je zapravo manje važno). No, pritom uočava kontradiktornosti, premda se ipak kreće u nekoliko cjelina koje su tematski zadane, ali svojevrsna je cjelovitost postignuta u takozvanoj "palači projekcija", segmentu postava u potpunosti posvećenom Martinisovom filmskom i video opusu.

Izložba je predstavila više od dvjesto radova različitih medija: od radova na papiru do recentnih filmskih radova

### **Transformacija vidljivih formi – razmjena znanja u području edukacije vizualnih umjetnosti, 28.10.2016.-20.11.2016.**

Prostor za povremene izložbe, 2 kat

Projekt „Trans-Form in Art Education“ pokrenut je 2008. kao dugoročni program međunarodne kulturne suradnje deset institucija visokog umjetničkog obrazovanja zemalja jugoistočne Europe: Sveučilišta umjetnosti u Beogradu, Fakulteta likovnih umjetnosti; Nacionalnog sveučilišta umjetnosti u Bukureštu; Sveučilišta likovnih umjetnosti Mimar Sinan u Istanbulu; Sveučilišta u Ljubljani, Akademije likovnih umjetnosti i dizajna; Sveučilišta u Sarajevu, Akademije likovnih umjetnosti; Sveučilišta Sv. Ćirila i Metoda u Skoplju, Fakulteta likovnih umjetnosti; Nacionalne akademije umjetnosti u Sofiji; Aristotelovog sveučilišta u Solunu, Fakulteta likovnih umjetnosti; Sveučilišta umjetnosti u Tirani, Fakulteta likovnih umjetnosti; Sveučilišta u Zagrebu, Akademije likovnih umjetnosti.

Do sad su održane izložbe u organizaciji Sveučilišta likovnih umjetnosti Mimar Sinan u Istanbulu (2009.), Nacionalne akademije umjetnosti u Sofiji (2011.), Aristotelovog sveučilišta u Solunu (2012.) i Nacionalnog sveučilišta umjetnosti u Bukureštu (2014.). Nositelj projekta 2016. je Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s Muzejom suvremene umjetnosti u Zagrebu.

**Naziv izložbe: Laboratorij za oživljavanje - Antun Maračić „Doktor i ja“**

- Mjesto održavanja i prostor: Prvi kat postava Zbirke u pokretu, ispred Atelijera Kožarić
- Vrijeme trajanja: 10.06.2016.-11.07.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Antun Maračić
- Autor(i) likovnog postava: Antun Maračić
- Kustosica izložbe: Radmila Iva Janković

U sklopu programa „Laboratorij za oživljavanje“ koji se u Muzeju suvremene umjetnosti održava od 2009, od kada je Kožarićev atelijer postao dijelom stalnoga postava muzeja, izložbu koja se otvara za Kožarićev 95. rođendan priredio je Antun Maračić umjetnik i kustos, Kožarićev dugogodišnji suradnik i prijatelj.

Druženje umjetnika i kustosa Antuna Maračića s Ivanom Kožarićem započelo je krajem osamdesetih. Od tada pa do danas o djelima Ivana Kožarića, Antun Maračić napisao je mnoštvo tekstova, organizirao mu je petnaestak izložaba, a među njima je i radikalna gesta izmještanja čitavog Kožarićevog atelijera iz Medulićeve ulice br. 12 u Galeriju Zvonimir koja se, ne bez daljnjih posljedica, prvi put dogodila 1993. godine. Inspiriran nesvakidašnjom elanom umjetnika koji obične geste svakodnevice poetizira i pretvara u umjetnički čin, ali isto tako i „skromnošću plebejca koji boravi u neuglednom parteru s pogledom u nebo“, kustos koji je i sam umjetnik, s Ivanom Kožarićem realizirao je i nekoliko spontanijih umjetničkih akcija. U sklopu programa Laboratorij za oživljavanje izložena je obimna fotografska i video dokumentacija tih nepretencioznih, kako sam Maračić kaže „uzgrednih“ događaja, te nekoliko artefakata zajedničkog autorstva.

Kao konceptualni umjetnik Antun Maračić poznat je po strategijama afirmiranja slučaja (Nehotični i slični radovi), korištenja zatečenih prizora i konstelacija, pa i grešaka u umjetničke svrhe. Sada kada su u njegovu fokusu “doktor” (kako Maračić familijarno oslovljava Kožarića) i on sam, autor iz svoje bogate arhive u kojoj je pohranjena memorija o njihovim zajedničkim trenucima, minuciozno otkriva komadiće Kožarićeva mikrokozmosa. Dokumentiranjem njegova



privatnog i radnog prostora, usmjerava pogled na mnoštvo detalja, koji i onda kada je odsutan, svjedoče njegovu prisutnost. Ovom izložbom, Maračić se također prisjeća malih, ali i velikih gesti rođendanskih darivanja, poput primjerice one koju za njegov 87. rođendan inicira u urbanom prostoru. Sve te geste i zabilješke koje kontinuirano nastaju više od 20 godina, sada izložene kao hommage jednom od najvećih hrvatskih umjetnika, ponovno su čin darivanja, ovoga puta za Kožarićevih 95! I to, zapravo, nije usamljen slučaj. Ne pretendirajući na originalnost svoje geste, Maračić s razlogom uočava kako je obilježavanje Kožarićevih rođendana postalo svojevrsnim fenomenom. Posljednjih godina, izložbe posvećene Ivanu Kožariću, znale su se 10. lipnja otvarati i na nekoliko mjesta paralelno. Razlog tome je bez sumnje umjetnikova dugovječnost, ali zacijelo i slutnja da se tim datumom slavi i ono što je imanentno samoj naravi njegovih djela i djelovanja – sloboda, kreativnost, vitalizam... život sâm. Izložba je ostvarena uz potporu Grada Zagreba.

U realizaciji izložbe i proslavi rođendana donacijom je pomogla i obitelj Kožarić. Deplijan uz izložbu otisnut je zahvaljujući sponzorstvu studija Printeraj.

## **MSU GALERIJA**

### **Naziv izložbe: Didaktička izložba**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 20.4. -15.5.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Jasna Jakšić
- Autor(i) likovnog postava: Rafaela Dražić, Jasna Jakšić
- Opseg (broj eksponata): 94
- Vrsta: pokretna

U MSU galeriji je od 20.4. do 15.5. publici predstavljena Didaktička izložba, opremljena i restaurirana. Uz izložbu je u galerijskom prostoru bio postavljen i rad Rogera Bernata, Museum quiz, koji je bio produciran od strane partnera iz Fondacije Antoni Tapies, a na izložbi je sudjelovala i Fokus grupa.

### **Izvedba muzeja / Performing the Museum: međunarodni suradnički projekt u sklopu programa Kreativna Europa**

**Od 1.1.do 31.10.2016. – više pod Posebni programi**

**Naziv izložbe: „Između tišina“ – zvučna instalacija Bojana Gagića**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 23. 02. – 15. 03. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić
- Opseg (broj eksponata): 12 zvučnih zapisa, 12 fotografija, 12 magnetofona -Web adresa:
- Vrsta: samostalna problemska

U MSU Galeriji Bojan Gagić predstavlja fonografski zapis dvanaest minskih polja snimanih tijekom dvanaest mjeseci. Zvučna slika područja na kojima se nalaze mine mijenja se ovisno o godišnjem dobu i lokaciji. Snimanjem zvuka bilježe se prostorne posebnosti, šumovi lišća, udari vjetra, blizine urbanih cjelina, pjev ptica ...- ukratko zvuci koje ni po čemu ne naglašavaju opasnost mjesta i njegovu izoliranost. Period od dvadesetak godina netaknute prirode u ekosistemu minskog polja Gagić bilježi usmjerenim mikrofonom visokog dometa na magnetofonske trake kojima je rok trajanja istekao devedesetih godina, u vrijeme kada su ta ista polja i nastala. I prostor i vrijeme aktivni su elementi zabilježenog zvuka; traka sadrži snimku određenog polja i zvuk (šum) dvadesetogodišnjeg oštećenja medija, čime se naglašava “oštećenost” snimanog prostora. U MSU galeriji magnetofonska traka se razapinje i vrti u neprekinutoj petlji. Svi zvukovi reproduciraju se sa internih magnetofonskih zvučnika i prisutni su istovremeno. Ova zvučna instalacija Bojana Gagića svojevrsan je nastavak autorova istraživanja pojma tišine predstavljenog u srpnju 2015. u Domu hrvatskih likovnih umjetnika.

**Naziv izložbe: Dino Zrnec**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 01.10.2016. - 23.10.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Snježana Pintarić
- Autor(i) likovnog postava: Dino Zrnec

Jedan od interesa umjetničkog djelovanja Dine Zrneca, umjetnika mlađe generacije, koje je velikim dijelom usmjereno na procesualno slikarstvo je odnos slike spram određenog prostora, a ostvaruje se kao niz procesualnih i performativnih zahvata unutar samog prostora izlaganja. Radovi tako egzistiraju unutar određenog prostora za koji su osmišljeni, kao oblici tautologije, reprodukcije, site specific elemenata, a prilikom izlaganja otvaraju dijalog sa arhitekturom određene institucije.

Izložba za prostor MSU galerije zamišljena je kao ogoljavanje procesa rada odnosno načina prezentacije postavljanja izložbe. Umjetnik koristi kao polazište MSU kao arhitektonski i institucionalan prostor, te zbirku MSU kao referentna mjesta u radu. Umjetnik ostvaruje dijalog sa pojedinim umjetnicima čiji je rad usmjeren procesualnosti, većinom primarnom slikarstvu, minimal artu, apstraktnoj umjetnosti i nekim drugim konceptualnim promišljanjima.

Paralelno, izložba je pokazala i zadnje tri samostalne izložbe održane u tri različite institucije, a pomoću dokumentacije tih izložbi umjetnik dekonstruira i razlaže razne načine izlaganja potpuno različitih serija slika, koje bi postale dio nove cjeline.

Dio radova je napravljen u umjetnikovom studiju a drugi dio dovršen prilikom instaliranja izložbe u prostoru MSU galerije. Performativno instaliranje je postalo dio izložbe, kao izvođenje procesa rada, a unutar tjedan dana trajanja bilo je otvoreno za publiku. Osim toga, u jednom trenutku za vrijeme trajanja izložbe umjetnik je promijenio postav odnosno raspored radova a time i međusobne prostorne i konceptualne odnose. Na taj način je naglašena otvorenost čitave instalacije, rada kao procesa i djela kao materijala podložnog promjenama i rekontekstualiziranju. Prezentacijom procesa rada posjetiteljima smo pokušali približiti čitav proces nastanka i koncepta iza pojedinih radova te kontekst unutar kojeg nastaju.

**Naziv izložbe: Dijagrami vremena: Grupa - izložba povodom 40 godina od prve izložbe Grupe 143 u Galeriji Nova u Zagrebu**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 14.06.2016.-11.07.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Miško Šuvaković i Jovan Čekić
- MSU koordinator: Martina Munivrana

Grupa 143 osnovana je 14.03.1975. godine u Beogradu i predstavlja posljednji strogo konceptualno orijentirani umjetnički kolektiv u bivšoj Jugoslaviji. Ime grupe izvedeno je iz datuma osnivanja. Početni projekt Grupe 143 bio je da se mladim umjetnicima, povjesničarima umjetnosti i izvjesnim aktivnim suučesnicima programa SKC-a ponudi zajednička platforma za razvijanje njihovih umjetničko-teorijskih kompetencija.

Izložba je prikazala dokumentarne fotografije radova i djelovanja grupe, te individualne radove članova grupe; usto, projekcije 4 grupna filma i filmove pojedinih članova grupe (Miško Šuvaković, Jovan Čekić, Maja Stanković, Paja Stanković, Neša Paripović i dr.); kao i dokumentarnu građu u vidu kataloga, knjiga umjetnika, časopisa Katalog 143 i dr.

U razgovoru u povodu izložbe Grupe 143 u MSU Galeriji sudjelovali su Vlado Martek, Jovan Čekić i Miško Šuvaković. Tema razgovora je atmosfera 70-ih u umjetnosti i kulturi, razmjene između Zagrebe i Beograda, rad Galerije Nova u Zagrebu, ondašnje Galerije suvremene umjetnosti u Zagrebu, SKC-a u Beogradu i ŠKC-a u Ljubljani.

**Naziv izložbe: Julião Sarmento: As Good as It Gets**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 15.7. – 30.8.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: João Silvério
- Koordinacija: Martina Munivrana

Muzej suvremene umjetnosti u suradnji s Galerijom umjetnina u Splitu, Galerijom Kula i Veleposlanstvom Portugala u Republici Hrvatskoj tijekom prve polovice 2016. godine započeo je pripreme za izložbu Juliao Sarmenta u Zagrebu. Izložba u Zagrebu, u MSU Galeriji otvorena je 15.7.2016., te je za publiku bila otvorena do 30.8.2016.

Izložbu je posjetilo 763 posjetitelja.

Na izložbi As Good As It Gets / Bolje ne može izloženi su umjetnički radovi međunarodno poznatog portugalskog umjetnika Julião Sarmenta. Radovi, koje je izabrao portugalski povjesničar umjetnosti i kustos ove izložbe João Silvério, nastali su u širokom rasponu medija u razdoblju između 1977. i 2004. godine čime je zagrebačkoj publici omogućen temeljit uvid u Sarmentovo stvaralaštvo.

**Naziv izložbe: Zemlja sjena – fotografije Rogera Ballena**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 6. 09. – 22. 09. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić
- Opseg (broj eksponata): 30 fotografija

U izboru fotografskih radova Rogera Ballena prožimaju se mašta i realnost, a u fotografiju uključuje pronađene objekte, vlastite crteže, kolaže i skulpture te tako nastaju jedinstvena i iznimna umjetnička djela što se opiru jednoznačnom čitanju. Ballen je rođen 1950. u New Yorku, ali više od trideset godina radi u Južnoj Africi kamo ga je dovelo zanimanje geologa. Isprva je fotografirao opustjele južnoafričke gradiće, a nakon susreta s populacijom koja ih

nastanjuje gradio je svoj umjetnički rječnik od onog što bi se površnom promatraču učinilo kao društveno angažirana kritika sve do fotografskih psihodrama kako naziva svoje recentnije radove.

**Naziv izložbe: „Na rubu“ – fotografska izložba Žarka Vijatovića**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija MSU-a
- Vrijeme trajanja: 17. 05. – 12. 06. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić
- Opseg (broj eksponata): 55 fotografija u boji
- Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/20987/>

Fotografije Pariza, Zagreba i Londona iz Vijatovićeovog recentnog ciklusa „Na rubu“ nisu poznati turistički ili urbanistički toponimi nego je riječ o specifičnim pejzažima poput savskog nasipa, pariškog kanala l’Ourcq, parka la Villette ili londonskih industrijskih postrojenja. Prizori uronjeni u maglu, tematska okosnica svih fotografija, ne zanimaju Vijatovića samo zbog iščašene ljepote prizora ili kompozicijskih potencijala fotografiranog nego i zbog toga jer se oni, posredstvom Vijatovićeovog objektivna, na izvjestan način opiru prepoznavanju. Ostajući anonimni, fotografirani prizori nesvodivi su pod zajednički socio-urbani nazivnik a što promatraču ostavlja stanovitu interpretativnu nesputanost. Osim toga, Vijatović grupira fotografije i indeksira ih vlastitim sustavom arhiviranja koji je uvijek posve osoban i evokativan, propitujući tako koncept konačne neuhvatljivosti prizora.

**Naziv projekta: TOŠO DABAC UNUTAR OKVIRA: reportaže s obale**

- Vrijeme održavanja: 15.11. – 01. 12. 2016.
- Mjesto održavanja: MSU galerija, MSU
- Organizatori: Arhiv Tošo Dabac, MSU, Zagreb
- Autorica stručne koncepcije: Lana Lovrenčić
- Kustosice izložbe: Marina Benažić, Lana Lovrenčić
- Suradnice: Jana Gamilec, Tea Ivković, Vendi Vernić
- Likovni postav izložbe i kataloga: Tajana Zver
- Digitalizacija i obrada negativa, priprema za ispis: B-nula
- Digitalni ispis i oprema fotografija: B-nula

- Tehnički postav: Darko Čopec, Višnja Igrc, Aleksandar Milošević, Dušan Stupar, Zdenko Zavalić, Filip Zima
- Rasvjeta: Renato Mihaljenović

Izložba je obuhvatila 53 fotografije- digitalni ispisi iz originalnih negativa (35 x35 cm; 50 x 50 cm i razne dimenzije) i ekranskim prikazom - 250 snimaka s morskim motivima

Izložbu je pratio katalog (hrv. i engl. jezik)

Tijekom pedesetih godina Tošo Dabac je poslovno bio angažiran na brojnim fotografskim zadacima poput fotodokumentiranja umjetničkih spomenika za pojedine zavode za zaštitu spomenika kulture, snimao je Jadransku obalu za potrebe turističkih kataloga, fotografirao je dubrovačke ljetnikovce i kulturne spomenike (1950. – 1951.), fotodokumentirao smotre folklor, bio fotograf na Dubrovačkim ljetnim igrama (1955. i 1956. godine), snimao industrijsku fotografiju te također i jugoslavenski paviljon na međunarodnoj izložbi Expo 58 u Bruxellesu.

Društvene reforme provedene pedesetih godina 20. stoljeća u FNRJ, na polju fotografije rezultiraju pojavom novih fotografskih zadataka i donekle promjenom statusa fotografa. Izložbom TOŠO DABAC UNUTAR OKVIRA: reportaže s obale ovaj period se sagledava kroz fotografije koje tih godina snima Dabac i kroz narudžbe koje prima: serije fotografija najvećim dijelom s terenskih snimanja po jadranskoj obali. Dogovorena snimanja uglavnom prerastaju svoj inicijalni okvir, a nastale fotografije postaju sastavni dio kartoteka niza turističkih organizacija i poduzeća te državnih organa koji su se bavili promocijom zemlje u inozemstvu.

Kako misliti o Dabčevu opusu nastalom pedesetih godina 20. stoljeća? Koji segment izdvojiti? Kako procijeniti vrijednost serija fotografija nastalih na brojnim putovanjima za potrebe ilustriranih časopisa, turističkih vodiča i propagandnih prospekata, za potrebe umjetničkih monografija i institucija za zaštitu kulturne baštine? Koliko umjetnika vidimo u naručenoj fotografiji i koji je njezin doseg ako je mišljena kao ilustracija teksta ili dio reklame?

Izložba prikazuje dvije Dabčeve narudžbe (narudžbu Turističkog saveza Jugoslavije iz 1956. za reprezentativni opći prospekt Jugoslavije i narudžbu za likovnu opremu za časopis Jugoslavija, br. 16, 1958.) te izbor radova iz Dabčeve ostavštine, označene slovom M u njegovoj fototeci, smještajući ove radove unutar zakonskog i društvenog okvira važnog za fotografsku produkciju tog vremena. Dabčev ciklus morskih motiva otkriva, osim dokumentarne opservacije, osobnost umjetničkog doživljaja humanog intimista, psihološki pronicljivog opservatora i majstora objektivom stvorene atmosfere koja svakodnevene prizore podiže na razinu univerzalnog doživljaja. Umijeće koje prepoznajemo u ovom autorskom pristupu prelazi granicu koja seriju

fotografija jadranskih motiva, inicijalno dokumentarno nastalih kao „fotografije po zadatku“, prevodi u sferu umjetničkog ostvarenja.

Osim fotografija, prikazan je arhivski materijal i izdanja časopisa Jugoslavija te dijagram koji ocrtava promijene zakonske regulative i pregled institucija koje su se bavile zaštitom autorskog prava, razvojem i zaštitom struke te osnivanje zaklada preko kojih su nabavljali materijale nužne za rad.

(M. Benažić, L. Lovrenčić, iz predgovora izložbi)

### **Naziv izložbe: Goran Fruk (1959 – 1993) Re(de)konstrukcija slike**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija
- Vrijeme trajanja: 20.12.2016.-10.01.2017.
- Kustosica izložbe: Martina Munivrana
- Stručna suradnica: Sonja Briski Uzelac

Svojim umjetničkim djelovanjem vizualni umjetnik, pjesnik i alpinist Goran Fruk (Zagreb, 1959. – 1993.) obilježio je jedno značajno poglavlje u povijesti umjetnosti hrvatske umjetničke scene. Njegov stvaralački opus dosegao je domet one važnosti čiju kvalitetu možemo tumačiti i imenovati kao značajnu pojavu hrvatske umjetničke, prije svega slikarske suvremenosti.

U vrlo kratkom stvaralačkom razdoblju od 1986. do iznenadne smrti 1993. ostvario je začudan opus koji odražava slikarsko sazrijevanje umjetnika koji je pomaknuo granice tretiranja slikarske površine do samog ukidanja okvira slike te prelazak u metamatematički svijet savršenstva brojeva i dostizanja njihove beskonačnosti.

Akcija Re/defenestracija hommage à Goran Fruk.

Akcija je održana u nedjelju 27. studenoga 2016. u 12 sati na Trgu Petra Preradovića 5.

U suradnji s alpinistima i skijašima s 5. kata zgrade na Trgu Petra Preradovića izvedena je akcija ekstremnog ski-descenta „pokretne izložbe“, odnosno spuštanja slika Gorana Fruka koje su se nakon završetka akcije premjestile u Muzej suvremene umjetnosti.

Goran Fruk (Zagreb, 1959.–1993.) u svojem je kratkom, ali iznimno bogatom umjetničkom životu, ostavio značajno umjetničko i intelektualno naslijeđe. Bavio se slikanjem, poezijom, prozom, happeningom, a kao autor je sudjelovao u mnogim kazališnim predstavama i performansima.

Svoju ljubav prema alpinizmu, kojim se intenzivno bavio, sjedinio je s umjetnošću: povezo je studente Akademije likovnih umjetnosti s alpinistima, te u razdoblju od 1986. do 1988. izveo happening Defenestracije I, II. i III.

Izvedbom akcije RE/ DEFENESTRACIJA hommage Goran Fruk ponovno smo oživili sjećanje na iznimnog umjetnika želeći naglasiti važnost njegova umjetničkog rada za grad Zagreb u kojem je živio i stvarao i važnost njegove umjetničke ostavštine. Izlazeći iz prostora privatnog, njegova djela ulaze u prostor javnog, dana su na uvid i gledanje publici koja na javnom prostoru trga postaje aktivni promatrač i sudionik, pogleda usmjerenog prema visokim prozorima na fasadi zgrade Goranova ateljea s kojih se spuštaju njegova djela.

Izlazeći iz prostora privatnog u prostor javnog, seleći se iz stana/ateljea u muzejsku instituciju, umjetnički radovi postaju javno dobro kao donacija umjetnika i njegove obitelji društvu.

Izvođenjem akcije Re/Defenestracija hommage Goran Fruk, najavili smo izložbu Goran Fruk — re(DE)konstrukcija slike koja se u Galeriji MSU—a otvorila 20. prosinca 2016.

#### **Naziv izložbe: Kao da su stvari govorile**

- Mjesto održavanja i prostor: MSU Galerija i medijska fasada MSU
- Vrijeme trajanja: 26.10.-13.11.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Nanna Debois Buhl, Jasna Jakšić
- Autor(i) likovnog postava: Nanna Debois Buhl
- Opseg (broj eksponata): 16
- Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)
- Vrsta: samostalna

Izložba radova danske umjetnice Nanne Debois Buhl nastalih povodom rezidencijalnog boravka u MSU u listopadu 2015. godine, te izbor njezinih recentnih radova.

#### **IZLOŽBE NA MEDIJSKOJ FASADI**

##### **Naziv izložbe: Q.I.VEDO / Tu vidim. Talijanski umjetnici o održivosti**

- Mjesto održavanja i prostor: Medijska fasada Muzeja suvremene umjetnosti.
- Organizator: MSU u suradnji s Talijanskim institutom za kulturu, Zagreb
- Vrijeme trajanja: 21.9. – 16.10. 2016.
- Kustosi: Adriana Rispoli i Radmila Iva Janković
- Opseg (broj eksponata): 10



- Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/21093/>
- Vrsta: umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna, tuzemna, međunarodna, studijska, retrospektivna, edukativna, informativna, skupna, samostalna, pokretna

Projekt Q. I. VEDO nastao je u sklopu programa obnove urbanih prostora “Quartiere inteligente” (Pametni kvart) koji se prvi put održao u povijesnoj jezgri Napulja 2014. Koristeći strategije uobičajene u reklamiranju, deset odabranih umjetnika koji pripadaju među najzanimljivije autore suvremene umjetničke scene u Italiji, predstavili su svoje video radove s temom odnosa čovjeka i prirode prilagođene medijskoj fasadi MSU-a, pretvarajući je u atraktivnu platformu za odašiljanje poruka i senzibiliziranje publike u prolazu. Pojedini radovi prikazani su premijerno, tj. nastali su upravo povodom projekta u Zagrebu interferirajući u urbani prostor kao vizualne poruke sa željom da potaknu svijest promatrača o ljepoti i uzvišenosti, ali prije svega o ugroženosti prirodnih resursa.

U projektu su sudjelovali umjetnici: Filippo Berta, Bianco-Valente, Diego Cibelli, Giovanni Giaretta, Dacia Manto, Luana Perilli, Raffaella Mariniello, Moio&Sivelli, Masbedo, Luca Trevisani.

#### **Naziv izložbe: ANIMATION GOES MSU!**

- Mjesto održavanja i prostor: Medijska fasada MSU
- Vrijeme trajanja: 24.05.2016.-11.06.2016.

Zajednički projekt Animafesta Zagreb i Muzeja suvremene umjetnosti, Animation goes MSU! postalo je tradicionalno uvodno događanje u glavni program Svjetskog festivala animiranog filma. U 2016. godini proveden je međunarodni natječaj za medijsku fasadu MSU na koji je pristiglo dvadeset radova autora iz Njemačke, Kine, Estonije, Slovenije, SAD-a, Bosne i Hercegovine te Hrvatske. Daniel Šuljić, umjetnički ravnatelj Animafesta, i Vesna Meštrić, viša kustosica MSU-a odabrali četrnaest site specific animacija među kojima je većina premijerno prikazana a karakterizirala ih je autorskog pristupa – od narativnosti i figuracije do eksperimenta i apstrakcije. Žiri je dodjelio nagradu animaciji Rađanje fašizma, Slobodana Tomića. Site-specific animacije prikazivane su na medijskoj fasadi MSU od 24. svibnja do 11. lipnja 2016.

Popis radova:

Xeroxed Destinations (Fotokopirane destinacije), Po-Yen Wang (Tajvan), Lunatic, Boris Hergešić (Hrvatska), Gledajući TV u Parizu, Maja Kalogera (Hrvatska), Stutter, Ranko Anđelić

(BiH/UK), From Here to There (S jednog mjesta na drugo), Terje Henk (Estonija). Bay Bingo (Zaljevski bingo), Corrie Francis Parks i Kelley Bell (SAD), Rađanje fašizma, Slobodan Tomić (Hrvatska), Dance experiments (Plesni eksperimenti), Melanie Beisswenger (Njemačka), Petris, Damir Grbanović i Lea Vučko (Slovenija), Mesh\_5, Ivan Renić (Hrvatska), Meteor Sonata (Meteorska sonata), Ding Shiwei (Kina), E/G#9: loop, Exquisite Glitch (Hrvatska), Treći zakon, Goran Radošević (Hrvatska), Dots (Točke), Tracy Miller-Robbins (SAD)

## **IZLOŽBE U OSTALIM PROSTORIMA MSU:**

### **Naziv izložbe: Ivan Moudov, Performing an exhibition**

Mjesto održavanja i prostor: Predvorje Muzeja suvremene umjetnosti

Organizator: MSU Zagreb

Vrijeme trajanja: 10.12. 2016. – 15.1. 2016.

Kustosice: Radmila Iva Janković, Marta Kiš i Karla Pudar

Opseg (broj eksponata): 12

Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/21176/>, <http://www.msu.hr/#/hr/21185/>

Bugarski umjetnik mlađe generacije Ivan Moudov koji je tijekom studenog i prosinca boravio na rezidenciji u MSU, danas jedan od najuglednijih umjetnika ne samo na bugarskoj nego i međunarodnoj sceni. Osim samostalnih i skupnih izložbi u uglednim inozemnim institucijama poput Centro de Arte Reina Sofia (Madrid), Moderna Museet (Stockholm), Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle (Varšava), Secession (Beč), Ivan Moudov predstavljao je Bugarsku na 52. venecijanskom bijenalu, Manifesti 4 u Frankfurtu te na 1. bijenalu u Moskvi.

Umjetnički postupci Ivana Moudova najčešće su prilagođeni specifičnom kontekstu, a u kojemu se, služeći se različitim medijima (performans, video, instalacija, radovi na papiru....) najčešće kritički osvrće na umjetnički sustav i poziciju koju u njemu zauzima sam umjetnik.

U sklopu proslave 7. rođendana Muzeja (Dan MSU na dar), Ivan Moudov je realizirao izložbu/performans „Performing an Exhibition“. Na otvorenju su osim kustosice MSU-a Radmile Ive Janković, njegovih 12 radova predstavile kustosice iz drugih institucija, Marta Kiš i Karla Pudar. Vino i voda koji su publici ponuđeni tijekom otvorenja, također su umjetnički radovi iz ciklusa "Wine for openings" i "Tap water".

Njegova izložba „Performing an exhibition“ konceptualne je prirode i „postvaruje“ se u verbalnom opisu kustosica koje se na otvorenju pojavljuju u ulozi performerica. Finalni rezultat je video rad „94%“ koji se prikazuje na ulazu u stalni postav muzeja (Zbirke u pokretu).

## **Naziv izložbe: Fokus Grupa & Antonio Grgić: ŠTO FALI REPUBLICI?**

- Mjesto održavanja i prostor: Arhiv Tošo Dabac, Ilica 17, Zagreb
- Vrijeme trajanja: 30.09. — 26.10.2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Ivana Janković
- Broj posjetitelja: 95

Prošle godine u sklopu novoosnovane međunarodne umjetničke manifestacije Off-Biennale Budapest 2015 održana je izložba *As It Once Was — the Art of Nation Building* multimedijalnog umjetničkog kolektiva Fokus Grupa. Prema riječima kolektiva u svom se radu vode idejom „javne dostupnosti fotografija“ kao prakse „liberalno-demokratski uređene države“ nasuprot „zabrani autoritativnih državnih uređenja“, koristeći se procesom „pronalaženja, dobivanja dozvole, financija i korištenja sadržaja javnih arhiva za kritičko promišljanje“.

Na izložbi u Arhivu Tošo Dabac predstavili su jednu od tri instalacije izložene u Budimpešti, *Ljudi vole spomenike*, koja se bavi problemom tretmana javnog konjaničkog spomenika banu Josipu Jelačiću na istoimenom zagrebačkom trgu - pitanjima postavljanja i uklanjanja spomenika te svim simboličkim i fizičkim promjenama - kontekstualiziranog serijom arhivskih fotografija iz Arhiva Tošo Dabac i nekoliko drugih zagrebačkih arhiva i muzeja. Pritom je njihov interes bio usmjeren na odnos između toponima i spomenika u skladu s ideološkim intervencijama na glavnom trgu. U sklopu ove izložbe grupa je pozvala na suradnju Antonia Grgića, umjetnika koji se bavi intervencijama u urbanom prostoru propitujući ideološke, društvene i materijalne aspekte urbane sredine kao i memorije mjesta. Za ovu priliku Grgić je izveo instalaciju s audio reprodukcijom teksta o fetišizmu iz prvog poglavlja *Kapitala* Karla Marxa, „sadržaja“ skrivenog u formi drvene konstrukcije postamenta koji priziva u sjećanje scenografske intervencije sakrivanja spomenika banu Jelačiću nakon 1945. godine.

PANEL DISKUSIJA UZ IZLOŽBU ŠTO FALI REPUBLICI? Spomenici i njihovi trgovi

17. listopada u 18 sati, ATD; Antonio Grgić, Ivana Janković, Lana Lovrenčić, 26 posjetitelja

PANEL DISKUSIJA UZ IZLOŽBU ŠTO FALI REPUBLICI? Fetišistički karakter spomenika

21. listopada u 18 sati, ATD; Antonio Grgić, Ivana Janković, Katarina Vuković Peović, 14 posjetitelja

## **IZLOŽBE IZVAN MSU**

### **Naziv izložbe: Zlatan Vehabović - „Temelji u blatu“**

- Mjesto održavanja i prostor: Šibenik, Muzej Grada Šibenika (u suradnji s MSU-om)
- Vrijeme trajanja: 12. 07.- 21.08. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić/ Zlatan Vehabović
- Opseg (broj eksponata): šest akrilnih platna velikih dimenzija
- Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu): [http: //msu.hr/#/hr/20720/](http://msu.hr/#/hr/20720/)
- Vrsta: problemska samostalna izložba
- Tematski, novi ciklus Zlatana Vehabovića problematizira ulogu i važnost ljudskih skloništa, ističući moćan psihološki aspekt mjesta u kojima tražimo zaklon. Vođen nagonom za konstrukcijom, ali bez želje da prepriča neki događaj, Vehabović stvara slikarske predloške od pronađenih fotografija koje potom računalno kolažira i generira u novi značenjski sklop. Takav kompjutorski stvoren predložak, odnosno motiv, i dalje sadržava središnju ideju skloništa, ali na neki je način Zlatan u slikarskoj izvedbi negira.
- Korisnici (kome je izložba namijenjena): muzejski posjetitelji, lokalna zajednica, zainteresirana šira javnost

### **Naziv izložbe: „Kradljivci vremena“**

- Mjesto održavanja i prostor: Split, Galerija umjetnina u Splitu (u suradnji s MSU-om)
- Vrijeme trajanja: 17. 05. – 12. 06. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić / Jasminka Babić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić/ Jasminka Babić
- Opseg (broj eksponata): 10 radova različitih tehnika
- Web adresa: [http: //www.galum.hr/en/exhibitions/exhibition/1478/](http://www.galum.hr/en/exhibitions/exhibition/1478/)
- Vrsta: grupna porblemska
- Korisnici (kome je izložba namijenjena): međunarodna publika, lokalna zajednica, zainteresirana šira javnost
- Skupna izložba (Umjetnici: Marina Abramović / Lawrence English / Igor Eškinja / Momčilo Golub / On Kawara / Julije Knifer / Dalibor Martinis / Neli Ružić / Mladen Stilinović / Gorki Žuvela) pod nazivom Kradljivci vremena okuplja hrvatske i međunarodne umjetnike medijski i generacijski različitih izričaja (iz fundusa MSU-a i GALUM-a), te poziva na drugačiji doživljaj i osjećanje pojma vremena. Kroz raznovrsne

radove može se pratiti svojevrsna evolucija, promjene poimanja ali i različite percepcije vremena.

**Naziv izložbe: Zlatan Vehabović - „Temelji u blatu“**

- Mjesto održavanja i prostor: Osijek, Muzej likovnih umjetnosti (u suradnji s MSU-om)
- Vrijeme trajanja: 7. 09. – 25. 09. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić
- Opseg (broj eksponata): šest akrilnih slika velikih dimenzija
- Web adresa: <http://www.mlu.hr/vehabovic.html>
- Vrsta: problemska samostalna izložba
- Tematski, novi ciklus Zlatana Vehabovića problematizira ulogu i važnost ljudskih skloništa, ističući moćan psihološki aspekt mjesta u kojima tražimo zaklon. Vođen nagonom za konstrukcijom, ali bez želje da prepriča neki događaj, Vehabović stvara slikarske predloške od pronađenih fotografija koje potom računalno kolažira i generira u novi značenjski sklop. Takav kompjutorski stvoren predložak, odnosno motiv, i dalje sadržava središnju ideju skloništa, ali na neki je način Zlatan u slikarskoj izvedbi negira.
- Korisnici (kome je izložba namijenjena): posjetitelji MLU, lokalna zajednica, zainteresirana šira javnost

**Naziv izložbe: Ivan Kožarić: U divnim razlikama Jedinstvo! / V čudnovitih razlikah Enotnost!**

- Mjesto održavanja i prostor: Mestna Galerija Ljubljana
- Organizator: Muzej in galerije mesta Ljubljana - Mestna galerija u suradnji s MSU Zagreb
- Vrijeme trajanja: 23.2. – 10.4. 2016.
- Kustosice: Radmila Iva Janković i Mateja Podlesnik
- Autor(i) likovnog postava: Radmila Iva Janković i Mateja Podlesnik
- Opseg (broj eksponata): 207
- Web adresa: <http://www.mgml.si/mestna-galerija-ljubljana/arhiv-razstav/ivan-kozaric-v-cudovitih-razlikah-enotnost/>

Izložba Ivan Kožarić, U divnim razlikama Jedinstvo! do sada je najopsežnija Kožarićeva izložba u Sloveniji. Umjetnikovo iznimno bogato stvaralaštvo predstavljeno je s više od 200 skulptura,

objekata, asamblaža, ready madea, slika, crteža, grafika, fotografija, radova na tkani... Kustosice izložbe Mateja Podlesnik (Mestna Galerija Ljubljana) i Radmila Iva Janković (MSU) Izložbu su koncipirale u nekoliko tematskih cjelina (Oblici praznine, Ateriranje pogleda: Od Svemira do ulice, Tragična linija i optimistička okomica, Energija hrpe, Oblici živoga svijeta, Okvire treba razbiti) obuhvativši široki vremenski raspon Kožarićeva djelovanja od 1953. do 2009. godine.

Kožarić se u Ljubljani, zajedno sa slikarom Ivom Dulčićem, predstavio davne 1957. na jednom od svojih prvih samostalnih nastupa u nekadašnjem Jakopičevom paviljonu. Jednostavnost njegova umjetničkog rukopisa, izražena reduciranim kiparskim oblicima kojima je ostao vjeran do dan-danas, slovenska publika tada nije bila spremna prihvatiti. U izložbenoj knjizi dojmova Kožarićeve su skulpture opisane kao siromašne refleksije suvremene umjetnosti, nedostojne akademski obrazovanih umjetnika, jer "Oblik lica nije oblik drva!". Kožarićev rad bilo je tada teško razumjeti; od početka je stvarao izvan stilskih ograničenja, revidirajući svoje umjetničke poteze slobodno, bez restrikcija, sažimajući ih također u svojim izjavama poput "Umjetnost je uvijek nešto drugo!", "Umjetnost uvijek uzmiče!", "Razbijmo okvire!" ili "Umjetnost je rijetka ptica." Na izložbi u Salonu ULUH-a u Zagrebu, koja se održala godinu dana prije izložbe u Ljubljani, Radoslav Putar u Narodnom listu 1956. zapisao je kako su "Kožarićeve materijalizacije njegove reakcija na unutarnje i vanjske impulse koji su vrlo iskreni, što je iznimno, iznimno rijetko." Dodijelio im je "izuzetno mjesto na horizontu hrvatskog kiparstva." I Kožarić je ponovno pokazao (gostujući često i u Ljubljani) kako je potpuno dostojan tog izuzetnog mjesta, izlažući na mnogobrojnim samostalnim i grupnim izložbama, sudjelujući na najprestižnijim međunarodnim događajima i bijenalima, a u posljednje vrijeme i velikom izložbom „Preko crte“ u Muzeju suvremene umjetnosti Zagreb, 2011., a potom i do sad najvećom retrospektivom „Sloboda je rijetka ptica“ u Haus der Kunst u Münchenu 2013.

Većina djela posuđena je iz Atelijera Kožarić, dok su preostali radovi posuđeni iz fundusa MSU-a, Gliptoteke HAZU, Moderne galerije Zagreb, Zbirke Filip Trade (Lauba), kao i iz privatnih zbirki Ivana i Filipa Kožarića, Ivice Župana i drugih kolekcionara.

Uz izložbu je objavljen katalog Ivan Kožarić, V čudovitim razlikah Enotnost! / In Wonderful Diversity, Unity! (188 str., tvrdi uvez, ilustracije u boji) s tekstovima Mateje Podlesnik, Radmile Ive Janković i Antuna Maračića. Izložbu je posjetilo 3.420 posjetitelja.

### **Naziv izložbe: „BAUNET: Černigoj / Teater i radovi iz Zbirke Marie-Luise Betlheim“**

- Mjesto održavanja i prostor: Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Slovenija,
- Vrijeme održavanja: 23.9.2016.-02.01.2017.
- Autorica izložbe: Vesna Meštrić (MSU Zagreb), Barbara Sterle Vurnik (Loški muzej, Škofja Loka)
- Vrsta: problemska

U organizaciji Galerije Božidar Jakac u Kostanjevici na Krki realizirana je izložba „BAUNET: Černigoj / Teater i radovi iz Zbirke Marie-Luise Betlheim“. Izložba „BAUNET: Černigoj / Teater i radovi iz Zbirke Marie-Luise Betlheim“ nastavak je međunarodnog projekta BAUNET i prikazala je weimarsko razdoblje Bauhauusa, vrijeme kada vodeći slovenski avangardni umjetnik boravi na Bauhausu i Zbirku Marie-Luise Betlheim koja je formirana upravo u ovom razdoblju. Slovenski umjetnik Avgust Černigoj (1898., Trst - 1985., Sežana), bio je student u Weimaru tijekom 1924., u samim počecima razvoja škole. Na Bauhausu je upoznao koncept geometrijske apstrakcije koji će razviti u svom konstruktivističkom opusu, ujedno najznačajnijem razdoblju Černigojeva dugog i raznolikog umjetničkog djelovanja. Černigojev glavni doprinos slovenskoj likovnoj umjetnosti leži u njegovom razumijevanju umjetnosti i umjetničkih pokretača. Izložbom su prikazani poznati konstruktivistički ambijenti i scenografije A. Černigoja ali i dosada manje znani dokumenti iz vremena umjetnikova boravka na Bauhausu u Weimaru. Upravo weimarsko razdoblje Bauhauusa povezuje Černigoja i vrijeme nastanka znamenite Zbirke Marie-Luise Betlheim koja danas obuhvaća više od sedamdeset umjetničkih djela nastalih pretežno između 1921. i 1924. godine, radove profesora i studenata Bauhauusa u vrijeme djelovanja škole u Weimaru - Paula Kleea, Karla Petera Röhla, Franza Frahm-Hesslera, Kurta Schwerdtfegera, Lou Schepera, Hinnerka Schepera, Farkasa Molnára, Henrika Stefána, Sandora Bortnyika i drugih. Zbirka tako sadrži dragocjeni materijal iz weimarskog razdoblja Bauhauusa o profesorima i studentima, fotografije, deplijane, pisma i publikacije, ali i osobna pisma iz tridesetih godina koje je Marie-Luise razmjenjivala sa svojim prijateljima. Ujedno ovom izložbom Zbirka Marie-Luise Betlheim po prvi put je cjelovito predstavljena izvan granica Hrvatske.

### **Naziv izložbe: „Na rubu“ – fotografska izložba Žarka Vijatovića**

- Mjesto održavanja i prostor: Beč, Parallel Vienna
- Vrijeme trajanja: 21. 9. – 26. 9. 2016.
- Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić
- Autor(i) likovnog postava: Leila Topić

- Opseg (broj eksponata): 40 fotografija u boji
- Web adresa: <http://www.msu.hr/#/hr/21094/>

Fotografije Pariza, Zagreba i Londona iz Vijatovićeovog recentnog ciklusa „Na rubu“ nisu poznati turistički ili urbanistički toponimi nego je riječ o specifičnim pejzažima poput savskog nasipa, pariškog kanala l’Ourcq, parka la Villette ili londonskih industrijskih postrojenja. Prizori uronjeni u maglu, tematska okosnica svih fotografija, ne zanimaju Vijatovića samo zbog iščašene ljepote prizora ili kompozicijskih potencijala fotografiranog nego i zbog toga jer se oni, posredstvom Vijatovićeovog objektiva, na izvjestan način opiru prepoznavanju. Ostajući anonimni, fotografirani prizori nesvodivi su pod zajednički socio-urbani nazivnik a što promatraču ostavlja stanovitu interpretativnu nesputanost. Osim toga, Vijatović grupira fotografije i indeksira ih vlastitim sustavom arhiviranja koji je uvijek posve osoban i evokativan, propitujući tako koncept konačne neuhvatljivosti prizora.

## **OSTALO:**

**Naziv programa: Noć Muzeja 2016.: Otvorenje izložbe Iz arhiva arhitekta: između privatnog i javnog prostora i razgovor s umjetnikom Dujom Jurićem**

Mjesto: Zbirka Richter,

Autorica izložbe Iz arhiva arhitekta: Vesna Meštrić

Vrijeme: 29.1.2016

U Noći muzeja u Zbirki Richter otvorena je izložba u okviru ciklusa Iz arhiva arhitekta: između privatnog i javnog prostora kojom je prikazana kroz arhivsku građu povijest izgradnje obiteljske kuće i povijest donacije. Vrijedna arhivska građa je digitalizirana te na zanimljiv način, putem interaktivnih displeja predstavljena javnosti. Prikazano je ukupno 320 arhivskih dokumenata: nacrti, skica, rukopisne građe, korespodencije, koja se čuva u Arhivu Vjenceslava Richtera. Ovim projektom navedena građa je preventivno zaštićena i obrađena u računalnoj bazi podataka. Pored toga za posjetitelje je organiziran uz SintArt06 - Duje Jurić: Nevidljiva prisutnost, razgovor s umjetnikom Dujom Jurićem koji je vodila kustosica izložbe Martina Munivrana. U Noći muzeja organizirano je stručno vodstvo za posjetitelje. Zbirku je posjetilo ukupno 54 posjetitelja.



## **Naziv programa: Izložba Jasmine Cibic; Nada čin 1, razgovor s umjetnicom**

- Mjesto: Zbirka Richter
- Autorica izložbe: Jasna Jakšić
- Vrijeme: 2.6.2016 (2.6.2016 – 17.9.2016)

U okviru europskog projekta Performing the Museum u Zbirci Richter održana je izložba Jasmine Cibic, Nada, Čin 1. Riječ je o novom projektu slovenske umjetnice koji proizlazi iz biografije arhitekta i umjetnika Vjenceslava Richtera. Ona nerealizirano Richterovo rješenje jugoslavenskog paviljona za izložbu EXPO 1958. u Bruxellesu preuzima i izgrađuje kao skulpturu koja čini okosnicu njezinog novog kratkog filma - temeljnog elementa izložbe. Rad Jasmine Cibic je performativan i kontekstualno specifičan te obuhvaća širok raspon medija i kazališnih taktika kako bi redefinirao i preispitao postojeće okolnosti i njihovu politiku. Umjetnica se posebno fokusira se na analizu mehanizma koje strukture moći koriste za stvaranje i održavanje spektakla. Prilikom otvorenja izložbe održan je razgovor s umjetnicom.

## **Iz arhiva arhitekta – Moj misaoni prostor**

- Mjesto: Zbirka Richter, Vrhovec 38
- Vrijeme održavanja: 22.12.2016.-20.01.2017.
- Autorica izložbe: Vesna Meštrić
- Suradnici: Tin Pugelnik Stipeč
- Vrsta: studijska

Studijska izložba Iz arhiva arhitekta: Moj misaoni prostor temelji se na neobjavljenoj knjizi Vjenceslava Richtera Moj misaoni prostor - nacrt programa systemske knjige iz 1998. godine, kojom autor prikazuje ključna područja svoga stvaralaštva opisujući istraživačke procese, metode rada i okolnosti u kojima su pojedini umjetnički radovi i arhitektonski projekti realizirani. Unutar širokog područja Richterovih istraživanja, izložbom je stavljen naglasak na stvaralački proces u kojem sistem i program čine osnovu njegova promišljanja, obrazlažući ga u glavnom poglavlju knjige pod nazivom „Likovni sistemi“, u kojem objedinjuje umjetničke cikluse, te arhitektonske i urbanističke projekte.

Na izložbenim panoima, napravljenim šezdesetih i sedamdesetih godina 20. st. i radova iz Zbirke Richter prikazani su najvažniji projekti koji svojom kvalitetom svjedoče o Richterovom impresivnom opusu.

Izložba Iz arhiva arhitekta: Moj misaoni prostor nastavak je tematskog predstavljanja arhivske građe iz Arhiva Vjenceslava Richtera koju je Nada Kareš Richter 2007. godine poklonila Zbirci

Richter i Muzeju suvremene umjetnosti. Ujedno, to je jedna u nizu izložbi kojom ćemo obilježiti stotu godišnjicu rođenja Vjenceslava Richtera. Uz izložbu tiskana je knjiga V. Richtera: Moj misaoni prostor u dvojezičnom izdanju (hrvatskom i engleskom).

- 30.03. – Izložba dječjih radova Kolorplet - o vjerskoj toleranciji i međukulturnom dijalogu, u suradnji sa Knjižnicom Dugave. Uz otvorenje izložbe organizirana je i projekcija filma Djeca raja (organizacija Nada Beroš, Daniela Bilopavlović Bedenik).
- 12.09. – Izložba Lik 2016 s natjecanja učenika osnovnih i srednjih škola iz područja vizualnih umjetnosti i dizajna. Uz otvorenje izložbe odžan je i stručni aktiv profesora likovne kulture (organizacija Daniela Bilopavlović Bedenik).
- 10.12. – Izložba Nedjeljno slikarstvo preko Save – radovi polaznika slikarskog tečaja održanog u sklopu izložbe Sfinga velegrada i Salon de Fleurus (organizacija Nada Beroš, Daniela Bilopavlović Bedenik).

## **10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA**

### **10.1. Tiskovine**

Katalog izložbe

Boris Bućan – Doručak u štampariji / Breakfast at the Printer's, MSU, 2016.

Zagreb, 14.04.2016.-29.05.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

ISBN: 978-953-7615-94-4

Katalog izložbe

Fitting Abstraction: Croatia 1914—2014, MSU, 2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

ISBN: 978-953-7615-92-5

Katalog izložbe

T-HT@MSU.HR, nagrada za hrvatsku suvremenu umjetnost T-HT@msu.hr

Zagreb, 10.03.2016.-26.03.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

ISBN: 978-953-7615-93-2

Deplijan izložbe

Divlji zapad. Neoavangarda iz Wroclawa

Zagreb, 16.06.2016.-15.08.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

ISBN: 978-953-7615-98-7

Katalog izložbe

Goran Fruk Re(de)konstrukcija slike.

Zagreb, 20.12.2016.-10.01.2017.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

ISBN: 978-953-8146-03-9

Deplijan izložbe

Dijagrami vremena – deplijan izložbe Grupe 143

Zagreb, 14.06.2016.-11.07.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

Katalog izložbe

Juliao Sarmiento: Bolje ne može

Zagreb, 15.07.2016.-28.08.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

ISBN: 978-953-7615-96-3

Deplijan izložbe

Atelijer Kožarić: Laboratorij za oživljavanje - Antun Maračić: Doktor i ja

Zagreb, 10.06.2016.-11.07.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

Deplijan izložbe

Q.I. VEDO / Tu vidim. Talijanski umjetnici o održivosti

Zagreb, 21.09.2016.-16.10.2016.

Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti, 2016

Ilustrirana mapa

Nacrti i perspektive 1949 – 1950,

MSU Zagreb 2016.

urednica: Vesna Meštrić

isbn: 978-953-8146-02-2

Vodič

Imam samo pola sata

deplijan, MSU, 2016.

(autorica i urednica Nada Beroš; grafičko oblikovanje: Sanja Kuzmanović)

I've Got Only Thirty Minutes

deplijan, MSU, 2016

(autorica Nada Beroš, prijevod Iva Polak, grafičko oblikovanje: Sanja Kuzmanović)

Knjiga

Is This Really Art? knjiga za djecu; 86 str. autorice Nada Beroš i Hanan El Sayed,

MSU; 2016;

ISBN: 978-953-7615-95-6

Salon De Fleurus / Sfinga velegrada; deplijan/novine; urednica Nada Beroš; grafičko oblikovanje: Sara Pavleković Preiss

## **11. EDUKATIVNA DJELATNOST**

Voditeljica odjela: Nada Beroš, muzejska savjetnica

Kustosica: Daniela Bilopavlović Bedenik

Pripravnica Hana Librenjak 25.04.2016.- 09.12.2016.

### **PEDAGOŠKA DJELATNOST**

Pedagoški odjel MSU-a tijekom 2016. godine, pod vodstvom muzejske savjetnice Nade Beroš, voditeljice Pedagoškog odjela, u timu s kustosicom Pedagoškog odjela Danielom Bilopavlović Bedenik, pripravnicama Hanan El Sayed i Hanom Librenjak, te uz pomoć brojnih suradnika i suradnica realizirao je dvjestotinjak programa, kreativnih radionica, predavanja, susreta s umjetnicima, Zimski kamp, Međunarodni dan obitelji, 21. muzejsku edukativnu akciju EMA; „Mama, kupi mi robota“, edukativne radionice i predavanja uz izložbu „Kako živi narod“, posebne radionice koje su uključile sadržaje građanskog odgoja u problematiku moderne i suvremene umjetnosti te brojna događanja u okviru 7. rođendana MSU-a u suradnji s redovitim i povremenim suradnicama Ivom Čurić, Ivom Miloloža, Krunom Tarle, Svetlanom Patafta, Johnathanom Robertsom, Kosjenkom Laszlo Klemar, Margaretom Vidmar, Sandrom Malenicom, Lanom Landeka, Krešimirom Fijačkom, Ivanom Kunovićem, Tomislavom Zidarićem, Karlom Rakuljić, Unom Pale, Tomislavom Jaguštom, Kristinom Carevom, Anom Mrđen, Tatjanom Liktar Elez, Petrom Bilić Križan, Mirandom Herceg, Hrvojem Spudićem i Svenom Sorićem.

Pripremili smo posebne programe uz zimske, proljetne i ljetne praznike, te organizirali brojna vodstva za publiku, ali i internu edukaciju, uz stalni postav i izložbe u prostoru povremenih izložbi. Odjel je realizirao i niz posebnih događanja i izložaba u suradnji s drugim partnerima (Djeca susreću umjetnost u suradnji s istoimenom udrugom; Mobilni muzej u suradnji sa zagrebačkim klinikama za pedijatriju i domovima umirovljenika; Dom za starije osobe Sv. Ana; Hrvatski savez Dodir, Volonterskim centrom Zagreb i Hrvatskim Crvenim križom; Centrom za mirovne studije (izložba „Ljudi“ i donatorka večer Okus doma – Okus svijeta) suradnja s Likovnom akademijom Zagreb, odsjek Metodika likovne kulture – Sonja Vuk; Suradnja s Akademijom dramskih umjetnosti Zagreb (Iva Prosoli), Udrugom Praktikum (Melita Omeragić) i brojnim dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama. Odjel je u pojedinim edukativnim programima surađivao i s posebnim zbirkama kojima upravlja MSU, Zbirkom Richter i Arhivom Tošo Dabac.

Posebno je uspješna bila suradnja Pedagoškog odjela s koordinatoricom edukativno-performativnog programa, Kosjenkom Laszlo Klemar i Umjetničkom organizacijom Otvoreni

likovni pogon, uz izložbu „Kako živi narod – izvještaj o pasivnosti, poučna izložba u osam cjelina“, od 8. 9. do 21. 10. 2016., autorice Kristine Leko i suradnika, u čijim je posebnim vodstvima i predavanjima sudjelovalo oko 3000 srednjoškolaca, a među njima su po prvi put bili uključeni i svi učenici Policijske akademije iz Zagreba.

Znatno boljoj posjećenosti stalnog postava u jesenskom i zimskom razdoblju, podjednako školskih grupa, posjetitelja i turista pridonijelo je i osmišljavanje i kontinuirano provođenje edukativnih programa uz dvije izložbe u stalnom postavu: „Salon de Fleurus“ (u suradnji s ICI, New York), koordinatori Nada Beroš i Tihomir Milovac, i „Sfinga velegrada, vrhunska djela modernizma između dva rata iz zbirki MSU-a“ (vodstva, razgovori, radionice, predavanja, tečaj crtanja i slikanja).

Većoj vidljivosti rada Pedagoškog odjela MSU-a pridonosilo je redovito obavještavanja na muzejskim stranicama i društvenim mrežama ([www.msu.hr](http://www.msu.hr) i [www.facebook.com/MSUZagreb/Facebook](https://www.facebook.com/MSUZagreb/Facebook)) u suradnji s PR odjelom MSU-a (Jadranka Pintarić i Sonja Barbarić), kao i redovito ažuriranje vijesti i informacija o događanjima Pedagoškog odjela na [www.muzejski-portal.hrmud.hr](http://www.muzejski-portal.hrmud.hr) (Hanan El Sayed i Hana Librenjak).

Pedagoški odjel tijekom 2016. redovito je izrađivao i obrađivao upitnike za posjetitelje uz povremene izložbe i stalni postav te uz pojedine programe, posebice za radionice za djecu i tečajeve crtanja i slikanja za odrasle (Hana Librenjak).

### **11.1. Vodstva**

- 57 besplatnih kreativnih radionica za djecu od 6 do 14 godina
- 177 vodstva za grupe do 30 sudionika (ukupno 4361 evidentiranih posjetitelja u grupama sa stručnim vodstvom), 2216 posjetitelja u programu vodstava na izložbi Kristine Leko „Kako živi narod“, te redovita svakodnevna vodstva po stalnom postavu i povremenim izložbama za građanstvo u grupama od 5 do 15 sudionika.
- Terenska nastava održavana u sklopu povremenih izložbi i stalnog postava

Osmišljen je i započet novi ciklus radionica za adolescente pod nazivom Neću u kalup, a radionice su održane za učenike osnovne škole Josip Račić, 31.5. u MSU. Održane su i dvije radionice za dječji vrtić Ciciban, na temu Tangrama, 17.5. 2016.

Osmišljeno je tematsko vodstvo „Imam samo pola sata“ sa najvažnijih 10 djela iz stalnog postava.

Za vrijeme proljetnih školskih praznika, Pedagoški je odjel svakim danom od utorka 22.3. do petka 25.3. organizirao besplatne radionice za osnovnoškolce pod nazivom Proljetni odmor: Igre prije tableta (Podmetni magarca na pozornicu voditeljica radionice: Hana Librenjak Sudjelovalo: 12 djece; Postani sam pisac i crtač svoje priče; Voditeljica: Karla Rakuljić; Sudjelovalo: 12 djece; Pogodi tko sam, Voditeljica: Daniela Bilopavlović Bedenik; Sudjelovalo: 10 djece Ni šah ni mlin; Voditeljica: Nada Beroš; Sudjelovalo: 6 djece).

Pedagoški odjel MSU-a organizirao je od 18.4. do 18.5.2016. u okviru 21. Edukativne muzejske akcije „Klik na kulturni krajolik“ 5 radionica iz područja robotike u suradnji s Hrvatskim robotičkim savezom i studentima FER-a. U programu u MSU-u pod nazivom: Mama kupi mi robota EMA radionice sudjelovalo je 1120 posjetitelja, a 250 je sudjelovalo u radionicama i prezentacijama.

Održano je 6 posebno osmišljenih tematskih radionica koje su problematiku predloženu u okviru građanskog odgoja izvele na primjerima s izložbe Sfinga velegrada za Osnovne škole iz Đurđevca i Križevaca Nada Beroš, Daniela Bilopavlović, Kosjenka Laszlo Klemar i Hanan El Sayed. Ostvarena je suradnja i edukacija mladih suradnika iz Instituta za društvena istraživanja Zagreb na pripremi radionica građanskog odgoja.

U 2016. Pedagoški odjel MSU-a nastavio je s redovitim programima koji uključuju socijalno osjetljive skupine, etničke manjine te osobe s invaliditetom. Organizirali smo izložbe, posebne događaje, radionice i vodstva.

U sklopu izložbe Marije Novaković: Sjećanja jedne pijanistice u MSU galeriji organizirali smo 10 besplatnih vodstva za publiku (Žarka Vujić) te predavanja.

Omogućili smo besplatan posjet izložbama i drugim programima uz stručno vodstvo kustosa sljedećim skupinama:

- 29.01. – Centar za autizam (8), stručno vodstvo po stalnom postavu (Nada Beroš)
- 03.02. - Dnevna bolnica Klinike za psihijatriju KBC Rebro (15), stručno vodstvo po izložbi Marije Novaković (Žarka Vujić)

- 05.02. - Odjel za rehabilitaciju u zajednici, Podsused, Klinika za psihijatriju Vrapče (12), stručno vodstvo po izložbi Marije Novaković (Daniela Bilopavlović Bedenik)
- 10.02. - Dnevna bolnice Klinike za psihijatriju KBC Rebro (15), stručno vodstvo po izložbi Marije Novaković (Žarka Vujić)
- 12.02. - Dnevna bolnice Klinike za psihijatriju KBC Rebro (15), stručno vodstvo po izložbi Marije Novaković (Leila Topić)
- 19.02. - Centar za ženske studije (15), stručno vodstvo po izložbi Marije Novaković (Žarka Vujić)
- 05.03. - Centar za mladež Zaprešić, stručno vodstvo po stalnom postavu (Nada Beroš)
- 20.04. - Klinika za psihijatriju Vrapče, Zavod za psihotične poremećaje - Dnevna bolnica (vodstvo po stalnom postavu – Hana Librenjak, 15 posjetitelja)
- 22.04. - KBC Rebro, Dnevna bolnica Klinika za psihijatriju (vodstvo po stalnom postavu – Ivana Janković, 10 posjetitelja)
- 10.05. - Udruga slijepih Koprivničko Križevačke Županije (taktilno vodstvo po stalnom postavu – Nada Beroš, Daniela Bilopavlović Bedenik, 50 posjetitelja)
- 11.05. - Dnevna bolnica Klinike za psihijatriju, KB Dubrava (vodstvo po izložbi Borisa Bućana – Hana Librenjak, 30 posjetitelja)
- 11.05. - Dnevna bolnica Klinike za psihijatriju, KBC Rebro (vodstvo po izložbi Borisa Bućana – Sara Dukić, 13 posjetitelja)
- 13.05. - Dnevna bolnica Vrapče (vodstvo po izložbi Borisa Bućana – Marta Banić, 20 posjetitelja)
- 18.05. - Dnevna bolnica Klinike za psihijatriju KBC Rebro (vodstvo po izložbi Borisa Bućana – Sara Dukić, 15 posjetitelja)
- 21.05. - Klub za mlade - Udruga Zamisli - osobe s invaliditetom (vodstvo po stalnom postavu – Sara Dukić, 10 posjetitelja)
- 27.05. - OŠ Poliklinike SUVAG, Izložba Borisa Bućana – terenska nastava, 10 posjetitelja
- 29.05. – Tražitelji azila iz prihvatilišta Porin (vodstvo po stalnom postavu – Hana Librenjak, 20 posjetitelja)
- 03.08. - Dnevna bolnica klinike za psihijatriju Sv. Ivan – vodstvo po stalnom postavu Zbirke u pokretu (20 posjetitelja, vodstvo: Hana Librenjak)
- 24.08. - Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan - vodstvo po stalnom postavu Zbirke u pokretu (15 posjetitelja, vodstvo: Hana Librenjak)



- 07.09. - Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan - vodstvo po stalnom postavu Zbirke u pokretu (10 posjetitelja, vodstvo: Hana Librenjak)
- 22.09. - KBC Sestara Milosrdnica – vodstvo po izložbi Kako živi narod (18 posjetitelja, vodstvo: Kristina Leko)
- 15.10. - Sindikat umirovljenika Hrvatske (vodstvo po izložbi Kristine Leko „Kako živi narod“ - Kosjenka Laszlo Klemar)
- 19.10. - Sindikat umirovljenika Hrvatske (vodstvo po izložbi Kristine Leko „Kako živi narod“ - Kosjenka Laszlo Klemar)
- 20.10. - Udruga slijepih Zagreb (vodstvo po izložbi Kristine Leko „Kako živi narod“ - Kosjenka Laszlo Klemar i Daniela Bilopavlović Bedenik)
- 16.11. - Psihijatrijska bolnica "Sveti Ivan" (vodstvo po izložbi Toše Dabca - Daniela Bilopavlović Bedenik)

## **11.2. Predavanja**

Kristina Bonjeković Stojković

Predavanja uz izložbu plakata Doručak u štampariji Borisa Bućana:

Predavanje jednog od vodećih svjetskih kritičara dizajna Ricka Poynora. Taj ugledni britanski pisac, predavač i kustos na predavanju je ponudio pogled stručnjaka koji „izvana“ gleda na razvoj Bućanovih ranih radova te je njegov opus smjestio u širi međunarodni kontekst.

Dizajner i teoretičar dizajna i kulture Dejan Kršić održao je predavanje o povijesti plakata na teritoriju Hrvatske od početaka do 90-ih godina 20. stoljeća, osvrćući se na nekoliko ključnih aspekata Bućanove produkcije plakata.

U sklopu izložbe dizajner i pisac Bojan Krištofić održao je tematsko vodstvo kroz izložbu razgovarajući s publikom o pojedinim plakatima; od Galerije SC-a i Galerije suvremene umjetnosti do Hrvatskog narodnog kazališta i MSU-a, od konceptualnog izraza u duhu Nove umjetničke prakse do raskošnog vizualnog jezika na tragu pop i op-arta.

### **PREDAVANJA IZVAN MSU-A:**

- 11.3. 2016. Muzej se ne bavi predmetima, izlaganje i radionica (Nada Beroš i Hana Librenjak) u okviru seminara “Evaluacija u muzejima”; organizacija: Katedra za muzeologiju Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva.

- 29.9.2016. Izlaganje „Inkluzivno/integracijske radionice i prilagođeni programi u MSU“ u sklopu 9. skupa muzejskih pedagoga Hrvatske (Daniela Bilopavlović Bedenik)
- 28.11. 2016. Promocija edukativne publikacije „Radna bilježnica Vlaho Bukovac“, autorice Maris Stanović, Kuća Bukovac, Cavtat (Nada Beroš)

### **PREDAVANJA U MSU**

- 01.09.2016. Presentacija programa Djeca susreću umjetnost, Školica (Daniela Bilopavlović Bedenik)

### **11.3. Radionice i igraonice**

#### **RADIONICE U MSU (za tzv. ranjive društvene skupine)**

- 27.02. – inkluzivna radionica povodom Međunarodnog dana sindroma Down (sa članovima Udruge Down) – Fantastični svijet autsajdera (10), voditeljica Margareta Vidmar, organizacija Daniela Bilopavlović Bedenik
- 17.03. – radionica Uskrsni slatkiš (15), voditeljica Petra Bilić Križan, organizacija Daniela Bilopavlović Bedenik – Centar za rehabilitaciju Zagreb – Slobostina (djeca se intelektualnim i motoričkim poteškoćama)
- 21.05. – inkluzivna radionica Žar ptica i njezino jato (7), voditeljica radionice Kruna Tarle, asistentica Hana Librenjak
- 28.05. – inkluzivno/integracijska radionica Predstava po plakatu (14), voditeljica radionice Kruna Tarle, asistentica Nada Beroš. Na radionici su sudjelovali tražitelji azila, izbjeglice iz Irana, Afganistana i Sirije (djeca i odrasli), smješteni u prihvatilište Porin.
- 04.06. – inkluzivno/integracijska radionica na engleskom jeziku Ostavite trag (13), voditelj Jonathan A. Roberts, asistentica Nada Beroš. Na radionici su sudjelovali tražitelji azila, izbjeglice iz Irana, Afganistana i Sirije (djeca i odrasli), smješteni u prihvatilište Porin.
- 18.06. – inkluzivno/ integracijska radionica na engleskom jeziku Slikanje unatrag (15), voditelj Jonathan A. Roberts, asistentica Daniela Bilopavlović Bedenik. Na radionici su sudjelovala djeca - izbjeglice iz Irana, Afganistana i Kosova smješteni u prihvatilište Porin.
- 06.10. - Crveni križ Novi Zagreb i Centar za rehabilitaciju - radionica za osobe s invaliditetom (17), vodstvo i radionica uz izložbu Kristine Leko „Kako živi narod“, voditeljica: Kosjenka Laszlo Klemar

- 10.10.-15.10. – radionice sa grupom Škart u Domu za starije i nemoćne Sv. Ana (10). Po završetku radionice postavljena je izložba radova u sklopu stalnog postava Zbirke u pokretu.
- 26.11. – inkluzivna obiteljska radionica „Taktilni crtež“ - senzibiliziranje javnosti za potrebe i mogućnosti slijepih osoba (10). Voditeljica: Tanja Parlov, prof. likovne kulture, likovna pedagoginja u Centru za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, asistentica: Daniela Bilopavlović Bedenik.
- 02.12. – u povodu Međunarodnog dana osoba s invaliditetom – predavanje, vodstvo i edukativno/iskustvena radionica „Vidjeti drugačije“ u suradnji sa OŠ Zapruđe (60). Voditelji: Margareta Vidmar i Dražen Viljušić (Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži Mali dom), Daniela Bilopavlović Bedenik.
- 21.12. – radionica i interaktivno vodstvo po stalnom postavu za djecu s motoričkim poteškoćama iz Centra za odgoj i obrazovanje Goljak (17). Voditeljica: Kosjenka Laszlo Klemar

U suradnji s partnerom MSU-a Sedmi kontinet, odjel je od 1.1. do 30.6.2016. organizirao stručna vodstva po Zbirkama u pokretu pod nazivom Zar je to umjetnost i Igra za lijevo i desno oko za projekt Djeca susreću umjetnost u kojem je ukupno sudjelovalo 4.626 učenika.

U jesenskom ciklusu u programu Djeca susreću umjetnost ukupno je sudjelovalo 6.100 učenika.

U suradnji s Teatrom Puna kuća i voditeljicom Svetlanom Patafta ponedjeljkom redovito su održavani programi Puna kuća priča u MSU, te jednom mjesečno Obiteljsko razigravanje.

#### **Od 1.1.2016. do 31.12.2016. Pedagoški odjel organizirao je:**

- Aktualno u stalnom postavu, 04.05.16., Tonko Maroević o radovima Josipa Stošića,, 15 posjetitelja
- Aktualno u stalnom postavu, 01.06.16., Vesna Meštrić o Richterovoj skulpturi "Nada",, 10 posjetitelja
- Ciklus radionica za djecu, 04.07. – 08.07.16., Ljetni kamp, Hanan El Sayed, 28 posjetitelja
- Ciklus radionica za djecu, 04.-08.01., Zimski kamp,, 31 posjetitelja
- Događaj, 03.12.16., uz Međunarodni dan osoba s invaliditetom – performans „On display“ izveden je u predvorju MSU-a. Svi izvođači uključeni u performans osobe su s invaliditetom. Projekt „ON DISPLAY“ je izložba, modna revija osoba s invaliditetom

koja se u isto vrijeme (3. prosinca) odvija u više od 20 svjetskih metropola,, 120 posjetitelja

- Događaj, 10.12.16., predstavljanje humanitarnog projekta „Zmaj Anđelko pomaže djeci“ i promocija slikovnice „Zmaj Anđelko i dugački rep“ i priredba, Daniela Bilopavlović Bedenik, 300 posjetitelja
- edukativno/iskustvena radionica i vodstvo, 02.12.16., „Vidjeti drugačije“ u suradnji sa OŠ Zapruđe – povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, Margareta Vidmar, Dražen Viljušić, Daniela Bilopavlović Bedenik, 60 posjetitelja
- Inkluzivna obiteljska radionica, 26.11.16., Taktilni crtež, Tanja Parlov, 10 posjetitelja
- Inkluzivna tiskarska radionica, 04.06.16., Ostavite trag, Johnathan Roberts, 13 posjetitelja
- Izložba, 19.04.16., Otvorenje izložbe GraviTrain 21. edukativne muzejske akcije - Klik na kulturni krajolik,, 45 posjetitelja
- Izložba Daga Oršića i donatorska večer, 02.09.16., Okus doma - okus svijeta,, 250 posjetitelja
- Izložba dječjih radova, 30.03.16., KoloRplet (suradnja s Knjižnicom Dugave i OŠ Dugave i Fran Galović),, 145 posjetitelja posjetitelja
- Izložba dječjih radova, 12.09.16., LIK 2016 – izložba (otvorenje), Daniela Bilopavlović Bedenik, 60 posjetitelja posjetitelja
- Izložba dječjih radova, 14.5., Igračke za sutra,, 200 posjetitelja posjetitelja
- jesenski ciklus programa Djeca susreću umjetnost, 04.10.-14.12.2016., Djeca susreću umjetnost u suradnji s istoimenom udrugom,, 6.100 posjetitelja posjetitelja
- Kreativna inkluzivna radionica za djecu, 28.05.16., Predstava po plakatu (djeca azilanata iz Hotela Porin), Kruna Tarle, 18 posjetitelja posjetitelja
- Kreativna obiteljska radionica, 12.03.16., Obiteljsko razigravanje, Svetlana Patafta, 23 posjetitelja posjetitelja
- Kreativna obiteljska radionica, 02.04.16., Obiteljsko razigravanje, Svetlana Patafta, 12 posjetitelja posjetitelja
- Kreativna obiteljska radionica, 17.09.16., Obiteljsko razigravanje, Svetlana Patafta, 12 posjetitelja posjetitelja
- Kreativna obiteljska radionica, 15.10.16., Obiteljsko razigravanje, Svetlana Patafta, 13 posjetitelja posjetitelja
- Kreativna obiteljska radionica, 12.11.16., Obiteljsko razigravanje, Svetlana Patafta, 19 posjetitelja

- Kreativna obiteljska radionica, 10.12.16., Obiteljsko razigravanje, Svetlana Patafta, 18 posjetitelja
- Kreativna radionica, 12.03.16., Novo lice blagdana, Iva Čurić, 6 posjetitelja
- Kreativna radionica tiska za mlade, 29.05.16., Što ostaje nakon plakata?, Hrvoje Spudić, Sven Sorić, 14 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 24.02.15., Mobilni muzej: Mozaici, Johnathan Roberts, 12 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 09.01.16., Granice prostora, Tatjana Liktar Elez i Ana Mrđen, 20 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 16.01.16., Mašta je važnija do znanja, Nada Beroš, 7 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 23.01.16., Granice prostora, Kristina Careva i Ana Mrđen, 10 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 30.01.16., Ima li arhitekture na pozornici, Kruna Tarle, 5 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 06.02.16., Kako se mijenjaju granice prostora, Kristina Careva i Tatjana Liktar Elez, 8 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 13.02.16., Granice prostora, Tatjana Liktar Elez i Ana Mrđen, 14 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 06.03.16., Tošo Dabac na moj način, Hanan El Sayed, 11 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 09.04.16., Velika muzejska pljačka, 14 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 23.04.16., Roboti iz galaksije Hrelić, Tomislav Zidar, 20 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 30.04.16., Elektrizirajmo legiće, Ivan Kunović, 18 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 07.05.16., Životinjsko carstvo Borisa Bućana, Margareta Vidmar, Nada Beroš, 11 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 07.05.16., Elektrizirajmo legiće, Tomislav Jaguš, 13 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 30.07.16., Neobična tijela, Hana Librenjak, 7 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 20.08.16., Kako naslikati zbrajanje i oduzimanje, Karla Rakuljić, 4 posjetitelja

- Kreativna radionica za djecu, 27.08.16., Vodene slike, Nada Beroš, 6 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 22.10.16., Znakovito, Miranda Herceg, 6 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 05.11.16., El Guitare - neobične Picassove gitare, Kosjenka Laszlo Klemar, 15 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu, 19.11.16., Slikanje ušima, Jonathan A. Roberts, 16 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu – Proljetni odmor, 23.02.16., Postani sam pisac i crtač svoje priče, Karla Rakuljić, 12 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu – Proljetni odmor, 22.03.16., Podmetni magarce na pozornicu, Hana Librenjak, 12 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu – Proljetni odmor, 25.03.16., Ni šah ni mlin, Nada Beroš, 6 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu – Proljetni odmor, 26.03.16., Pogodi tko sam, Daniela Bilopavlović Bedenik, 10 posjetitelja
- Kreativna radionica za djecu u sklopu Dana Središća, 17.09.16., Najbolji susjedi, Karla Rakuljić, 8 posjetitelja
- Kreativna radionica za mlade, 05.02.16., Ruka drvo oblikuje, Hanan El Sayed, 18 posjetitelja
- Kreativna radionica za mlade, 14.10.16., Građanski odgoj (u okviru izložbe K. Leko – Kako živi narod), Kosjenka Laszlo Klemar, 30 posjetitelja
- Kreativna radionica za odrasle, 14.02.16., Donesi svoje srce, Petra Bilić Križan, 14 posjetitelja
- Kreativna radionica za odrasle, 11.06.16., Bijelo pismo, Kruna Tarle, 7 posjetitelja
- Kreativna radionica za odrasle, 16.09.16., Spontani crtež, Nada Beroš, 60 posjetitelja
- Kreativna radionica za odrasle i djecu, 18.06.16., Slikanje unatrag, Johnathan Roberts, 15 posjetitelja
- Kreativna radionica za osobe oštećena sluha, 24.09.16., Ostati ili otići (u okviru izložbe K. Leko – Kako živi narod), Kosjenka Laszlo Klemar, 15 posjetitelja
- Kreativna radionica za starije osobe, 01.10.16., Vrijednost rada – nekad i danas (u okviru izložbe K. Leko – Kako živi narod), Kosjenka Laszlo Klemar, 15 posjetitelja
- Manifestacija uz Međunarodni dan obitelji, 14.05.16., Obiteljsko druženje u MSU,, 608 posjetitelja

- Performing the museum – radionica, 10.-15.10.16., Radionice su održane u Domu za starije i nemoćne osobe Sv. Ana u suradnji sa grupom Škart (5 radionica),, 15 posjetitelja
- Predavanje, 22.02.16., Đurđa Otržan: Prikaz ljudskog tijela kroz povijest,, 46 posjetitelja
- Predavanje, 05.10.16., Prvi muzej moderne umjetnosti - Salon de Fleurus, Nada Beroš, 20 posjetitelja
- Predavanje, 15.10.16., Proizvodnje krize, prakse i strategije preživljavanja (u okviru izložbe K. Leko – Kako živi narod), Tihana Rubić, 15 posjetitelja
- Predavanje, 22.10.16., Novi ljudi za novu umjetnost, Petar Prelog, 20 posjetitelja
- Predavanje, 19.11.16., Međaš pod travom – predavanje u sklopu izložbe Sfinga velegrada, Tonko Maroević, 20 posjetitelja
- Predstavljanje, 18.04.16., Predstavljanje interaktivnog DVD-a U STIHU I RIMI O STOLJETNOJ DAVNINI,, 150 posjetitelja
- Priredba, 09.01.16., Završna priredba Zimskog kampa,, 150 posjetitelja
- Proljetni ciklus programa Djeca susreću umjetnost,, Djeca susreću umjetnost u suradnji s istoimenom udrugom,, 4.626 posjetitelja
- Razgovor, 25.02.16., Razgovor s pjesnikom i umjetnikom Danom Boehlom,, 12 posjetitelja
- stručna vodstva, 08.09.-21.10., posjetitelja
- „Kako živi narod“, Kosjenka Laszlo Klemar, Kristina Leko i tim od 21 vodiča, 2216 posjetitelja
- Susret s umjetnikom, 06.04.16., Susret s umjetnicom Ivanom Dražić Selmani,, 12 posjetitelja
- Tematska šetnja, 29.05.16., Tematska šetnja Bojana Krištofića po izložbi Borisa bućana,, 70 posjetitelja
- Završna izložba i prezentacija Ljetnog kampa, 09.07.16., Ljetni kamp,, 110 posjetitelja

#### **11.4. Ostalo**

##### **Program MOBILNI MUZEJ:**

Tim Edukacije MSU-a nastavio je s posjetama dječjim odjelima zagrebačkih bolnica, te posjetama starijim sugrađanima u lokalnoj zajednici. Tijekom posjeta Mobilnog muzeja MSU-a održana je prezentacija o izložbama MSU-a te kreativne radionice.

- 24.02. – Zavod za onkologiju klinike za dječje bolesti – radionica pod vodstvom akademskog slikara Jonathana Robertsa (12) – 600 kn
- 12.03. – Uskršnja radionica u lokalnoj zajednici (Središće) pod vodstvom umjetnice Ive Ćurić (7) – 500 kn
- 16.03. – Klinika za dječje bolesti u Klaićevoj – radionica pod vodstvom umjetnice i likovne terapeutkinje Margarete Vidmar (8) – 600 kn
- 30.11. – Radionica „Zmaj Anđelko i dugački rep“ u Zavodu za onkologiju i hematologiju – Klinika za dječje bolesti Zagreb. Održana je likovna radionica na kojoj su djeci podijeljene slikovnice „Zmaj Anđelko i dugački rep“ (uz humanitarni projekt „Zmaj Anđelko pomaže djeci“), voditeljica: Daniela Bilopavlović Bedenik (500,00 kn)

## **POSEBNI PROGRAMI**

Od 13.11.2016. - 4.12.2016. uz izložbu „Salon de Fleurus“ i „Sfinga velegrada“ održan je slikarski tečaj pod vodstvom akademskog slikara Hrvoja Mitrova. Na tečaju je sudjelovalo 26 osoba. Po završetku tečaja otvorena je izložba u prostoru Školice.

## **DOGAĐANJA**

- Povodom Međunarodnog dana obitelji, 14. svibnja održano je MSU Obiteljsko društvo u sklopu kojeg je održano nekoliko kreativnih radionica, nastup dječjeg zbora, čitanje priča, otvorenje izložbe dječjih radova... Događanje je posjetilo 608 posjetitelja.
- 25.11. – donatorska večera Crvenog križa. Na večeri je bilo oko 250 osoba. Koordinacija programa: Nada Beroš
- 03.12. – uz Međunarodni dan osoba s invaliditetom – performans „On display“ izveden je u predvorju MSU-a. Svi izvođači uključeni u performans osobe su s invaliditetom. Projekt „ON DISPLAY“ je izložba, modna revija osoba s invaliditetom koja se u isto vrijeme (3. prosinca) odvija u više od 20 svjetskih metropola (Jeruzalem, Lima, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Albuquerque, Austin, Hobart, Miami, Denver, Montreal, Milwaukee, Ženeva, Bruxelles, London, Chicago, Buenos Aires, Boston, Monteroni, Los Angeles, Toronto, Valencia i San Francisco). ON DISPLAY osmislila je poznata američka koreografkinja i plesačica Heidi Latsky. Performansu je prisustvovalo 120 ljudi. Koordinacija i organizacija programa: Daniela Bilopavlović Bedenik
- U povodu 7. rođendana MSU-a 10.12. – predstavljanje humanitarnog projekta „Zmaj Anđelko pomaže djeci“ i promocija slikovnice „Zmaj Anđelko i dugački rep“ autora Gorana Čučkovića. Svrha projekta je darovati slikovnice za djecu pacijente u bolnicama diljem RH,



djecu slabijeg imovinskog stanja, te djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Na događanju su se prikupljale donacije za tisak buduće slikovnice “Kornjačica Rita”. Uz promociju I predstavljanje projekta održan je program za djecu (lutkarska predstava, nastup dječjeg zbora). Koordinacija i organizacija programa: Daniela Bilopavlović Bedenik. Događanje je posjetilo 300 posjetitelja.

## **ZBIRKA RICHTER**

### **Naziv projekta: Zbirka Richter – Edukativni programi za 2016**

Kustos projekta: Vesna Meštrić, voditeljica projekta

Suradnja: Lana Gospodnetić, Ksenija Filipović, Marina Jurišić, Verena Jakuš, Ivana Market, Centar za kulturu i film August Cesarec, Knjižnica Vladimir Nazor, Društvo arhitekata Zagreb, različite osnovne škole, Tekstilno tehnološki fakultet, Akademija likovnih umjetnosti.

Vrijeme održavanja: 1.1.2016. – 31.12.2016.

Mjesto održavanja: Zbirka Richter, Centar za kulturu i film August Cesarec, Knjižnica Vladimir Nazor, Klinički bolnički centar Rebro – dječji odjel, Psihijatarska bolnica za djecu, dječji vrtići

Vrsta programa: Edukativno pedagoška djelatnost

### **1. Edukativni programi, pedagoške radionice i likovne radionice**

Voditeljica programa: Vesna Meštrić

Zbirka Richter je redovito otvorena za javnost srijedom i subotom od 11 do 16 sati, a za posjetitelje je osigurano stručno vodstvo. U 2016. prema planu održano je niz aktivnosti: kreativne radionice za djecu, seminarska nastava za studente, razgovor s umjetnikom Dujom Jurićem, zatim razgovor s slovenskom umjetnicom Jasminom Cibic, a u suradnji sa Pogonom održan je performans rumunjskog umjetnika Jean-Lorin Steriana, Lorgennale. U edukativnim programima Zbirke Richter sudjelovalo je ukupno 622 posjetitelja.

### **Naziv programa: Idemo na Vrhovec**

Mjesto: Zbirka Richter

Vrijeme: ožujak – prosinac, subota

Autorice radionica: Ksenija Filipović, Lana Gospodnetić

Suradnici: Marina Jurišić, Jelena Glumac, Lena Disopra, Tin Pugelnik Stipeč

U okviru programa „Idemo na Vrhovec“ u svibnju i lipnju održano je ukupno šest radionice u ciklusu Idemo na Vrhovec, za djecu predškolskog i školskog uzrasta. Ovim radionicama poticano je kreativno izražavanje u različitim slikarskim tehnikama, a održavane su u

edukativnom prostoru Zbirke Richter i u parku skulptura. Radionice su održavane subotom od 11 do 13 sati i ukupno je sudjelovalo 57 djece.

**Naziv programa: 21. edukativna muzejska akcija, KLIK na kulturni krajolik: Eksperimentalni Atelje 2016.**

Mjesto: Zbirka Richter, Knjižnica Vladimir Nazor, OŠ Pavleka Miškine, OŠ Petra Zrinskog, OŠ Medvedgrad i OŠ Otona Ivekovića

Vrijeme: 4. travnja – 18. svibnja 2016.

Autorice radionica: Udruga Artemida, Ivana Market

Suradnici: Jelena Glumac, Lena Disopra, Tin Pugelnik Stipeč

Ukupan broj radionica: 32 (21 radionica u osnovnim školama; 9 u Zbirci Richter; 2 u Knjižnici Vladimira)

KLIK na kulturni krajolik – 21. edukativna muzejska akcija – potaknula nas je i ove godine na suradnju uz edukativni projekt za djecu i mlade pod nazivom Eksperimentalni Atelje 2016.

Riječ je o projektu inspiriranom umjetničkim pokretom EXAT 51 (Eksperimentalni atelje osnovan 1951. godine), koji se zalagao za ravnopravnost i sintezu svih područja likovnih umjetnosti s naglaskom na eksperimentalan, kreativan i istraživački pristup radu.

Inspirirani vrhunskim umjetničkim djelima, eksperimentiranjima i istraživanjima Vjenceslava Richtera, ove godine pokrenuli smo edukativni projekt pod nazivom Eksperimentalni Atelje 2016. koji se sastojao od niza likovnih radionica namijenjenih učenicima viših razreda osnovnih škola.

U likovnim radionicama sudjelovalo je oko 400 učenika osnovnih škola s područja Črnomerca: OŠ Pavleka Miškine, OŠ Petra Zrinskog, OŠ Medvedgrad i OŠ Otona Ivekovića, a radionice su se održavale na više lokacija na području Črnomerca. Dio radionica održan je u Zbirci Richter, zatim u školama i Knjižnici Vladimira Nazora.

Likovne radionice održane u prostoru Zbirke Richter omogućile su polaznicima doživljaj prostora u kojem je umjetnik stvarao te su omogućile doticaj s originalnim radovima s pomoću kojih su polaznici mogli upoznati osnovne postulate i karakter Richterova stvaralaštva, zakonitosti arhitekture, osnove slikarstva, crteža, skulpture. Nadahnuti Richterovim ciklusima, eksperimentiranjima i istraživanjima na području likovnosti te povezivanjima različitih likovnih područja, počeli smo i sami istraživati i eksperimentirati s različitim materijalima.

Eksperimentirajući s materijalima došli smo do zanimljivih rješenja su prikazana na izložbi radova 18. 5. 2016. u Zbirci Richter i na frekventnim točkama kvarta Čnomerec koje na karti kulturnog krajolika zapadnoga dijela grada čine veliko slovo R.

Nadalje izložbe su održane na slijedećim lokacijama: 18. 5. – 18. 6. 2016. - Zbirka Richter, Vrhovec 38; 18. 5. – 8. 7. 2016. - Izlog Mjesnog odbora Jelenovac i Mjesnog odbora Šestinski dol - Vrhovec, Ilica 181; 18. 5. – 2. 6. 2016. - Izlog knjižnice Vladimira Nazora, Vodovodna ulica 13; 18. 5. – 18. 7. 2016. - Općina Čnomerec, Trg Francuske Republike 15, 1. i 2. kat; 18. 5. – 8. 7. 2016. - Izlog Udruge Vojne policije iz Domovinskog rata, Ilica 188

Glavni cilj ove akcije bio je skrenuti pozornost javnosti na naše djelovanje, uljepšati kvart te pozvati građane na umjetnički aktivizam i stvaranje, ali i posjet Zbirci Richter. Uz projekt objavljen je deplijan u nakladi 100 kom.

### **Naziv programa: Umjetnost i djeca**

Mjesto: Dječji vrtić Špansko i Zbirka Richter

Vrijeme: siječanj – svibanj (izložba dječjih radova u Parku skulptura 21.5.2016.), rujan-prosinac

Autorica projekta: Lana Gospodnetić

Suradnici: Jelena Glumac, Lena Disopra

Umjetnost i djeca novi je edukativni projekt posebno prilagođen djeci u vrtićima u dobi od tri do četiri godine kojemu je cilj potaknuti i razvijati zanimanje djece za likovnu umjetnost te poticati njihovo kreativno izražavanje. Jedan od ciljeva projekta je predstavljanje likovnog stvaralaštva V. Richtera čiji su radovi djeci zasigurno i bili poticaj i inspiracija.

Od siječnja do svibnja sadržaj redovnog programa mlađe vrtićke skupine „Loptice” dječjeg vrtića Špansko bio je obogaćen svakodnevnim likovnim aktivnostima koje su se temeljile na likovnom stvaralaštvu V. Richtera. Tako su djeca tijekom prvog dijela godine na neposredan način istraživala i antologijska djela Vjeceslava Richtera iz ciklusa Sistemsko slikarstvo, Sistemsko grafika, Sistemsko skulptura, Plavi cvijet, Gravitacijski crtež i Milenijska rozeta.

Rezultate likovnih aktivnosti, a riječ je o dječjim radovima, prikazali smo na jednodnevnoj izložbi u parku skulptura Zbirke Richter. U ovom projektu sudjelovalo je 24 djece iz mlađe vrtićke skupine „Loptice“. Edukativni projekt Umjetnost i djeca osmišljen je u suradnji dječjeg vrtića Špansko i Zbirke Richter.

Od rujna do prosinca nastavljeno u okviru redovnog programa vrtićke skupine „Loptice” a tematski su djeca usmjeravana i upoznavana sa scenografijama. Na prigodnoj božićnoj priredbi prikazani su dječji radovi i predstava.

## **MUZEJSKI PORTAL**

Uređivanje i ažuriranje Muzejskog portal (Hana Librenjak)

## **12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)**

Voditeljica: Jadranka Pintarić

Suradnica Sonja Barbarić

Prva i najvažnija zadaća odnosa s javnošću jest pratiti program Muzeja – komunicirati ga medijima i korisnicima, stvarati informacije za medije.

### **Svakodnevno ili prema potrebi radi:**

prikupljanje, istraživanje i priprema informacija o zbivanjima, pripremanje, pisanje i slanje tekstova za objavu u medijima, odgovaranje na upite novinara i javnosti; pisanje posebnih izvještaja i informacija, pisanje newslettera i svih drugih materijala za web stranicu, sudjelovanje u izradi kataloga, letaka i drugih propagandnih materijala, koordiniranje programskih sadržaja u timskom radu na projektima, organiziranje fotografiranja događanja i distribucija fotografija, dogovaranje i koordinacija intervjua, organiziranje tiskovnih konferencija; pripremanje materijala za presice i vođenje, organiziranje posebnih događaja prema narudžbi i prema potrebama programa, ažuriranje web stranica i svih sadržaja društvenim mrežama, organiziranje posebnih događaja, praćenje medijskih objava o događajima i samoj instituciji, predstavljanje djelatnosti Muzeja u susjednim zemljama, posjećivanje srodnih ustanova u zemlji i inozemstvu i poznavanje s njihovim radom; razmjena iskustava.

Tijekom godine su tiskani informativni materijali za MSU te izrada press kitova za tekuće izložbe

### **Promoviranje na društvenim mrežama**

Stalna prisutnost na društvenim mrežama postala je potreba u današnjem svijetu virtualnog komuniciranja. No, objave i statusi sami po sebi nisu dovoljni za vidljivost, te je neophodno dodatno promovirati, plaćenim objavama, pojedine događaje i izložbe.

### **Dan MSU - 7. rođendan MSU 10.12.2017.**

Obilježavanje dana useljenja u novu zgradu, postao je program koji naši posjetitelji očekuju od nas. Osim besplatnog ulaza i već uobičajene intervencije pozvanog umjetnika u MSU kafić, ove je godine crtač, grafičar i ilustrator Miron Milić osmislio i izveo mural „Kugla“, najviše su

odjeka imali programi za djecu pa smo s tom praksom i nastavili: kazališna predstava za djecu s pratećom radionicom. Uz to održani su susreti s umjetnicima, tematska stručna vodstva, programi u Gorgoni (kazalište i film).

### **Noć muzeja**

sudjelovali smo u akciji Noć muzeja s posebnim programima, ponudom, vodstvima, umjetničkim projektima i edukativnim programima

### **12.4. Promocije i prezentacije**

Predstavljanje ilustrirane mape „Nacrti i perspektive 1949 – 1950“, MSU Zagreb, 10.12.2016. O mapi su govorili, Snježana Pintarić, Vesna Meštrić i Sanja Kuzmanović

### **12.5. Koncerti i priredbe**

#### **JAZZ ORKESTAR HRT-a**

Dvorana Gorgona, Muzej suvremene umjetnosti

Jazz orkestar HRT-a i Muzej suvremene umjetnosti udružili su se u koncertnom ciklusu koji u dvoranu Gorgona, osim našeg, po specifičnom zvuku u svijetu hvaljenog Jazz orkestra, dovodi istinske zvijezde svjetske jazz scene. Na konceratima koji se održavaju prve srijede u mjesecu počevši od listopada 2014., kada je ulaz za posjetitelje Muzeja suvremene umjetnosti slobodan, gostovali su brojni svjetski glazbenici.

Ukupno je od siječnja do prosinca 2016. održano 7 koncerata

#### **MIMO**

Udruga Vibra u partnerstvu sa HRT-om, te u suradnji sa Muzejom suvremene umjetnosti (MSU) i inicijativom Free Stage započela je provedbu nove sezone projekta MIMO - Medijski Inventar Muzičkih Originala. Opći cilj projekta je osigurati vidljivost i kontinuirani razvoj autentičnog glazbenog stvaralaštva u Hrvatskoj te doprinijeti izgradnji hrvatske glazbene scene koja uspješno prati europske trendove i prepoznata je i cijenjena kako u hrvatskom društvu tako i u svijetu ([www.mimo.com.hr](http://www.mimo.com.hr)).

MIMO projekt se u svojoj četvrtoj sezoni proveo kao ciklus koncerata u MSU s izravnim prijenosom na Prvom programu Hrvatskog Radija i live streamingom na HRT portalu, kroz koje se predstavlja kvalitetna i autentična neovisna domaća glazba do tada zanemarena u javnim medijima. Projekt je u sezoni 2015/2016. obuhvatio organizaciju ukupno 8 koncerata na kojima je

predstavio široj publici ponajbolje sastave i kantautore sa hrvatske alternativne glazbene scene. Od svakog je sastava izrađen i live video spot jedne pjesme snimane tijekom koncerata. Bitan suradnik u projektu je i Grafička škola Zagreb, koja je osigurala opremu, snimanje i video montažu za izravni video prijenos koncerata. Projekt MIMO daje značajni doprinos jačanju hrvatske glazbene scene izradom audio i video zapisa kojima se intenzivnije predstavlja nova kvalitetna glazba u Hrvatskoj, ali i u Europi preko EBU (European Broadcasting Union) razmjene.

**Naziv programa: Jazz na Vrhu: Igor Geržina i gosti**

Mjesto: Zbirka Richter

Glazbena koncepcija: Nikolina Putica

Organizacija: Vesna Meštrić

Vrijeme: 9. i 16.9.2017.

O okviru ovogodišnjeg programa Jazz na Vrhu rezidencijalni gost bio je Igor Geržina, a održana su u parku skulptura dva koncerta, 9. i 16.9.2017. Saksofonist i kompozitor Igor Geržina, producent Jazz orkestra Hrvatske radiotelevizije, višestruki je dobitnik glazbene nagrade Porin te nagrade Status za najboljeg instrumentalistu godine. Sudjelovao je na više od stotinu diskografskih izdanja, komponirao glazbu za film, glazbu za izvođače popularne glazbe te špice za televiziju i radio postaje. U programu Jazz na Vrhu Igor Geržina na prvom koncertu 9.9. ugostio je Mirzu Soul Shadow a na drugom 16.9. Vandu Winter.

Projekt Jazz na Vrhu posebno je osmišljen za prostor Zbirke Richter i dio je programa u kojem se povezuje glazbena i izložbena djelatnost. Program je prvi put održan u lipnju 2013, a ove jeseni oba koncerta imala su iznimno dobar odaziv publike. Autorica ovogodišnje glazbene koncepcije je Nikolina Putica, a uz koncert izrađene su web pozivnice koje je dizajnirala Aleksandra Mudrovčić.

**OSTALI GLAZBENI PROGRAMI**

Dani Roma-koncert Romskog ansambla iz Ljubljane –dvorana GORGONA- listopad 2016.

**Naziv projekta: LJETO u MSU 3!**

- Autor koncepta i urednik programa Mr.sc.Branko Kostelnik
- Izbornik filmskog programa: Zlatko Vidačković
- Urednik književnog programa: Seid Serdarević

- Kustosica izložbe: Jasna Jakšić i Ivana Kancir
- Kustosica performancea Ana Škegro
- Voditeljica radionica: mr.sc. Iva Tarle
- Vrijeme održavanja: Od 16.6.2016. do 23.7.2016.
- Mjesto održavanja: Plato i krovna terasa MSU

Multimedijски program „LJETO U MSU 3“ sastojao se od izložbe Wild West, projekcija filmova u dvorani Gorgona i rock koncerata na krovnoj terasi MSU. Program Koncerti na krovu sastojao se od 6 koncerata subotom tijekom lipnja i srpnja 2016. koji su se održavali na krovnoj terasi MSU-a i to: KORMORANY (Poljska), TBF (Split), LET 3 (Rijeka) PAVEL, PIPS, CHIPS I VIDEO CLIPS, PSIHOMODO POP (Zagreb). Program subotom uključivao je svaki put i projekciju 6 najboljih filmova sezone u 2 termina u dvorani MSU Gorgona (ukupno 12 projekcija- BEST OF METROPOLIS te posjet velikoj izložbi DIVLJI ZAPAD-UMJETNOST WROZLAWA na dva kata desnog krila MSU.

## **KAZALIŠTE**

-siječanj-prosinac: dvorana GORGONA- 3 predstave NEČASTIVI- 2 u veljači 2016. i 1 u svibnju 2016. u Produkcija: Udruga Domino i Querr festival

## **PLES**

Plesni ansambl KELKOPE: predstava FEmale-koreografija: Tamara Savićević

Predstave su odigrane u dvorani GORGONA MSU i to 2 predstave u travnju 2016. i 1 predstava u svibnju 2016.

## **FILM**

1. PROJEKCIJE U OKVIRU REDOVITOG PROGRAMA KINA METROPOLIS U DVORANI GORGONA: 320 PROJEKCIJA- 30 novih filmova- od siječnja do prosinca 2016.

2. ZAGREBAČKI FILM FESTIVAL-suradnja MSU i ZFF/gostovanje u dvorani Gorgona: 21 projekcija –studeni 2016.

3. Revija amaterskog filma: 6 dana projekcija –dvorana GORGONA MSU

4. JABih –projekcije filmova iz BiH-dvorana GORGONA-listopad 2016.

5. Dani Shakespeara- film- dvorana GORGONA –travanj 2016.

### **13. MARKETINŠKA DJELATNOST**

Odjel marketinga prati svaki muzejski projekt organizacijom promidžbe i suradnje potencijalnim partnerima/sponzorima projekata. Za 2016. godinu ključni projekti iz programa izložbene djelatnosti Muzeja su bili izložba povodom natječaja T-HTnagrada@msu.hr nakon koje je slijedio izložbeni projekti Boris Bućan - izbor iz Zbirke plakata, The Wild West. A History of Wrocław's Avant-Garde, Izložba Kristine Leko: Kako živi narod i retrospektivna izložba Dalibora Martinisa „Data Recovery, koja je trajanjem prešla u 2017. godinu.

Za navedene projekte realizira je sljedeća promidžbena produkcija:

- oblikovani su oglasi za tiskovine i web i zakupljen prostora za oglašavanje u domaćim i inozemnim tiskanim kao i elektroničkim medijima
- oblikovani su i tiskani billboard i citylight plakati

### **14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA**

Tijekom 2016. godine muzej je posjetilo 97.623 posjetitelja

### **15. FINANCIJE**

#### **15.1. Izvori financiranja (u %)**

- RH 705.285,00 kn = 2,80 %
- lokalna samouprava 14.338.972,66 kn = 56,93 %
- vlastiti prihod 3.262.468,12 kn = 12,95 %
- sponzorstvo 576.954,13 kn = 2,29 %
- donacije 6.305.357,93 kn = 25,03 %
- UKUPNO: 25.189.037,84 kn = 100 %

#### **15.2. Investicije (u kn)**

- Kupljena imovina 299.916,18 kn = 4,54 %
- Donirana imovina 6.305.357,93 kn = 95,46 %
- UKUPNO: 6.605.274,11 kn = 100 %



## **16. OSTALE AKTIVNOSTI**

### **16.2. Ostalo**

#### **Naziv programa: Suradnja s Filozofskim fakultetom – odsjek povijesti umjetnosti**

Mjesto: Zbirka Richter

Vrijeme: 20.1. 2016.

Voditeljice terenske nastave: Jasna Galjer, Vesna Meštrić

U okviru terenske nastave za studente povijesti umjetnosti, organiziran je posjet Zbirci Richter uz predavanja koja su održale Jasna Galjer i Vesna Meštrić.

#### **Naziv programa: Suradnja s Arhitektonskim fakultetom – Studij dizajna**

Mjesto: Zbirka Richter

Vrijeme: 16.3. 2016.

Voditelj terenske nastave: Ivana Podnar

U okviru terenske nastave za studente dizajna, održana je terenska nastava u Zbirci Richter. Održana su predavanja o povijesti Zbirke, o stvaralaštvu V. Richtera, te uz stručno vodstvo razgledali su izložbu SintArt06: Duje Jurić: Nevidljiva prisutnost.

#### **Naziv programa: Suradnja s Akademijom likovnih umjetnosti – slikarski odjel**

Mjesto: Zbirka Richter

Vrijeme: 2.4.2016.

Suradnici: Ivan Skvrce, Duje Jurić, Ksenija Turčić

Kao dio edukativnog programa uz izložbu SintArt06 - Duje Jurić: Nevidljiva prisutnost u suradnji s Akademijom likovnih umjetnosti održana je u Zbirci Richter seminarska nastava za studente likovnog odjela. Održana su uvodna predavanja o povijesti Zbirke Richter i arhitektonskom i umjetničkom stvaralaštvu V. Richtera, i o razvoju geometrijske apstrakcije. Predavanja su održali Vesna Meštrić i Ivan Skvrce. Nadalje praktičan dio seminarske nastave vodili su Duje Jurić i Ksenija Turčić.

Naziv programa: Suradnja s Visokom školom tržišnih komunikacija Agora

Mjesto: Zbirka Richter

Vrijeme: 28.4. 2016

Voditelj terenske nastave: Ivan Skvrce, Vesna Meštrić

U okviru terenske nastave za studente Visoke škole tržišnih komunikacija Agora, održana je terenska nastava u Zbirci Richter. Održana su predavanja o povijesti Zbirke, o stvaralaštvu V. Richtera.

### **Naziv programa: Iorgennale - putujući umjetnički festival u zagrebačkim stanovima**

Mjesto: Zbirka Richter

Suradnja s Pogonom - Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade

Organizacija: Vesna Meštrić

Vrijeme: 12.12.2016

Iorgennale je projekt koji je pokrenuo rumunjski Jean-Lorin Sterian, a zamišljeno je kao putujući umjetnički festival koji se zbiva u privatnim stanovima u gradovima širom Europe. Dok se gradske vlasti brinu o izgledu fasada, Iorgennale predlaže unutarnju revitalizaciju kroz umjetnička događanja. Iorgennale dovodi umjetničke eksperimente u domove, pretvarajući dnevne i spavaće sobe u pozornice, nudeći ljudima dobru priliku za susrete u prijateljskoj atmosferi. Umjetnik je boravio u Zagrebu u sklopu Pogonovog programa razmjene umjetnika s Akademie Schloss Solitude. Performans je održan u stanu na prvom katu u kojem je uz prethodnu najavu sudjelovalo 15 posjetitelja.

### **DONACIJA SILVANE SEISSEL**

- Ivana Kancir, viša kustosica, voditeljica Donacije Silvane Seissel

Donacija Silvane Seissel, kao oblik osobne ostavštine, obuhvaća sve značajnije faze i umjetničke preokupacije arhitekta, urbanista, slikara i pedagoga Josipa Seissela nastale od 20-tih godina prošlog stoljeća pa sve do autorove smrti 1987. godine. Donaciju čine dvije velike tematske cjeline. Prva se odnosi na likovne radove s područja slikarstva (crteži, akvareli, pasteli i tempere), a drugu, nešto brojčano manju, čine radovi s područja arhitekture i urbanizma (nacrti, projektna dokumentacija).

Donacija nažalost nije otvorena za javnost, stoga etapnim radom na temeljnoj fotodokumentaciji te digitalizaciji građe, zbirka koja je upisana u Registar kulturnih dobara RH, postaje dostupnija potencijalnim korisnicima. Građa u digitaliziranom obliku podrazumijeva lakšu distribuciju informacija, korištenje za muzejski web, te olakšava internetsku komunikaciju a samim tim i dostupnost stručnoj javnosti.

U svojoj raznolikosti likovni dio zbirke obuhvaća velik broj nadrealističkih crteža i zapisa koji su ostali sačuvani u integralnom obliku u crtačkim blokovima. Ove je godine u skladu s programom nastavljen rad na izradi fotodokumentacije za crteže i zapise koji su nalaze u crtačkim blokovima

upisanih pod 9 inventarnih brojeva (ds 383, ds 398, ds 399, ds 401, ds 403, ds 409, ds 418, ds 444, ds 445). Isto tako nastavljen je rad na digitalizaciji građe te je digitalizirano 320 crteža, skica, tekstova i zapisa. Materijal se obrađuje i pohranjuje u dva formata: tiff i jpg, te jpg male rezolucije za potrebe mrežnih stranica.

#### RESTAURIRANJE GRAĐE:

-Nastavak suradnje s Hrvatskim restauratorski zavodom; u cijelosti su restaurirana četiri kolažirana crteža velikih formata iz fundusa donacije:

1. Josip Seissel: "Spomen park Dotrščina-Zagreb, perspektiva", 1964.g., ugljen/kolaž/papir 77 x 148 cm, ds 1142 (1-4)/1
2. Josip Seissel: "Spomen park Dotrščina-Zagreb, perspektiva", 1964.g., ugljen/kolaž/papir 84 x 146 cm, ds 1142 (1-4)/2
3. Josip Seissel: "Spomen park Dotrščina-Zagreb, perspektiva", 1964.g., ugljen/kolaž/papir 63 x 90 cm, ds 1142 (1-4)/3
4. Josip Seissel: "Spomen park Dotrščina-Zagreb, perspektiva", 1964.g., ugljen/kolaž/papir 90 x 115 cm, ds 1142 (1-4)/4

#### POSEBNI PROGRAMI

##### **Naziv projekta: Performing the museum**

- Kustos projekta: Jasna Jakšić
- Suradnja: Muzej suvremene umjetnosti Zagreb; Koroška galerija likovnih umetnosti, Slovenj Gradec; Fundació Antoni Tàpies, Barcelona; Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad
- Vrijeme održavanja: 1. 11. 2014. - 31.10.2016.

U završnoj godini projekta Izvedba muzeja / Performing the Museum središnje je mjesto imala performativna izložba, koja se održavala od travnja do listopada u sve četiri institucije uključene u suradnički projekt – Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, Koroškoj galeriji likovnih umjetnosti u Slovenj Gradecu, Fundaciji Antonia Tapiesa u Barceloni i Muzeju savremene umetnosti Vojvodine u Novom Sadu. Izložba koja je predstavila umjetničke radove, istraživanja i intervencije koje su producirali ili inicirali partnerski muzeji. U Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu intervencija Fokus grupe „Priče o okvirima“ u stalnom postavu povećana je u svom obimu i uključena je u Didaktičku izložbu. Rad Fokus grupe, sa više od 150 postavljenih legendi raspoređenih u stalnom postavu Zbrike u pokretu, bilo je moguće pogledati do 31. listopada

2016. godine. Nadalje, u stalnom je postavu bio predstavljen i rad danskog umjetnika Sorena Thilo Fundera, produciran u sklopu projekta Performing the museum. Soren Thilo Funder i umjetnica Tina Helen održali su radionicu – inscenaciju muzejske pljačke – za grupu od 15 srednjoškolaca, 8. travnja, netom prije otvorenja izložbe. Umjetnica Pilvi Takala izvela je svoj performans Bait na otvorenju izložbe Borisa Bućana 14. travnja 2016. godine.

U MSU galeriji je od 20.4. do 15.5. publici predstavljena Didaktička izložba, opremljena i restaurirana. Uz izložbu je u galerijskom prostoru bio postavljen i rad Rogera Bernata, Museum quiz, koji je bio produciran od strane partnera iz Fondacije Antoni Tapies, a na izložbi je sudjelovala i Fokus grupa. U Zbirci Richter je kao izdvojena cjelina pokazan rad slovenske umjetnice Jasmine Cibic, Nada. Od 31.3. do 31.10 održan je niz predavanja i događaja, od kojih tri u suradnji s programom Kino umjetnika.

Poljski umjetnik Karol Radziszewski i katalonski umjetnik Pep Vidal boravili su na umjetničkoj rezidenciji u svibnju/ lipnju te u kolovozu. Pep Vidal je producirao radove za medijsku fasadu MSU te umjetničku prezentaciju, kao i rad na festivalu Punta Arta na otoku Zlarinu, a Karol Radziszewski izveo je jednodnevni performans u stalnom postavu MSU 25.10. U sklopu performansa održao je predavanje i prezentaciju za studente diplomskog studija povijesti umjetnosti, kolegij Kustoske prakse. Kolektiv ŠKART održao je radionicu u trajanju od tjedan dana u Domu umirovljenika sv. Ana, u neposrednoj blizini Muzeja suvremene umjetnosti u Novom Zagrebu, od 10. do 14. listopada.

Održana su sljedeća predavanja:

Roger Bernat i Roberto Fratini (predavanje i radionica), 29.i 30.4.; Barbara Steiner i Anna Lena von Helldorf (predavanje u Muzeju suvremene umjetnosti i predavanje na Filozofskom fakultetu) 1.6. i 3.6., Isa Rosenberger, 1.6. Svoje su radove u Dvorani Gorgona u suradnji s programom Kino umjetnika predstavili: Jasmina Cibic (31.3.), Pilvi Takala (15.4.), Doplgenger i Nika Autor (24.5.), Karol Radziszewski (9.6.). Nakon svake projekcije uslijedio je razgovor te diskusija s publikom.

U Fundaciji Antonija Tapiesa u Barceloni održan je dvodnevni seminar Abstract socialism (13. I 14.5.) na kojemu su, između ostalih, sudjelovali umjetnik Dalibor Martinis, istraživačica i povjesničarka umjetnosti Ljiljana Kolešnik i kustosica Ana Dević. U isto je vrijeme Fokus grupa prilagodila rad nastao u produkciji Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, Priče o okvirima, za postav djela Antonia Tapiesa u Fundaciji Tapies u svibnju 2016. godine.

Restaurirana, originalna Didaktička izložba bila je, nakon Zagreba, predstavljena publici u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine u Novom Sadu od 23.9. do 13.10. Zatim, replike

odabranih panela Didaktičke izložbe (46) predstavljene su na izložbi bolnici u Slovenj Gradecu 21.10.

Katalog projekta objavljen je u izdanju Muzeja savremene umetnosti Vojvodine. Muzej savremene umjetnosti u Zagrebu financirao je honorare autora tekstova te prijevode na engleski jezik.

Umjetnica Andreja Kulunčić producirala je, u suradnji s plesačicom i koreografkinjom Zrinkom Užbinec predstavu radioničkog formata koja se zasniva na umjetničkim djelima iz arhiva i zbirki sve četiri suradničke institucije. Namijenja je prije svega publici koja ne zalazi u muzeje savremene umjetnosti, i nastoji kod sudionika osvijestiti kontekst i procese koji su upisani u konceptualnu umjetničku praksu. Predstava je izvedena u Zagrebu četiri puta, četiri puta u Slovenj Gradecu, četiri puta u Barceloni i dva puta u Novom Sadu.

Održana su dva projektna sastanka, u Barceloni (13. I 14.5.) te u Novom Sadu (28.10.). Na zaključnom sastanku promovirana je projektna čitanka / katalog, i dogovoren je nastavak projekta.

Kao kontinuirana serija izložbi i programa, koji su svoje polazište imali upravo u pionirskom činu „razvoja publike“ iz pedesetih godina prošlog stoljeća, koncipiranju, izvedbi i putovanju Didaktičke izložbe, projekt Izvedba muzeja / Performing the Museum je publici nastojao predstaviti čitav niz muzejskih praksi koje publiku pozivaju na istraživanje i sukreiranje umjetničkih procesa i djela. Stoga su se pozvani autorice i autori u svojim radovima i istraživanjima bavili muzejskom poviješću, narativima povijesti umjetnosti ali i preispitivanjem uvriježenih postupaka i tumačenja. Projektom se nastojao zahvatiti čim širi raspon publike, od osnovnoškolskog (sadržaji edukativnog portala) do treće životne dobi i štíćenika Doma umirovljenika sv. Ane koji su sudjelovali u radionici umjetničkog kolektiva ŠKART. Po završetku projekta, iza njega ostaje suradnička mreža, digitalni arhiv projekta, edukativni portal [www.discoveringart.eu](http://www.discoveringart.eu) te umjetnička djela i neke participativne metodologije koje se mogu jednostavno nastaviti i nakon dovršetka projekta Izvedba muzeja / Performing the museum.

Radove u stalnom postavu (Fokus grupa i Soren Thilo Funder) vidjelo je 17.536 posjetitelja Radove Nike autor i Doplgenera vidjelo je 4.215 posjetitelja Didaktičku izložbu u MSU galeriji vidjelo je 766 posjetitelja Izložbu Jasmine Cibic Nada vidjelo je ukupno 559 posjetitelja Program Kino umjetnika: ukupno 200 posjetitelja Predavanja Barbare Steiner, Anne Lene von Helldorf, Ise Rosenberger, Rogera Bernata i Roberta Fratinija: ukupno 100 posjetitelja Radionica kolektiva ŠKART: 15 polaznika Performans Karola Radziszewskog: 50 posjetitelja

**Naziv projekta: Translocal: Museum as Toolbox (Translokarno: Muzej kao kutija za alat)**

- Mjesto održavanja: Kunsthau Graz, KUMU Art Museum u Tallinnu, Muzej suvremene umjetnosti Zagreb, MUSEION Bozen/Bolzano, Muzeum Sztuki Łódź
- Vrijeme trajanja: 01.10.2015. - 30.9.2017. (izvještaj pisan za razdoblje od 01.01. – 31.12.2016.)
- Voditeljica projekta: Snježana Pintarić
- Asistentica projekta: Ana Škegro

Međunarodni projekt Translocal: Museum as Toolbox (Translokarno: Muzej kao kutija za alat), ostvaren je u okviru programa Europske unije Kreativna Europa te kroz suradnju pet europskih muzeja moderne i suvremene umjetnosti s ciljem razvijanja novih alata i strategija komunikacije institucija sa širom publikom, a ponajviše mladima u dobi od 15 do 25 godina. U projektu sudjeluju Universalmuseum Joanneum/Kunsthau Graz, Kumu Art Museum u Tallinnu, Muzej suvremene umjetnosti Zagreb (MSU), Museion Bozen/Bolzano i Muzeum Sztuki Łódź.

U sklopu projekta provedene su umjetničke i kustoske rezidencije tijekom kojih su umjetnici kroz rad s mladima između 15 i 25 godina pokušavali pronaći nove načine komunikacije muzeja s tom ciljanom skupinom. Svaki muzej je predložio po pet umjetnika i umjetnica iz svoje zemlje za boravak na rezidenciji u nekom od muzeja partnera. MSU je predložio sljedeće umjetnike/ice i umjetničke kolektive: Doru Đurkesac, Fokus grupu, Davora Konjikušića, Oazu kolektiv, te Marinu Paulenku, od kojih je Kunsthau Graz izabrao članice Oaza kolektiva kao umjetnice koje će boraviti na desetodnevnoj rezidenciji u njihovoj instituciji. MSU je izabrao članice nevladine organizacije Lasnaidee, Mariju Derlōš i Jekaterinu Kljutšnik, koje su boravile u MSU od 06. do 15.05.2016.

Svaki od muzeja partnera oformio je tijekom ožujka 2016. klub mladih stručnjaka koji je surađivao s umjetnicima i kustosima na rezidencijama, te je aktivno sudjelovao prilikom osmišljavanja, organizacije i provedbe putujuće izložbe koja će se održati u svim muzejima partnerima tijekom 2017. godine. Klub mladih MSU (KMMSU) je zajedno sa članicama organizacije Lasnaidee osmislio i realizirao dodatan sadržaj za posjetitelje na platou MSU-a: ploče s društvenim igrama originalnog dizajna, pokretnu knjižnicu za razmjenu knjiga, te dodatan prostor za sjedenje izrađen od paleta. Po završetku rezidencije članovi Kluba su imali ljetnu pauzu, te su se ponovno okupili sredinom rujna. MSU je odaslao otvoreni poziv za nove članove Kluba, kako bi pružio priliku za sudjelovanje u ovom zanimljivom projektu što većem broju mladih ljudi. Na poziv se javilo preko 30 zainteresiranih osoba, od kojih je do kraja godine

ostalo 15 aktivnih članova. Tijekom perioda od rujna do prosinca sudjelovali su u svim fazama planiranja i organizacije jedne izložbe. Između ostalog, članovi KMMSU-a radili su zajedno s programerima tvrtke Machina na stvaranju aplikacije za mobilne uređaje u formi kviza koja nudi dodatna objašnjenja radova iz MSU fundusa koji će biti uvršteni u nadolazeću izložbu. Konačan proizvod moći će se koristiti putem poveznice: [msu.machina.hr](http://msu.machina.hr), a kao nagradu za uspješno završeni kviz posjetitelji izložbe osvojiti će besplatan ulaz u stalni postav Zbirke u pokretu MSU-a.

Za vrijeme umjetničkih rezidencija muzeji su također ugostili po dva kustosa iz dva različita muzeja partnera, kako bi se omogućila što veća razmjena znanja i iskustava među muzejskim osobljem koji sudjeluje u projektu. Snježana Pintarić je tako boravila na rezidenciji u muzeju Museion u Bozenu / Bolzanu od 25. do 28.04.2016, a Ana Škegro u Kumu u Tallinnu od 15. do 20.04.2016.

Tijekom lipnja i srpnja pripremali su se materijali za katalog projekta. Katalog se sastoji od pet dijelova, a svaki dio posvećen je jednom muzeju i rezidenciji koja se tamo održala. Tekstove su pisali kustosi koji sudjeluju u projektu, članovi Klubova mladih, a uključivali su i intervju s umjetnicima koji su boravili na rezidencijama. Korice kataloga dizajnirane su na taj način da se u njih mogu uvrstiti deplijani vezani uz svaku izložbu koja će se održati tijekom 2017, te će katalog biti upotpunjen sa svih pet deplijana u rujnu 2017, po otvorenju posljednje izložbe u Grazu, koja će istovremeno označiti i završetak projekta.

U sklopu projekta održan je i jednodnevni međunarodni simpozij u Tallinnu, 27.08.2016., na kojem je sudjelovala Ana Škegro kao predstavica MSU-a u projektu, te je prezentirala tijek i rezultate rezidencije koja se održala u MSU.

#### **Naziv projekta: MSU digital**

- Kustos projekta: Snježana Pintarić
- Suradnja: Hrvatski klaster kreativnih industrija
- Vrijeme održavanja: 2016.
- Mjesto održavanja: MSU

MSU digital zamišljen je kao proširenje aktivnosti Muzeja na područje digitalnih aplikacija i kompjutorskih igara koje će našim korisnicima biti dostupne na web-stranici. Aplikacije i kompjutorske igre biti će inspirirane i povezane s radovima iz fundusa Muzeja i našom

izložbenom djelatnošću, a cilj je privući mlađu publiku i publiku zainteresiranu za najnovije tehnologije. Ovakvu praksu uveli su do sada već mnogi svjetski muzeji – MOMA New York ima program Multimedia – Destination Modern Art; Metropolitan muzej – Apps&Games, Muzej suvremene umjetnosti Wrocław – Interactive exhibitions, Victoria&Albert muzej – Animation and Games, Tate Modern – program Artist's room game i Kid's Games, itd. Kroz ovakve digitalne aplikacije popularizira se muzejska građa ali i potiče digitalna kreativnost. Naime, aplikacije će biti izrađene u suradnji s hrvatskim game developerima. Vjerujemo da je upravo naš Muzej pravo mjesto za primjenu ovakvih programa, nakon niza desetljeća promoviranja najnovijih tehnologija u umjetničkom stvaralaštvu.

Članovi Kluba mladih MSU-a radili su zajedno s programerima tvrtke Machina na stvaranju aplikacije za mobilne uređaje u formi kviza koja nudi dodatna objašnjenja radova iz MSU fundusa koji će biti uvršteni u nadolazeću izložbu. Konačan proizvod moći će se koristiti putem poveznice: [msu.machina.hr](http://msu.machina.hr), a kao nagradu za uspješno završeni kviz posjetitelji izložbe osvojiti će besplatan ulaz u stalni postav Zbirke u pokretu MSU-a.

#### **Naziv projekta: REZIDENCIJALNI PROGRAMI**

- Kustos projekta: Radmila Iva Janković, Jasna Jakšić
- Suradnja: Pogon, Academie Schloss Solitude
- Vrijeme održavanja: 2016.
- Mjesto održavanja: MSU - studijski boravci umjetnika i kustosa

Poljski umjetnik Karol Radziszewski i katalonski umjetnik Pep Vidal boravili su na umjetničkoj rezidenciji u svibnju/ lipnju te u kolovožu. Pep Vidal je producirao radove za medijsku fasadu MSU te umjetničku prezentaciju, kao i rad na festivalu Punta Arta na otoku Zlarinu, a Karol Radziszewski izveo je jednodnevni performans u stalnom postavu MSU 25.10. U sklopu performansa održao je predavanje i prezentaciju za studente diplomskog studija povijesti umjetnosti, kolegij Kustoske prakse. Kolektiv ŠKART održao je radionicu u trajanju od tjedan dana u Domu umirovljenika sv. Ana, u neposrednoj blizini Muzeja suvremene umjetnosti u Novom Zagrebu, od 10. do 14. listopada.

Bugarski umjetnik mlađe generacije Ivan Moudov koji je tijekom studenog i prosinca boravio na rezidenciji u MSU, danas jedan od najuglednijih umjetnika ne samo na bugarskoj nego i međunarodnoj sceni. Osim samostalnih i skupnih izložbi u uglednim inozemnim institucijama poput Centro de Arte Reina Sofia (Madrid), Moderna Museet (Stockholm), Centre for



Contemporary Art Ujazdowski Castle (Varšava), Secession (Beč), Ivan Moudov predstavljao je Bugarsku na 52. venecijanskom bijenalu, Manifesti 4 u Frankfurtu te na 1. bijenalu u Moskvi.

Umjetnički postupci Ivana Moudova najčešće su prilagođeni specifičnom kontekstu, a u kojemu se, služeći se različitim medijima (performans, video, instalacija, radovi na papiru....) najčešće kritički osvrće na umjetnički sustav i poziciju koju u njemu zauzima sam umjetnik.

U sklopu proslave 7. rođendana Muzeja (Dan MSU na dar), Ivan Moudov je realizirao izložbu/performans „Performing an Exhibition“. Na otvorenju su osim kustosice MSU-a Radmile Ive Janković, njegovih 12 radova predstavile kustosice iz drugih institucija, Marta Kiš i Karla Pudar. Vino i voda koji su publici ponuđeni tijekom otvorenja, također su umjetnički radovi iz ciklusa "Wine for openings" i "Tap water".

Njegova izložba „Performing an exhibition“ konceptualne je prirode i „postvaruje“ se u verbalnom opisu kustosica koje se na otvorenju pojavljuju u ulozi performerica. Finalni rezultat je video rad „94%“ koji se prikazuje na ulazu u stalni postav muzeja (Zbirke u pokretu).

### **Kino umjetnika - Program: Jasmina Cibic**

- Kustosica: Branka Benčić
- Voditelj projekta: Tihomir Milovac
- Dvorana Gorgona

Predstavljanje radova Jasmine Cibic, u sklopu programa KINO UMJETNIKA, održava se u suradnji s projektom IZVEDBA MUZEJA / PERFORMING THE MUSEUM.

Program Kino umjetnika okupio je nekoliko filmskih i video radova umjetnice Jasmine Cibic koji se formiraju oko ideje arhitekture i diskurza koje ona proizvodi. Arhitektura je, u ovom slučaju, shvaćena kao performativna gesta, kao tekst i kontekst. Umjetnica fokus stavlja na istraživanje načina na koje arhitektura može postati utjelovljenje nacionalnih ideologija. U odabranim radovima arhitektura igra iznimno važnu ulogu - ne predstavlja samo dekor, ambijent ili pozadinu, već postaje protagonist, gotovo fiktionalni lik.

Program je predstavio recentnu filmsku produkciju umjetnice Jasmine Cibic realiziranu u razdoblju između 2013. i 2015. godine, a uključuje radove koji su bili izloženi na Venecijanskom bijenalu 2013. u sklopu slovenskog paviljona, zatim izbor iz trilogije "Spielraum" iz 2015. te najrecentniji rad "The Pavillion" iz 2015.

Program: Tear Down and rebuild (2015), 15.30 min / The Nation loves it (2015), 15.45 min / The Double Game (2014), 2.37 min / Framing the Space (2013), 10.45 min / The Pavilion (2015), 6.45 min. Ukupno trajanje: 52 min

## **Kino umjetnika i Filmske mutacije - James Benning: Ash 01**

- Voditelj programa: Tihomir Milovac
- Kustosica (Filmske mutacije): Tanja Vrvilo
- Prostor Ekstenzije / Dvorana Gorgona
- 28.12. od 18-21

Program: Ekstenzija - Ash 01 (2016.)

spaljena zemlja (scorched earth, 2016.)

dvokanalna videoprojeksija, loop

Dvorana Gorgona - mjerenje promjene (measuring change, 2016.)

61: 12 min, instalacija za kino

Benningovi fascinantni postupci izmještanja “dugog trajanja” zrcale struje američke povijesne avangarde, a osobna ustrajnost na linijama bijega na teritoriju “spaljene zemlje” čine ga jedinstvenim autorom filmske i suvremene umjetnosti. “Instalacija za kino” (Benningov termin) pod naslovom casting a glance iz 2007., koja preklapa simularanu povijest Spiralnog nasipa Roberta Smithsona i osobnu povijest autora, mjerač je promjene njegovih dispozitiva. Njegov umjetnički vrhunac projekt je Dvije kolibe (Two Cabins), dugogodišnji detournement započet gradnjom replike kolibe Henryja Davida Thoreaua, američkog književnika, filozofa i naturaliste, autora knjige “Walden; ili, Život u šumi” (od srpnja 2007. do siječnja 2008.) i Theodora Kaczynskog, poznatog pod nadimkom Unabomber, američkog matematičara i anarhoprimitivističkog teroriste (od travnja 2008. do lipnja 2008.). Kolibe je izgradio pored vlastite planinske kuće okružene šumom Sierra Nevade.

Instalacije za dva prostora Muzeja odabrao je James Benning. Ovo je ujedno svjetska premijera Ash 01 i scorched earth, a film measuring change premijerno je prikazan prošlog mjeseca u Austrijskom filmskom muzeju u Beču. Program Jamesa Benninga odvija se u sklopu interdisciplinarnog programa dispozitivi umjetnika Filmskih mutacija, kustosice Tanje Vrvilo.

Program se odvija u partnerstvu s Muzejom suvremene umjetnosti (program Kino umjetnika), uz podršku Ministarstva kulture RH, Hrvatskog audiovizualnog centra (HAVC) i Ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba.

## **Connecting Cities Network / Invisible Cities**

- MSU, Medijska fasada, od 21. 12. 2015. do 14. 2. 2016.
- Mreža antifašistkinja Zagreba, Katerina Duda i Iva Ivas u suradnji s Petrom Milički

Medijator: Tactical Technology Collective, Berlin

Radionica „Interrupting Everyday“: m-cult, Helsinki (CCN)

Ideja za medijsku fasadu započela je radionicom Interrupting Everyday koja se u lipnju 2015. godine održala u Helsinkiju pod vodstvom Tactical Technology Collectiva i u organizaciji m-culta iz Helsinkija u okviru projekta Connecting Cities Network (CCN). Cilj radionice bio je povezati aktivističku skupinu i dizajnera kako bi zajedno razvili medijski prilog. Na taj način rad za medijsku fasadu MSU-a, nastao tijekom ove radionice, izravno je povezan s praktičnim djelovanjem Mreže antifašistkinja Zagreba (MAZ) i proizlazi iz temata novog broja časopisa udruge, nadovezujući se na pitanje stanovanja i stambenih politika. Projekt su ostvarile Katarina Duda i Iva Ivas iz MAZ-a te grafička dizajnerica Petra Milički.

Medijska fasada Muzeja suvremene umjetnosti upotrebljava se kao refleksija susjednih fasada kojima je muzej okružen. Fragmentirajući sliku kroz tri video kanala medijske fasade, predstavljena su pročelja stambenih zgrada Novog Zagreba, kvarta koji je građen vodeći računa o zajednici. Site specific video instalacija na medijskoj fasadi kao pogled na stanove i stambene uvjete otvara pitanje prava na stan, prije svega, ono je podsjetnik na prioritet stambenih prava pred vlasničkim pravima.

### **Program: Brune Isaković “O lijepa, o draga, o slatka slobodo”**

Queer Zagreb Sezona u suradnji s MSU predstavlja drugi dio rada Brune Isakovića “O lijepa, o draga, o slatka slobodo”. Rad “O lijepa, o draga, o slatka slobodo” sastoji se od tri dijela. Sva tri dijela referiraju se na neprihvatljivo ukidanje slobode govora, umjetničkih sloboda te slobode medija. Svjedočili smo sve konkretnijim i agresivnijim metodama javnog zastrašivanja, prijetnjama s najviših političkih instanci te ušutkivanju neistomišljenika. Sve se to provodilo pod izvršnom palicom Ministarstva kulture i trenutne Vlade RH te Predsjednice Republike Hrvatske.

Predvorje muzeja, 7.9.2016.

Bruno Isaković i dr. Zlatko Hasanbegović: „O lijepa, o draga, o slatka slobodo- 2 dio“, performans

Performer je u predvorju Muzeja postavio autorsku knjig "O lijepa, o draga, o slatka slobodo" u. Knjiga je bila izložena od 7. do 12. rujna 2016.

“O lijepa, o draga, o slatka sloboda – 2. dio” izveden je 7.9. 2016. u predvorju MSU Zagreb od 14 do 18 sati. Bruno Isaković i ovaj se put bavio riječima i crnilom, međutim ne riječima humanizma istaknutih umjetnica i umjetnika, nego riječima koje je napisao i izrekao tijekom svoje znanstvene i političke karijere ministar kulture Zlatko Hasanbegović. Izvođač se podvrgnuo drevnoj kineskoj metodi mučenja kojom se izluđuje žrtva tako što joj voda dugo pada kap po kap na glavu. Istovremeno se podvrgava jednoj domaćoj i tek osmišljenoj metodi psihičkog mučenja - dugotrajnom čitanju tekstova i izjava ministra kulture RH.

**Program: Nika Radić**

- Gorgona, četvrtak, 8. 12. u 19 sati
- Voditelj projekta: Tihomir Milovac
- Kustosica: Branka Benčić

Komunikaciju, interpretaciju, razmjenu, dijalog i recepciju, Nika Radić ističe kao važne elemente svog rada, a nestalan, promjenjiv i fluidan suodnos promatrača i djela jedna je od njezinih dominantnih umjetničkih preokupacija.

U središtu događanja je premijerno prikazivanje filma Poruka (u produkciji Kreativnog sindikata), a nastavlja se predstavljanjem istoimene publikacije, uz razgovor s umjetnicom i nekim od protagonista knjige i filma.

Projekt Poruka rezultat je kontinuiranog višegodišnjeg interesa umjetnice, i realiziran je kao serija izložbi, te knjiga i film koji dokumentiraju razvoj umjetničkog djela i transformacije umjetničkog procesa.

**PROGRAM:**

Vernissage (2012), 3: 30 min

Poruka (2016), 15 min

Whodunnit (2012), 9: 15 min

The End (2012), 3: 31 min

**Tanja Ostojić/Vahida Ramujkić: Leksikon Tanje Ostojić**

(Radionica i istraživanje)

MSU, Zagreb, ožujak/travanj 2017. (2. Faza: Radionica)

U prvoj fazi projekta kojeg je umjetnica započela 2011. godine istražila je područja na prostoru ex Jugoslavije i pronašla osobe istog imena Tanja Ostojić te ih pozvala na suradnju. Projekt

Leksikon Tanje Ostojić participativni je interdisciplinarni istraživačko-umjetnički projekt u kojem se korištenjem socijalnih medija (internetskih društveni mreža) i putem personaliziranog sociološkog istraživanja te osobne (kreativne) razmjene stvaraju mape koje dokumentiraju migracijski put 30-ak žena istog imena i prezimena: Tanja Ostojić. Također, projekt se bavi temama kao što su politika roda, ženska prava, ravnopravnost spolova, uvjeti rada i privređivanja i slično. Zbornik odabranih materijala bit će Projekt je do sada realiziran u više zemalja i gradova kroz susrete, radionice i razgovore, a trenutno se radionica održava u Beogradu te će u ožujku biti u MSU-u u Zagrebu. Radionica uključuje osobe s imenom Tanja Ostojić, a žive u Rijeci, Ljubljani, Banja Luci, Novom Sabu i Zagrebu: Tanja Ostojić, Tanja Petar Ostojić, Tanja Ostojić Guteša, Tanja (Ostojić) Petrović, Tatjana Ostojić, Tanja Tatjana Tajči, Tanja Ostojić.

MSU je do sada financirao istraživački dio project što je podrazumijevalo honorar umjetnici s kojim je financirala svoja putovanja, smještaj te troškove vezane uz dokumentiranje pripremnih radnji vezanih uz radionicu koju će održati u Zagrebu.

Projekt nije dovršen u 2016. godini zbog kašnjenja financija i posljedično nemogućnosti planiranja termina Radionice u Zagrebu, odnosno zbog gustog umjetničkog rasporeda rada na ovom projektu te drugim projektima i izložbama u drugoj polovici 2016. godine. Radionica će biti održana tijekom 2017. godine.

#### Radionica: Dokumentarni vez

Umjetnica bi pozvala grupu žena okupljenih oko projekta Leksikon Tanja Ostojić, koje su različitih nacionalnosti, uzrasta, nivoa obrazovanja, različitih profesija, socijalnih statusa i životnih iskustava, a zajedničko im je isto ime i prezime: Tanja Ostojić. Cilj je zajednička izrada veza koji iz različitih (aleatornih) perspektiva i na različite načine reflektira identitet žena sudionica kreirajući kompleksnu predstavu njihovog esencijalnog stanja.

Kako samo ime kaže to je dokumentaristički postupak koji u osnovi ima tradicionalnu tehniku veza sada upotrijebljenu u novom kontekstu - dokumentiranje kompleksne i složene realnosti i njenih unutrašnjih odnosa. Ovu tehniku umjetnice prakticiraju na raznim geografskim lokacijama i sredinama širom svijeta promovirajući ju kao koherentniju i vjerodostojniju (po pitanju reprezentacije stvarnosti) od najsuvremenijih digitalnih foto i video tehnologija jer zahtjeva više vremena da bi se proizvelo manje informacija. Slike, koje sudionice kreiraju u sporom ritmu bod po bod, okupljene u konverzaciji, bez prethodnih koncipiranja i planiranja, živi su dokument realnosti koja nas okružuje i dokaz dosljednih odnosa koje uspostavljamo i rekreiramo pri samom procesu zajedničkog rada. Dokumentarni vez ujedno je proces kojim se kreira vrijeme i

prostor neophodno za refleksiju i razumijevanje proteklih događaja dok tapiserija postaje svojevrsni dokument toga.

## **PROGRAMI U SURADNJI S PARTNERIMA**

### **Giuseppe Chico/ Barbara Matijević: I've never done this before**

Dvorana Gorgona, nedjelja, 28. 2. 2016. u 19 sati

Muzej suvremene umjetnosti Zagreb

Hrvatska premijera

Muzej je koproducent nove predstave Barbare Matijević i Giuseppe Chicoa koji su u više navrata radili na pripremi predstave "I've never done this before" u dvorani Gorgona te AV studiju. U predstavi umjetnici istražuju reprezentacijske mogućnosti amaterskih Youtube videa iz svijeta DIY (do it yourself), s fokusom na identificiranje novih mjesta i konteksta iskaza na kompleksne odnose između reprezentacije i povijesti, između realnog i imaginarnog, na poveznice između medijskih sustava, medijskih tehnologija i svakodnevnog života. Imaginarni protagonisti izvedbe nisu u tolikoj mjeri individualne osobe koje objavljuju svoja videa na YouTubeu, koliko je to sam komunikacijski krajolik, ispresijecane iluzije fikcije i stvarnosti s kojima živimo. Predstava je u premijerno izvedena u MSU, a u nedovršenom obliku u briselskom Kaaiteateru, u Parizu u Théâtre de la cité internationale, u sklopu manifestacije New Settings u organizaciji Fondation Hermès.